

Souhrnná teritoriální informace Mongolsko

Zpracováno a aktualizováno zastupitelským úřadem ČR v Ulánbátaru (Mongolsko) ke dni
24. 5. 2019 13:51

Seznam kapitol souhrnné teritoriální informace:

1. Základní charakteristika teritoria, ekonomický přehled (s.2)
2. Zahraniční obchod a investice (s.14)
3. Vztahy země s EU (s.20)
4. Obchodní a ekonomická spolupráce s ČR (s.25)
5. Mapa oborových příležitostí - perspektivní položky českého exportu (s.36)
6. Základní podmínky pro uplatnění českého zboží na trhu (s.50)
7. Kontakty (s.73)

1. Základní charakteristika teritoria, ekonomický přehled

Mongolská ekonomika vykázala v roce 2018 6,9% růst. Rozpočtová bilance skončila díky vyšším příjmům a výdajovým opatřením poprvé v mírném přebytku, vládní dluh prudce klesal, vzrostl vývoz, spotřeba i investice, vláda plnila stanovené makroekonomické cíle, zvýšila čisté devizové rezervy. Stabilizaci mongolské ekonomiky významně pomohl Mezinárodní měnový fond svým tříletým prodlouženým fondem (Extended Fund Facility) a záchranným balíčkem. Do finální fáze pokročila ve finančním sektoru kontrola kvality aktiv bank. Ozdravení však přineslo i nové výzvy, silnější domácí poptávka se promítla ve vyšším schodku běžného účtu a v zastavení akumulace rezerv z důvodu rostoucích dovozů spotřebního zboží a vyššího objemu poskytovaných spotřebních úvěrů, vzrostla míra inflace ze 4,6 na 8 procent.

Ukazatel	2016	2017	2018	2019*	2020*
Růst HDP (%)	1	5,1	6,9	6,7	6,2
HDP/obyv. (USD)	3660	4071	4097	4200	4459
Míra inflace (%)	0,6	4,6	8,1	8	6,7
Nezaměstnanost (%)	8	9,1	6,9	8	8
Bilance běžného účtu (mld. USD)	-0,7	-1,15	-1,17	-1,5	-1,3
Populace (mil.)	3	3,1	3,17	3,2	3,2
Konkurenceschopnost	104/140	102/138	101/137	99/140	

Zdroj: MMF, OECD, WEF

* odhad

Mongolská vláda si i přes korupční skandál s úvěry pro malé a střední podniky uvědomuje důležitost soukromého sektoru produkujícího 80 % HDP a potřebu vytvoření stabilního investičního prostředí. Přijala Investiční program 2018-2021, který zahrnuje 113 projektů v celkové hodnotě 17 mld. USD, zřídila Národní agenturu pro rozvoj, Radu na ochranu investic, One-stop-service center poskytující zahraničním investorům konzultační služby, mj. o právním rámci, daních, přímých zahraničních investicích, vízech, sociálním pojištění. Hnací silou ekonomiky je dlouhodobě těžba surovin. Bohužel ani zde nejsou využity všechny možnosti. Přes obrovské nerostné bohatství je v Mongolsku pouze jeden velký důlní projekt Oyu Tolgoi, ve kterém se navíc řeší daňové spory, jenž oddalují zahájení druhé 6 miliardové fáze investice. Závislost na jediném sektoru je slabinou mongolské ekonomiky, nebezpečné jsou výkyvy cen surovin na světových trzích a politická nestabilita v zemi.

Česká republika má s Mongolskem uzavřenu dohodu o podpoře a vzájemné ochraně investic, Evropská unie dohodu o partnerství a spolupráci (PCA). Jako nízkou až středně příjmovou ekonomiku je Mongolsko zařazeno do preferenčního systému Evropské unie bezcelních tarifů pro vybrané zboží GSP+.

Přetrvávající závislost Mongolska na zahraničních úvěrech prospívá zahraničním dodavatelům ze zemí financujících obchodní případy pomocí zvýhodněných vládních úvěrů. Kromě Číny, Indie, Japonska, Koreji či Ruska nabízí měkké úvěry i Polsko, Maďarsko a Rakousko. Pro české dodavatele je velmi obtížné se na trhu bez vlastních úvěrů prosadit. Nadějný je Program Záruka ČMZRB, který poskytne ručení až do výše 50 % za komerční úvěr u některé z našich bank na udržitelnou investici v rozvojové zemi. Doba ručení může činit až 8 let. Záruka sníží rizikovost investice na rozvojovém trhu a stimuluje české banky k ochotnějšímu financování udržitelné investice s konkrétním rozvojovým dopadem a důkazem, že ji nelze

realizovat na běžné komerční bázi. Exportní riziko zůstává na šestém stupni ze sedmi dle stupnice OECD. V roce 2018 bylo Mongolsko Evropskou komisí přeřazeno z černého na šedý seznam 63 daňových rájů. Vláda se aktuálně snaží zabránit možnému přeřazení na grey list FATF (Financial Action Task Force), v návaznosti na doporučení APG/FAFT novelizovala zákon o boji s praním špinavých peněz a financováním terorismu. Rozhodnutí FATF má být přijato v červenci 2019, z finančních kruhů včetně MMF se však ozývá, že časově nelze všechny úkoly splnit.

Podkapitoly:

- 1.1. **Oficiální název státu, složení vlády**
- 1.2. **Demografické tendence: Počet obyvatel, průměrný roční přírůstek, demografické složení (vč. národnosti, náboženských skupin)**
- 1.3. **Základní makroekonomické ukazatele za posledních 5 let (nominální HDP/obyv., vývoj objemu HDP, míra inflace, míra nezaměstnanosti). Očekávaný vývoj v teritoriu s akcentem na ekonomickou sféru.**
- 1.4. **Veřejné finance, státní rozpočet - příjmy, výdaje, saldo za posledních 5 let**
- 1.5. **Platební bilance (běžný, kapitálový, finanční účet), devizové rezervy (za posledních 5 let), veřejný dluh vůči HDP, zahraniční zadluženost, dluhová služba**
- 1.6. **Bankovní systém (hlavní banky a pojišťovny)**
- 1.7. **Daňový systém**

1.1 Oficiální název státu, složení vlády

Oficiální název státu:

- Mongolsko
- Mongol Uls

Složení vlády:

Vláda jako vrcholný orgán výkonné moci je sborem, kolektivním exekutivním orgánem, v jehož čele stojí předseda vlády. Počet členů vlády je 16, z toho 13 jich vede ministerstva. Všichni členové současné vlády jsou z Mongolské lidové strany (MLS). Nová mongolská vláda se zformovala v červenci 2016 po parlamentních volbách konaných 29. června 2016. K 7.9.2017 podala vláda demisi. 19.10.2017 byla jmenována vláda nová, její členové jsou opět příslušníci Mongolské lidové strany. 30. listopadu 2018 proběhlo hlasování o důvěře vládě kvůli zneužívání prostředků ze státního fondu na podporu malých a středních podniků (SME) vládními poslanci. Hlasování vláda ustála díky hlasům tří poslanců opoziční Demokratické strany a vlastní ministryni školství. 29. ledna 2019 byl odvolán předseda Parlamentu M. Enkhbold, ve funkci jej nahradil dosavadní předseda Úřadu vlády G. Zandanshatar. Novým předsedou Úřadu vlády se stal L. Oyun-Erdene.

Funkce

	Jméno (anglická transkripce)	Jméno (česká transkripce)
Premiér	Ukhnaa KHURELSUKH	Uchnaagijn CHÜRELSÜCH

Více premiér	Ulziisaikhan ENKHTUVSHIN	Úlziisajchany ENCHTUVŠIN
Vedoucí úřadu vlády	Luvsannamsrai OYUN-ERDENE	Luvsannamsrain OJUN-ERDENE
Ministerstvo přírody, životního prostředí a cestovního ruchu	Namsrai TSERENBAT	Namsrain CERENBAT
Ministerstvo zahraničních vztahů	Damdin TSOGTBAATAR	Damdiny COGTBAATAR
Ministerstvo financí	Chimed KHURELBAATAR	Čimedijn CHÜRELBAATAR
Ministerstvo obrany	Nyamaa ENKHBOLD	Njamaagijn ENCHBOLD
Ministerstvo rozvoje cest a dopravy	Byambasuren ENKH-AMGALAN	Bjambasurengijn ENCH-AMGALAN
Ministerstvo spravedlnosti a vnitra	Tsend NYAMDORJ	Cendijn NJAMDORŽ
Ministerstvo potravinářství, zemědělství a lehkého průmyslu	Chultem ULAAN	Čultemijn ULAAN
Ministerstvo práce a sociální ochrany	Sodnom CHINZORIG	Sodnomyn ČINZORIG
Ministerstvo stavebnictví a urbanistiky	Khavdislam BADELKHAN	Chavdislamyn BADELCHAN
Ministerstvo vzdělání, kultury, vědy a sportu	Yondonperenlei BAATARBILEG	Jondonperenlein BAATARBILEG
Ministerstvo zdravotnictví	Davaajantsan SARANGEREL	Davaažancangijn SARANGEREL
Ministerstvo těžby a těžkého průmyslu	Dolgorsuren SUMIYABAZAR	Dolgorsurengijn SUMIJABAZAR
Ministerstvo energetiky	Tserenpil DAVAASUREN	Cerenpilijn DAVAASUREN

Hlavou státu je prezident volený jednou za čtyři roky v přímých volbách. Prezident má omezené ústavní pravomoci, je zodpovědný Parlamentu a funkci může vykonávat nejvýše dvě volební období. Ode dne své přísahy je prezident uvolněn ze všech svých předchozích funkcí.

V prezidentských volbách konaných 26. června 2017 kandidovali tři kandidáti - Ch. Battulga za Demokratickou stranu, M. Enchbold za Mongolskou lidovou stranu a S. Ganbátar za Mongolskou lidovou revoluční stranu. Nikdo z kandidátů

nezískal v prvním kole většinu, tudíž se poprvé v historii Mongolska konalo kolo druhé. Ve druhém kole pak 7. července 2017 zvítězil s 55,15 % hlasů Ch. Battulga nad M. Enchboldem.

Přehled prezidentů:

1993 -1997 -I P. Ochirbat,

1997-2005 - N. Bagabandi

2005-2009 - N.Enchbajar

2009-2017 - Tsakhia Elbegdorj

2017- současnost – Ch. Battulga.

1.2 Demografické tendence: Počet obyvatel, průměrný roční přírůstek, demografické složení (vč. národnosti, náboženských skupin)

- Počet obyvatel: 3,238 mil. obyvatel (prosinec 2018)
- Hustota obyvatelstva: 2,1 os./km², v Ulánbátaru 317,3 os./km², na venkově kolem 0,9 os./km²
- Podíl ekonomicky činného obyvatelstva v produktivním věku: 41,5 %
- Podíl městského obyvatelstva: 67,5 %

Průměrný roční přírůstek obyvatelstva:

- 2014: 1,3 %
- 2015: 2,2 %
- 2016: 2,1 %
- 2017: 1,86 %
- 2018: 1,91 %

Demografické složení obyvatelstva:

- Dle pohlaví: muži (49,1 %), ženy (50,9 %) - (prosinec 2018)
- Dle věku: 0-14 let (30,94 %), 15-59 let (63,41 %), nad 60 let (6,65 %) - (prosinec 2018)

Národnostní složení obyvatelstva:

- Mongolská etnika: 87,7 % chalchové (Khalkh – angl., Халх – mong.); 2,7 % durvúdové (Durvud – angl., Дөрвөд – mong.); 1,9 % bajadi (Bayad – angl., Баяд – mong.); 1,7 % burjati (Buryat – angl., Бурят – mong.); dále angl.: Dariganga, Darkhad, Khoton, Myangad, Uuld, Torguud, Tsaatan, Uriankhai, Uzemchin, Zakhchin.
- Nemongolská etnika: Kazaši (Kazakh – angl., Казах – mong.) – 5,9 %

Náboženské skupiny:

Mongolská společnost je poměrně tolerantní k různým náboženským vyznáním. Ústava z roku 1992 zaručuje svobodu vyznání jako základní lidské a občanské právo. Podle odhadů se k buddhismu kloní polovina obyvatelstva, z níž většina jej ani aktivně nepraktikuje, obecně jen sdílí buddhistickou filozofii a bez hlubší znalosti zachovává některé buddhistické rituály a tradice, 40 % obyvatel se považuje za ateisty či agnostiky. Od roku 1990 však výrazně vzrostl počet obyvatel, kteří se

hlásí ke křesťanství, a to z původních několika desítek až stovek na cca 50 tisíc.

1.3 Základní makroekonomické ukazatele za posledních 5 let (nominální HDP/obyv., vývoj objemu HDP, míra inflace, míra nezaměstnanosti). Očekávaný vývoj v teritoriu s akcentem na ekonomickou sféru.

	2014	2015	2016	2017	2018
HDP na obyvatele (USD)	4 007	3 898	3 866	3 900	4 017
Objem HDP (mil. USD)	11 725	11 735	11 112	11 430	12 225
Růst HDP (%)	7,8	2,4	1,0	5,1	6,9
Míra inflace (%)	11,0	6,6	1,1	4,6	8,1
Míra nezaměstnanosti (%)	7,7	8,7	8,6	9,0	6,9

Zdroj: Asian Development Bank

Rok 2018:

Mongolská ekonomika zaznamenala v roce 2018 další výrazné oživení. Po 5% růstu v roce 2017 zrychlila téměř na 7%. Růst HDP táhly těžba a vývozy surovin, fixní investice a vyšší spotřeba domácností.

O zvýšení celkového vývozu se v roce 2018 zasloužil zejména export uhlí, který sám o sobě vzrostl o 1 mld. USD. Přes 90 % vyváženého uhlí směřovalo do Číny. Čína je nejdůležitějším obchodním partnerem Mongolska, přijímá více jak 90 % mongolského exportu a pochází z ní více než třetina importu. Mongolsko má s ČLR úplné strategické partnerství. V roce 2018 vzrostla vzájemná obchodní výměna již na 8,5 mld. USD, z toho 5,2 mld. USD šlo přes Vnitřní Mongolsko. Rozvoj a propojení infrastruktury této oblasti s čínsko-ruským ekonomickým koridorem jsou zahrnuty do projektu Hedvábné stezky. Cílem Číny ve vzájemném obchodě s Mongolskem je obchodní výměna 10 mld. USD v roce 2020. Expertní skupiny začaly zjišťovat možnost sjednání Dohody o volném obchodu FTA mezi oběma zeměmi.

Celkový obrat zahraničního obchodu meziročně vzrostl o 2,1 mld. USD (24,4 %), z toho vývozy o 755,9 mil. USD (14,6 %), dovozy o 1,4 mld. USD (39 %).

K udržitelnému rozvoji mongolské ekonomiky významně přispívají záchranný balíček 5,5 mld. USD poskytnutý Mezinárodním měnovým fondem na stabilizaci ekonomiky a jeho již 6. kladné hodnocení výsledků mongolské ekonomiky a miliardové zahraniční úvěry (m.j. syndikovaný úvěr 4,32 mld. USD od MMF a EBRD na výstavbu šachet a vytvoření infrastruktury pro hlubinný důl na dobývání zlaté a měděné rudy v oblasti Oyu Tolgoi, úvěr 550 mil. USD od Asijské rozvojové banky na rozvoj urbanistiky). V platnosti je druhá dohoda s americkou Millenium Challenge Corporation o poskytnutí grantu 350 mil. USD na vodohospodářské projekty v Ulánbátaru. K významným zahraničním investicím se dále řadí i indická miliardová investice do stavby první mongolské ropné rafinerie v Jižní Dornogovi (soft loan Export-Import Bank of India). Ačkoliv se ve světovém pohledu jedná o malou rafinerii, na zahájení stavby v červnu 2018 je nahlíženo jako na konec závislosti na ruské ropě. Rafinerie, jejíž dostavba je plánována na rok 2022, by měla pokrýt celonárodní poptávku po PHM (benzín, nafta), leteckém benzínu a LPG, a mohla by pozitivně ovlivnit růst HDP.

Negativně mohou mongolskou ekonomiku ovlivnit výkyvy cen surovin na světovém trhu, závislost ekonomiky na jediném sektoru (těžebním průmyslu), směřování FDI (přímých zahraničních investic) do jednoho sektoru a politická nestabilita. Politická scéna zaznamenala koncem roku 2018 otřes spojený s korupcí při udělování úvěrů pro malé a střední podniky (SME). SME produkují 80 % HDP, proto je nezbytné, aby v zemi bylo stabilní investiční prostředí. Vláda přijala Investiční program 2018-2021, který zahrnuje 113 projektů v celkové hodnotě 17 mld. USD, založila Národní agenturu pro rozvoj a Radu pro ochranu investorů.

Míra inflace v posledních letech značně kolísala. Zatímco v roce 2012 dosahovala 15 %, v roce 2016 pouhých 0,58 %, v roce 2017 již 4,6 %, a v roce 2018 8,1 %. V Mongolsku žije nyní přes 3,2 mil. obyvatel, HDP na obyvatele se po delší době vrátil v běžných cenách nad 4 000 USD. Nezaměstnanost meziročně klesla z 9 na 6,9 %, bilance běžného účtu platební bilance je mírně deficitní.

V žebříčku konkurenceschopnosti, který sestavuje Světové ekonomické fórum (WEF), se Mongolsko umístilo na 99. pozici ze 140 srovnávaných ekonomik (skóre 52,7), dle hodnocení je Mongolsko rozvojovou zemí. Podle OECD úspěšným investicím a dosažení konkurenceschopnosti privátního sektoru brání nesnadný přístup k úvěrům. Stupeň exportního rizika na žebříčku OECD je pro Mongolsko 6 ze 7.

Očekávaný ekonomický vývoj v teritoriu

V roce 2018 byly v Mongolsku přijaty důležité reformy, vládní makroekonomická opatření na stabilizaci ekonomiky byla pozitivně hodnocena MMF. Ačkoliv je na mezinárodním poli investiční pozice Mongolska slabá (-270 % HDP) zejména kvůli limitovaným zahraničním aktivům v centrální bance a velmi vysokému zahraničnímu dluhu 240 % HDP, ekonomický růst i v roce 2019 pokračuje. Mongolsko bojuje se zhoršením běžného účtu kvůli rostoucím dovozům, zpožděným platbám ze strany donorů při realizaci projektů a komplikacím v investicích (spor o cenu druhé fáze výstavby v dole Oyu Tolgoi, nejistota udržitelnosti projektu, resp. oddálení zahájení druhé 6 miliardové fáze investice), silnější domácí poptávce a zastavení akumulace rezerv. Vláda je však nadále obezřetná, pokračuje se zaváděním makroekonomických opatření. Mongolská banka reaguje na vysoký růst úvěrů zavedením přísnějších měnových podmínek a dobře cílených makroekonomických opatření. Vláda, aby zabránila zařazení země na Grey-list FATF v říjnu 2019, novelizovala zákon o boji s práním špinavých peněz a financováním terorismu. Přesto zařazení Mongolska na šedý-list FATF stále hrozí.

1.4 Veřejné finance, státní rozpočet - příjmy, výdaje, saldo za posledních 5 let

Státní rozpočet	2014	2015	2016	2017	2018

Příjmy (v mld. MNT)	6 223,4	5 976,1	5 852,1	7 239,1	9 234,9
Výdaje (v mld. MNT)	7 31,4	7 136,9	9 519,9	8 981,0	9 222,9
Saldo (% HDP)	-3,6	-5,0	-5,4	-6,4	+0,15

Zdroj: Statistický úřad Mongolska

Z pohledu makroekonomického výkonu předčily v roce 2018 rozpočtové výsledky očekávání, saldo státního rozpočtu poprvé skončilo v mírném přebytku. Vládní program posílil v roce 2018 daňovou správu přijetím nových daňových zákonů, zkvalitnil rozpočtový dozor pro koncese, veřejné investice a operace Rozvojové banky Mongolska. Přebytek rozpočtu po několika letech stagnace umožnil jednorázové navýšení platů ve státní sféře v roce 2019. Státní rozpočet na rok 2019 počítá s příjmy 3,603 mld. USD, výdaji 4,317 mld. USD a schodkem 0,718 mld. USD (5,4% HDP). Schodek souvisí s plánovanými výdaji na stavbu čistírny vod v Ulánbátaru a silnice Ulánbátar-Darchan.

1.5 Platební bilance (běžný, kapitálový, finanční účet), devizové rezervy (za posledních 5 let), veřejný dluh vůči HDP, zahraniční zadluženost, dluhová služba

V mil. USD	2014	2015	2016	2017	2018
Běžný účet	-1 984,3	-948,5	-699,6	-1 155,4	-2 207
Kapitálový účet	135,8	115,7	90,7	77,6	92
Finanční účet	1 503,8	788,0	811,9	2 593,3	2 091
Devizové rezervy	1 649,9	1 323,1	1 296,3	1 234,5 (5/2017)	3 541,6
Zahraniční zadluženost	20 942,0	21 603,0	24 264,0	27 493	27 911 (9/2018)

Zdroj: Mongolská centrální banka

Běžný účet vykázal deficit 2,2 mld. USD, stagnovala akumulace rezerv. Příčinu lze hledat v silnější domácí poptávce a vysokém růstu spotřebních úvěrů.

Hrubé rezervy ve výši cca 3,5 mld. USD nedosahují 100 % indexu ARA, kterým se posuzuje přiměřenost rezerv, a odrážejí

velké závazky v zahraničí včetně drahých swapových dohod s Čínou.

1.6 Bankovní systém (hlavní banky a pojišťovny)

Přední ratingové agentury Moody's, S&P nebo Fitch ponechávají Mongolsku rating B3 (stabilní, Moody's) a B (stabilní, S&P a Fitch). U Moody's si Mongolsko rating B3 drží od 18.1.2018, kdy mu byl zvýšen z Caa1("značná rizika").

Vládní instituce spolupracují s MMF na ozdravování bankovního sektoru. Pro další rozvoj je klíčové, aby i nadále byl dodržen plán a pozitivní trend setrval. Byly schváleny důležité právní reformy zahrnující Zákon o bankách a Zákon o centrální bance Bank of Mongolia. Zákon o pojištění vkladů a zlepšení regulatorního a kontrolního rámce jsou v přípravě.

V některých komerčních bankách probíhá příprava plánu k zajištění kapitálové přiměřenosti. V přípravě je zákon o rekapitalizaci bank. Vládní autority pokročily se zaváděním rámce pro úvěry v selhání (NPL), což umožní rychlejší zlepšování bankovních bilancí.

Referenční úroková sazba se v Mongolsku pohybuje okolo 10 %, naposledy 11 %. Od roku 2007 do 2018 v průměru dosahovala 11,90%.

Úroková míra střednědobých úvěrů byla v roce 2017 20,01% . V případě angažování zahraniční (evropské) banky, která poskytne mongolské bance zdroje k financování obchodního případu, je roční úroková míra cca 10-12% díky vysoké rizikové marži lokální banky.

Mimo tradiční bankovní systém v květnu 2011 zahájila činnost Mongolská rozvojová banka, která má sloužit k financování velkých infrastrukturálních projektů a jejíž hospodaření je od r. 2015 již součástí kapitol státního rozpočtu

V souladu s potřebami EFF Mezinárodního měnového byl v Mongolsku proveden komplexní audit bankovního systému. Přezkoumání kvality aktiv (posouzení finančního zdraví a odolnosti institucí) provedla PriceWaterhouseCoopers Česká republika, po auditu následovala rekapitalizace a restrukturalizace aktiv jednotlivých bank dle potřeby. Cílem přezkumu bylo posílení regulačního a dohledového rámce bankovního systému.

Hlavní banky a pojišťovny:

V současnosti je v Mongolsku 13 zaregistrovaných bank, z čehož 1 centrální a 12 komerčních. Mezi největší a nejúspěšnější patří TDB, Khan Bank, Khas Bank a Golomt Bank. Capital Bank byla kvůli vysoké míře nekvalitních půjček Centrální bankou v dubnu 2019 zrušena, úspory převzala Khan Bank.

- Bank of Mongolia – centrální banka Mongolska
- Trade Development Bank (TDB)
- Golomt Bank
- Khan Bank
- Khas Bank
- State Bank
- Kapitron Bank
- Chinggis Khaan Bank
- Trans Bank
- Arig Bank

- Ulaanbaatar Bank
- Credit Bank of Mongolia
- Chorongu Oruultain Bank (český překlad: Národní investiční banka)

Pojišťovny (celkem 16), ty nejvýznamnější:

- Pojišťovna „Mongol Daatgal“
- Pojišťovna „BODI“
- Pojišťovna „Nomin“
- Pojišťovna „Prime Daatgal“

Kancelář (representative office) zde má 6 zahraničních subjektů: ING, Standard Chartered Bank, Sumitomo Mitsui Banking Corporation, Bank of Tokyo Mitsubishi UFJ, Gazprom Bank a od ledna 2013 Bank of China.

1.7 Daňový systém

Daně jsou rozděleny na přímé a nepřímé (DPH, spotřební daň), státní a místní. Všeobecně platí, že mongolští rezidenti (FO i PO dle definice) odvádějí daně ze svých celosvětových příjmů, zatímco nerezidenti pouze z příjmů generovaných v Mongolsku.

Daně z příjmů právnických osob (PO)

Daně z příjmů PO ošetřuje The Corporate Income Tax (CIT) law a jsou uplatňovány na:

stále rezidentní daňové plátce

- ekonomické subjekty založené dle mongolských zákonů,
- zahraniční ekonomické subjekty s centrálou v Mongolsku.

nerezidentní daňové plátce v Mongolsku

- zahraniční ekonomické subjekty, které řídí své obchodní aktivity v Mongolsku prostřednictvím vlastního zastoupení (pobočka, továrna, obchod a služby, ropa a plyn, těžba přírodních zdrojů)
- zahraniční ekonomické subjekty, které získaly příjem na území Mongolska nebo ze zdroje v Mongolsku jinou formou než prostřednictvím zastoupení/kanceláře.

příbuznou stranu

- vlastní 20 nebo více procent akcií,
- má nárok na 20 nebo více procent z dividend a podílů,
- má právo rozhodovat o 20 nebo více % společnosti

ze svých zdrojů v Mongolsku jiným způsobem.

S novelizací tzv. Taxpayers' Registration Regulation z 12.6. 2013 mohou daňové úřady registrovat a vystavovat certifikáty daňového plátce pro "permanent establishment (PE)". PE zahraničního právního subjektu je povinen se zaregistrovat jako daňový plátce do 30 dnů od zahájení aktivit v Mongolsku.

Zdanitelné příjmy PO u rezidentních plátců:

- příjmy z obchodních aktivit, prodeje práv, podílů, kurzových rozdílů, nájmu, prodeje movitého majetku - příjem 0-3 mld MNT je zdaněn 10%, příjem přesahující 3 mld. MNT je zdaněn 300 mil. MNT+25 % z příjmu přesahujícího 3 mld. MNT
- příjmy z vlastnictví zdrojů - nájmy, royalties (poplatky v těžebním sektoru), dividendy a úroky - 10 %
- příjmy z prodeje práv - 30 %
- příjmy ze sázek, loterie, erotických publikací, atp. - 40 %
- příjem z prodeje nemovitého majetku - 2 %.

Daň u nerezidentních plátců:

20% sazba se aplikuje na příjmy z dividend, úroku z úvěru a platbu za vystavení garance, příjmy z honorářů, prodaného zboží, poskytnutou práci a služby na území Mongolska, pronájem hmotných a nehmotných aktiv, v případě, že kancelář převede vlastní zisk do zahraničí.

Spotřební daň

- Spotřební daň se platí z alkoholu, osobních automobilů, cigaret, tabáku, PHM a některého luxusního zboží. Zákon rovněž uvaluje daň na hrací zařízení.
- Daň z nemovitého majetku: Sazba daně je v rozmezí 0,6% - 1% z hodnoty majetku a je placená ročně. Výše sazby závisí na lokalitě, účelu užití, tržní poptávce, apod.
- Poplatek za znečišťování ovzduší (Air Pollution Payment): příslušný zákon vstoupil v platnost v červenci 2010, producenti surového uhlí, dovozci rozpouštědel či starších automobilů jsou předmětem daně.

Daň z přidané hodnoty

- DPH na zboží, služby a práce vyprodukované v Mongolsku a dovezené do Mongolska je jednotná ve výši 10 %. Zákon o DPH stanovuje nulovou sazbu daně a výjimky z platby daně. Plátcí daně - právnické i fyzické osoby - jsou povinni se registrovat pro účely DPH, jestliže jejich zdanitelný obrat přesahuje 10 mil. MNT. Pokud investice přesahuje 2 mil. USD, plátcí platí DPH za práce a služby poskytnuté v Mongolsku, zboží prodané v Mongolsku, zboží dovezené do Mongolska za účelem prodeje nebo použití a zboží vyvážené z Mongolska za účelem použití a spotřeby mimo území Mongolska.
- Nulovou sazbu DPH mají následující položky: export zboží, mezinárodní dopravní služby, služby poskytované mimo území Mongolska, služby poskytované zahraničním občanům či právnickým osobám nepřítomným na území Mongolska během poskytnutí služby, domácím a mezinárodním leteckým společnostem provozujícím mezinárodní lety, státní medaile a mince mongolské produkce, export zpracované těžební produkce. Ačkoliv většina exportu není zdaněna, některé exporty jako uran, střelné zbraně a některé nebezpečné a otravné chemické látky jsou zakázané.

- Dále je od daně osvobozena celá řada produktů a služeb, např: letouny a náhradní díly civilního letectví, zlato, výsledky vědeckého výzkumu, zpracované maso, mléko a mléčné produkty, zařízení a náhradní díly vyrobené a prodané v Mongolsku pro užití ve výrobních linkách malých a středních podniků, apod.

Daně z příjmů fyzických osob (FO)

Příjmy fyzických osob jsou zdaňovány plošnou 10% daní. Navrhované progresivní zdanění neprošlo po demonstracích občanů na konci roku 2017.

Daně rezidentů klesly z 20 % na 15, s úrokem 10 %, odečet daní u prvních majitelů domácností vzrostl ze 3 na 6 mil. MNT.

Daňový kredit bude poskytnut u rozdílu mezi úroky na účtu za hypoteční úvěry a subvenčními úvěry.

Přehled daňových úprav:

- zavedení daně z příjmu fyzických osob u nerezidentů (platné od 1. 1. 2018) - ve 20% výši u příjmu z mongolského zdroje.
- zvýšení spotřební daně u alkoholu (platnost od 1. 1. 2018) - zvýšení o 10% v roce 2018, 5 % v roce 2019 a 5 % v roce 2020. Vyjádřeno v místní měně se u litru čistého alkoholu zakoupeného od výrobce zvýší daň ze stávajících 1450 MNT na 1595 MNT v roce 2018, 1670 MNT v roce 2019 a 1740 MNT v roce 2020. Výše daně u spotřebního zboží je určena druhem a množstvím alkoholu, např. u vodky a likérů od 25 do 40 % alkoholu došlo ke zvýšení ze současných 5800 MNT na 6380 MNT v roce 2018, 6670 MNT v roce 2019 a 6960 MNT v roce 2020, u koňaku, whisky, rumu a ginu (25-40%) ke zvýšení ze současných 14500 MNT na 15950 MNT v roce 2018, 16700 MNT v roce 2019 a 17400 MNT v roce 2020. 1 litr vína pod 35 % alkoholu bude zdaněn místo původních 727 MNT 800 MNT v roce 2018, 835 MNT v roce 2019 a 870 MNT v roce 2020, daň u 1 litru piva vzroste ze současných 291 MNT na 320 MNT v roce 2018, 335 MNT v roce 2019 a 350 MNT v roce 2020.
- zvýšení spotřební daně u tabáku (platnost od 1. 1. 2018) - zvýšení o 10 % v roce 2018, 5 % v roce 2019 a 5 % v roce 2020. U 100 ks cigaret se současná daň 3482 MNT zvýšila na 3830 MNT v roce 2018, 4000 MNT v roce 2019 a 4180 MNT v roce 2020. 1 kg tabáku se zdaněním 2609 MNT v roce 2017, byl v následujících letech zdaněn 2870 MNT (2018), 3000 MNT (2019), resp. 3130 MNT (2020).
- zavedení cla u dováženého tabáku - (platnost od 1. 5. 2017) – po dohodě s WTO je zavedena maximální sazba této mezinárodní organizace, zvýšeno z původních 5 % na 20-30 % podle klasifikace
- zavedení spotřební daně u domácí produkce pohonných hmot (platné od 1. 1. 2018) – na 1 tunu je u benzínu s oktanovým číslem nižším než 90 zavedena daň 0-15 950 MNT, s číslem vyšším než 90 daň 17 400 MNT, u nafty 0-21 750 MNT. Tyto hodnoty platí pro celé období 2017-2020.
- úprava spotřební daně u dovážených vozů (platnost od 1. 5. 2017) – osvobození od daně se nadále nevztahuje na hybridní, LPG a elektrické vozy, je pouze možné vyžádat vrácení 50 % zaplacené daně. Výše daně je ovlivněna stářím a objemem vozu, může dosahovat u objemu 1-1,5L 725 tis. MNT u nového vozu a 8,7 mil. MNT u vozu 10 a více let starého. U obsahu 2,5-3,5 L 2,9 mil. MNT u nového vozu a 11,6 mil MNT u vozu 10 let starého. U obsahu 3,5-4,5L pak 6,5 mil. MNT u nového vozu a 15,255 mil MNT u vozu 10 let starého.
- zavedena srážková daň 10% z výnosů z úroků na spořicíh účtech (platné od 1. 5. 2017). Taktéž zavedena daň pro úroky na spořicíh účtech v zahraničí, zde od 1. 1. 2018 platná 10% daň z příjmů fyzických osob.
- zvýšení sazby pojistného na sociální zabezpečení (platné od 1. 1. 2018) – Povinné odvody zaměstnavatelů i zaměstnanců progresivně vzrostou na roční bázi v letech 2018-2020. Příspěvky na důchodové pojištění vzrostly v roce 2018 o 1 %, 2019 o 0,5 % a 2020 o 1 % u zaměstnavatele i u zaměstnance, tzn. celkově budou v letech 2018-2020 u zaměstnavatele činit 12-14 % v roce 2018, 12,5-14,5 % v roce 2019 a 13,5-15,5 % v roce 2020 a u zaměstnance 11 % v roce 2018, 11,5 % v roce 2019 a 12,5 % v roce 2020.

Česká republika společně s dalšími 25 zeměmi má s Mongolskem uzavřenu Dohodu o zamezení dvojího zdanění (DTAs). V r. 2012 Mongolsko zrušilo DTA se čtyřmi zeměmi (Spojené arabské emiráty, Kuvait, Lucembursko a Nizozemí). Smlouvy s Nizozemím a Lucemburskem nejsou platné od 1.1. 2014, smlouva se Spojenými arabskými emiráty od 1.1.2015 a s Kuvaitem od 1.4.2015.

V případě pozdního zaplacení daně je třeba uhradit úrok kalkulovaný na denní bázi za období od splatnosti daně po termín jejího skutečného uhrazení. V případě, že je soudně prokázáno vyhýbání se dani, může být tento trestný čin penalizován pokutou až do výše 48 mil MNT (cca 16 000 EUR), konfiskací majetku a vězením až do 3 let.

Daňové kontroly právnických osob jsou v Mongolsku prováděné v průměru každé 2-3 roky. Účetní a daňová dokumentace musí být firmami držena za období posledních 5 let.

Daňové pobídky existují v rámci přijatého Investičního zákona z r. 2013 v oblasti zemědělství a těžebního průmyslu. Jedná se především o osvobození od daní, možnosti využití zrychlených odpisů pro daňové účely, přenesení daňové ztráty do dalších let (4 - 8 let) a odpočet nákladů na školení zaměstnanců ze zdanitelných příjmů.

Daňová přiznání mohou vyplnit plátcí daně, daňoví agenti nebo jejich zástupci; musí být podána v mongolštině (podpůrná dokumentace taktéž) v papírové podobě i elektronicky.

Mongolský daňový systém není jednoduchý a doporučuje se proto mít daňového poradce.

Ve shodě s aktualizovaným zněním Zákona o ropě a ropných produktech (Petroleum Law z 1.7.2014) se osvobozují od cla a DPH dovozy zařízení pro těžbu konvenční i nekonvenční ropy na dobu 5 let.

V r. 2016 byl ustaven "Hlavní celní a daňový úřad", který nahrazuje dosavadní Celní úřad a Daňový úřad. Došlo též ke spojení Registračního úřadu se Statistickým úřadem v "Hlavní státní registrační a statistický úřad".

Po parlamentních volbách konaných v červnu 2016 byla novým parlamentem přijata v červenci téhož roku nová struktura státních institucí. "Hlavní celní a daňový úřad" se rozdělil a vznikly opět dvě instituce – "Hlavní celní úřad" a "Hlavní daňový úřad". "Hlavní státní registrační a statistický úřad" byl také rozdělen. Nyní tedy existují "Hlavní úřad státní registrace a duševního vlastnictví" a "Národní statistický výbor".

V roce 2018 vzniklo centrum podpory pro investory Invest in Mongolia. V březnu 2019 byl schválen balíček dodatků k zákonu o daních a vztahující se legislativě, v platnost vstoupí v lednu 2020.

2. Zahraniční obchod a investice

Mongolská ekonomika je jednostranně orientovaná na těžbu a vývoz nerostných surovin, je citlivá na výkyvy cen surovin na světových trzích a výkyvy výkonnosti ekonomik sousedních zemí (Číny a Ruska). Uhlí je hlavní položkou mongolských vývozu. Export uhlí vzrostl v roce 2018 o více než miliardu USD. Celkový obrat zahraničního obchodu meziročně (2017/2018) vzrostl o 2,3 mld. USD (24,4 %), z toho vývozy o 800 mil. USD (15 %), dovozy o 1,5 mld. USD (39 %). Z Mongolska bylo vyvezeno 36,5 mil. tun uhlí (meziroční nárůst o 3,2 mil. tun). Vývozy surovin, textilních výrobků, kamenů a drahých kovů se na celkovém exportu podílely 95,3 %. Dovážely se hlavně surovinové produkty, stroje, vybavení, elektrické spotřebiče, vozy a jejich součásti a potraviny (66,8 %).

Mongolská vláda se snaží o diverzifikaci ekonomiky, cílí na zvýšení exportu zboží s vyšší přidanou hodnotou. Americkému Kongresu byl předložen "Mongolian Third Neighbour Trade Act, jenž by umožnil vývoz mongolských textilních výrobků, zejména kašmíru, do USA bez daně. Podporován je vývoz masa a masných výrobků.

Mongolsko je příjemcem v systému GSP+, který jej opravňuje vyvázet zboží do zemí Evropské unie bez daní (6200 zbožových položek).

Podkapitoly:

- 2.1. [Obchodní bilance za posledních 5 let – vývoz, dovoz, saldo](#)
- 2.2. [Teritoriální struktura – postavení v \(k\) EU](#)
- 2.3. [Komoditní struktura](#)
- 2.4. [Zóny volného obchodu \(VT parky, investiční zóny\)](#)
- 2.5. [Investice - přímé zahraniční investice v teritoriu \(odvětvová a teritoriální struktura\)](#)
- 2.6. [Investice - podmínky vstupu zahraničního kapitálu \(omezení, pobídky pro investory\)](#)

2.1 Obchodní bilance za posledních 5 let – vývoz, dovoz, saldo

V mil. USD	2014	2015	2016	2017	2018
Obrat	11 011,2	8 466,6	8 275,32	10 536,2	12 886,8
Vývoz	5 774,6	4 669,5	4 917,3	6 200,7	7 011,8
Dovoz	5 236,6	3 797,2	3 357,9	4 335,5	5 875,0
Saldo	538,0	872,3	1 559,4	1 865,2	1 136,7

Zdroj: Mongolský statistický úřad

Celkový obrat zahraničního obchodu meziročně vzrostl o 2,3 mld. USD (24,4 %), z toho vývozy o cca 800 mil. USD (15 %), dovozy o 1,5 mld. USD (39 %).

V roce 2018 obchodovalo Mongolsko dle údajů Mongolského statistického úřadu se 156 zeměmi světa, se kterými dosáhlo celkové obchodní výměny v hodnotě 12886,8 mil. USD. Export přitom dosáhl hodnoty 7011,8 mil. USD, import

5875,0 mil. USD, konečné saldo obchodní bilance pak činilo +1 136,7 mil. USD.

Mongolsko vyváží svoji produkci do necelé třetiny zemí světa. Klíčovým obchodním partnerem v oblasti exportu je nadále ČLR, již s více jak 90% podílem (92,8 %), následovaná UK (2,46 %), RF (1,2 %) a dalšími cca 60 zeměmi. Do České republiky bylo dle mongolských statistik v roce 2018 vyvezeno zboží v hodnotě 273,5 tis. USD.

V daném období Mongolsko importovalo produkci z více jak 150 zemí. Rozhodující podíl tvořily dovozy z ČLR (33,6 %) a RF (29, 2%). Následuje Japonsko (9,6 %), J. Korea (4,5 %), USA (3,6 %) a SRN (2,9 %). Z České republiky bylo dle mongolských statistik v roce 2018 dovezeno zboží v hodnotě 9,42 mil. USD.

2.2 Teritoriální struktura – postavení v (k) EU

Evropská unie je po Číně a Rusku třetím největším obchodním partnerem Mongolska s celkovým obratem za r. 2018 829 mil.USD. Dovozy zemí EU z Mongolska se propadly na 253 mil. USD, exporty z EU vzrostly na 576 mil. USD.

Zdroj: Mongolský celní úřad

Nejvíce ze zemí EU do Mongolska v roce 2018 vyváželo Německo (168 mil. USD), následované Polskem (58 mil. USD), Itálií (54,7 mil. USD), Velkou Británií (31,9 mil. USD), Švédskem (39,1 mil. USD), Francií (39,1 mil. USD), Slovinskem (23,2 mil. USD), Nizozemskem (22,5 mil. USD), Dánskem (19,3 mil. USD), Finskem (17,7 mil. USD), Španělskem (17,6 mil. USD), Maďarskem (11,9 mil. USD) a ČR (9,4 mil. USD) . Ovšem české statistiky se liší a vykazují hodnotu exportu do Mongolska ve výši 13 mil. USD.

V opačném směru, tj. do zemí EU z Mongolska směřovalo zboží nejvíce do UK (172 mil. USD), Itálie (54 mil. USD), Německa (12,3 mil. USD) , Francie (5,4 mil. USD), Rakouska (4,4 mil. USD) a Nizozemska (1,3 mil. USD). Z Mongolska se do ČR vyvezlo zboží v hodnotě 274 tis. USD, české statistiky však registrují 803 tis. USD.

2.3 Komoditní struktura

Klíčové skupiny komodit	Export (tis. USD)	Import (tis. USD)
Potraviny	91 423,3	436 686,4
Živočišné a rostlinné tuky a oleje	536,0	33 630,0
Živá hospodářská zvířata, živočišná produkce	102 121,2	69 488,7
Rostlinná produkce	22 010,5	133 655,8
Nerostné suroviny	6 070 337,8	1 325 754,9
Chemikálie a chemické výrobky	1 247,7	372 173,1

Plasty, guma a výrobky z nich	1 591,3	226 795,5
Surové a zpracované kůže, kožešiny a výrobky z nich	16 960,3	8 329,1
Dřevo a výrobky ze dřeva	356,7	33 991,3
Celulóza, papír a karton, výrobky z papíru	44,7	61 613,3
Textil a textilní výrobky	409 800,9	90 259,6
Obuv, pokrývky hlavy, výrobky z peří	2 317,4	19 996,4
Cement, azbest, sklo a výrobky ze skla	60	114 451,6
Cenné kovy, drahé kameny, šperky	145 480,7	2 413,8
Základní kovy a výrobky z nich	91 754,7	540 345,4
Optické přístroje, měřidla, nemocniční a hudební nástroje	3 952,7	107 182,1
Stroje, elektropřístroje, spotřebiče, TV a náhradní díly	22 770,1	1 285 934,8
Dopravní prostředky, náhradní díly	24 749 2	896 762,0
<i>Zdroj: Mongolský celní úřad</i>		

Komoditní struktura mongolského vývozu je stabilně nejvíce orientovaná na vývoz minerálů. V roce 2018 činily nerostné suroviny již 86,6 % z celkového vývozu (převážně uhlí, měď), dále pak textil a textilní výrobky 5,8 %, kameny, vzácné kovy a šperky 2,1 %, živá zvířata, maso a výrobky živočišného původu 1,5%, rostlinné produkty 1,3 %.

Dlouhodobě hlavní dovozní komoditou jsou ropné produkty, stroje a zařízení, dopravní zařízení, bojler, elektrická zařízení, potravinářské výrobky, léky, plastové produkty a chemikálie.

2.4 Zóny volného obchodu (VT parky, investiční zóny)

Mongolsko má tři zóny volného obchodu, z toho dvě na hlavních hraničních přechodech při transmongolské magistrále: s RF v Altanbulagu, na hraničním přechodu s ČLR v Zamiin Uud. Třetím místem je Tsagaan nuur. Zóny upravuje Zákon o volných zónách Mongolska z roku 2015.

Zóna "Altanbulag", která se nachází 335 km severně od Ulánbátaru, byla oficiálně otevřena dne 22. 6. 2014. Její plocha je 500 hektarů. Sousedí s ruským přechodem Khiagt border port. Zóna Zamiin Uud se nachází vedle hraničního města Zamyn Uud v Dornogobi. Je vzdálena 780 km od Ulánbátaru, 230 km od Sainshandu, 8 km od čínského města Erlian. Rozkládá se na 900 hektarech, resp. 9 km². Tsagaan nuur je na severozápadě Mongolska, 1700 km od Ulánbátaru, 65 km od of Bayan-Ulgii, 28 km od ruského přechodu. Zónu protíná Euro-Asijská mezinárodní dálnice AN-32, má rozlohu 708,4 hektarů.

V zónách volného obchodu jsou stanoveny speciální podmínky pro nábor zahraniční pracovní síly.

V zónách volného obchodu jsou uplatňovány následující daňové pobídky:

maloobchod, turismus, hotelový management (poplatek za pozemek, 100 % osvobození prvních pět let, 50 % další tři roky),

infrastruktura a stavebnictví, jako energetika, topení, kabelová síť, dodávky pitné vody, čištění vody, železnice, letiště, silnice (poplatek za pozemek, 100% osvobození prvních deset let),

projekty v infrastruktuře a stavebnictví, jako energetika, topení, kabelová síť, dodávky pitné vody, čištění vody, železnice, letiště, silnice u investic v min. výši 500 tis. USD (daňová pobídka z příjmu odpovídající 50% celkové investice),

společnosti, které investovaly min. 300 tis. USD do rozvoje skladů, nákladních skladů, hotelů, turistických center, továren na zboží, které je jinak dovážené (daňová pobídka z příjmu odpovídající 50 % celkové investice).

2.5 Investice - přímé zahraniční investice v teritoriu (odvětvová a teritoriální struktura)

V Mongolsku je více než 14 684 zahraničních společností ze 120 zemí. Celková výše kumulovaných zahraničních investic v letech 1990-2018 činila 23,6 mld. USD, FDI v roce 2018 vzrostly o 2,47 mld. USD, tj. o 18,4 % od roku 2017.

FDI významně rostly až do roku 2011, kdy dosáhly nejvyšší částky 5 mld. USD. Ačkoliv příliv FDI po roce 2011 dramaticky klesl, nezastavil se a meziročně opět roste. FDI směřují hlavně do těžby. V r. 2015 došlo k završení složitých jednání realizace II.fáze (hlubinná těžba mědi a zlata) projektu Oyu Tolgoi (OT). Naleziště disponuje vynikající kvalitou těžených nerostů. Jedná se o gigantickou investici do nové produkční kapacity, která by měla generovat 80 % celkové finální produkce OT a dle konzervativních odhadů navýšit o třetinu roční HDP Mongolska. Proinvestováno má být v letech 2016-2022 cca 9 mld. USD. V prosinci 2015 došlo k uzavření dohod o syndikované půjčce ve výši 4,3 mld. USD s konsorciem přibližně 15 mezinárodních bank na výstavbu šachet.

Nejvýznamnějšími investory jsou v Mongolsku společnosti registrované v Hongkongu, Singapuru, USA a Japonsku.

Mongolská vláda a Centrální banka se snaží přilákat FDI i do dalších sektorů, zejména pak do zemědělství a potravinářství (zpracování a export masa, kašmíru, kůží, hnojiva), turismu (hotely, tour kempy, ekoturismus, zahraniční tour operátoři), zdravotnictví, obnovitelných zdrojů (větrná, solární a vodní energie), telekomunikací a IT sektoru.

2.6 Investice - podmínky vstupu zahraničního kapitálu (omezení, pobídky pro investory)

Mongolsko je na indexu snadného podnikání (Doing Business) Skupiny Světové banky 74. ze 190 ekonomik (2019). Dosáhlo skóre 67,74/100. V ochraně investorů obsadilo v roce 2019 33. místo, v založení podnikání 87. místo, v registraci majetku 49. místo, v dosažení úvěru 22. místo a v placení daní 61. místo. Mongolsko má uzavřenu Dohodu o podpoře a ochraně zahraničních investic se 43 zeměmi a Dohodu o zamezení dvojímu zdanění se 26 zeměmi. Rovněž je členem Soulské úmluvy o zřízení mnohostranné agentury pro investiční záruky a Washingtonské úmluvy o vypořádání investičních sporů.

V roce 2014 Mongolsko představilo svůj Investiční zákon a politiku v UNCTAD (Konference OSN o obchodu a rozvoji). Reakce byla celkem pozitivní, UNCTAD doporučila Mongolsku, aby se zamezilo makroekonomické nestabilitě, zavedlo srozumitelnou FDI strategii. V roce 2015 vstoupilo v platnost Mongolsko-Japonské ekonomické partnerství (EPA).

Investiční zákon (2013)

Zákon upravuje aktivity domácích i zahraničních investorů. Investiční pobídky, jenž jsou součástí zákona, se dělí na daňové a nedaňové. Daňové pobídky - jedná se především o osvobození od daní, možnosti využití zrychlených odpisů pro daňové účely, přenesení daňové ztráty do dalších let (4 - 8 let) a odpočet nákladů na školení zaměstnanců ze zdanitelných příjmů. Nedaňové pobídky - prodloužení práv k držení půdy, pobídky pro provozování činnosti ve svobodných ekonomických zónách, zvýšení kvóty pro zaměstnávání zahraničních zaměstnanců, zjednodušení vízových náležitostí.

Zákon zavedl "Stabilizační certifikát" s cílem nastolit stabilnější daňové prostředí v Mongolsku. Investorovi držícímu certifikát je umožněno stabilizovat (ukotvit) výši sazeb na 5-18 let (dle výše investice, sektoru a lokality investice) u těchto daní a poplatků: z příjmu právnických osob, DPH, cel a daní z nerozstných surovin (royalty). Zákon rovněž stanoví, že zahraniční přímé nebo nepřímé vlastnictví vyšší než 50 % určuje, že se jedná o zahraniční subjekt.

Neoficiální překlad Investičního zákona v anglickém jazyce naleznete na [internetových stránkách ZÚ Ulánbátar](#) (na spodním okraji stránky).

Koncesní zákon (2010)

Upravuje náležitosti související s organizováním výběrového řízení k udělování koncesí investorům ve vztahu k majetku státu a municipalit, koncesní smlouvy a řešení sporů. PPP strategie (public private partnership) má za cíl přilákat a podporovat zavádění projektů prioritních pro vládu, zintenzivnit růst ekonomiky závislé na soukromých prostředcích a technologiích, liberalizovat ekonomiku větším zapojením soukromého sektoru do vládní investiční politiky a strategie. V roce 2013 byla vládou schválena Rezoluce 317 "Seznam koncesí/PPP projektů". Koncese jsou stanoveny pro projekty v infrastruktuře a stavebnictví, silniční projekty, letištní, energetické, environmentální, vzdělávací, zdravotnické, umělecké, turistické, železniční.

Invest in Mongolia One Stop Service Center pro investory

Centrum nabízí od roku 2018 v Ulánbátaru investorům služby a informace o investičním prostředí a příležitostech na trhu,

o investičním právním rámci, daňových a nedaňových pobídkách, registraci společnosti, vydávání víz, daňové registraci, sociálním pojištění. Kontaktní adresa je: National Development Agency, Invest in Mongolia One Stop Service Center, United Nations Street 5/1, Ulaanbaatar 15160 Mongolsko, telefon: +976 77001717, e-mail: ossc@investmongolia.com.

3. Vztahy země s EU

Viz podkapitoly 3.1 až 3.3

Podkapitoly:

- 3.1. Zastoupení EU v zemi
- 3.2. Obchodní vztahy země s EU
- 3.3. Poskytování rozvojových fondů a nástrojů EU

3.1 Zastoupení EU v zemi

EU navázala s Mongolskem bilaterální vztahy v roce 1989, v letošním roce tak slaví jejich 30. výročí. Evropská unie byla v Mongolsku zastoupena od května 1991 Delegací EU v Pekingu na úrovni nerezidentní diplomatické mise. Dne 24. 7. 2017 bylo v Bruselu rozhodnuto o otevření samostatné Delegace EU v Ulánbátaru. Ode dne 2. 11. 2017 ji vedl CDA a.i. Marco Ferri. Dne 28. 5. 2018 se funkce rezidentního velvyslance Evropské unie v Mongolsku ujal rumunský diplomat Traian Laurentiu Hristea.

K milníkům vzájemné spolupráce patří schůzky představitelů EU a Mongolska na nejvyšší úrovni, Smíšený výbor EU-Mongolsko pořádaný v Bruselu v prosinci 2015, podpora Mongolsku ze strany EU v době, kdy Mongolsko hostilo Summit ASEM (červenec 2016), zasedání Smíšeného výboru EU-Mongolsko ve dnech 27.- 30. března 2017 v Ulánbátaru společně s historicky prvním EU-Mongolsko Lidsko-právním dialogem. Druhé zasedání Smíšeného výboru EU-Mongolsko se konalo 23. dubna 2018 v Bruselu. Mongolské straně byl v této souvislosti zaslán „GSP + Scorecard“, kde EU předložila výčet nedostatků v plnění úmluv 27 GSP+ a mongolská strana měla deadline na odpověď do 30. června 2018, který splnila.

Dne 20. 9. proběhlo v Ulánbátaru 12. meziparlamentní zasedání mezi Evropskou unií a Mongolskem. Schůzky se zúčastnili členové parlamentní skupiny přátel Velkého Státního Churalu a několik členů Evropského Parlamentu. Skupinu EU vedla vedoucí EU delegace pro Centrální Asii Iveta Grigule-Peterse a hlavním bodem jednání byla politická situace v Mongolsku a dodržování lidských práv.

Ze strany Mongolska je zájem o bezvízový styk s EU. Mongolsko sice hodně pokročilo, ale právě politická nestabilita a dodržování lidských práv jsou důvodem, proč bezvízový styk ještě není zaveden. Spolupráce se zaměří na rozšíření obchodní výměny a podporu mongolského exportu do EU v rámci uzavřené Dohody o partnerství a spolupráci.

Ve dnech 11. - 13. 11. navštívil Ulánbátar komisař EU pro rozvojovou spolupráci Neven Mimica. Jednal s prezidentem, ministrem zahraničních věcí, ministrem financí a ministrem práce a sociálních věcí. Tématem byly evropské rozvojové projekty pro následné období.

Mongolsko je od 1.1.2016 na období 2016-2018 zastoupeno v Radě OSN pro Lidská práva. V roce 2015 se Mongolsko zúčastnilo II. Universal Periodic Review a zavázalo se ke splnění 150 doporučení v oblasti lidských práv. V květnu 2018 byla vydána průběžná zpráva (Mid-term report) o naplňování či splnění těchto doporučení.

Smlouva o partnerství a spolupráci (PCA) je platná od 1. listopadu 2017 (navázala na předchozí Dohodu z roku 2013). EU na období 2014 – 2020 zdvojnásobila rozpočet na poskytování rozvojové pomoci Mongolsku až na 65 mil. EUR.

Existují různé společné programy a projekty, které podporují rozvoj Mongolska, zlepšení mongolských norem a regulačního rámce, posilování technického a odborného vzdělávání a dodržování lidských práv. Mongolská vláda má

zájem na implementaci evropských norem a standardů. EU podporuje mongolské snahy o vytvoření funkčního podnikatelského prostředí, o diverzifikaci výroby a zlepšení kvality výrobků. Cílem je dodat mongolské produkci přidanou hodnotu a napomoci ke zvýšení její konkurenceschopnosti.

Obchodní vztahy mezi EU a Mongolskem jsou postaveny na Smlouvě o partnerství a spolupráci „Partnership and Cooperation Agreement“ platné od 1. 11. 2017, která nahradila Dohodu o obchodní a hospodářské spolupráci platnou od roku 1993. EU je jedním z hlavních mongolských partnerů, tzv. třetích sousedů.

Mongolsko je coby nižší-středně příjmová ekonomika s HDP na hlavu menším než 4036 USD od roku 2006 příjemcem Všeobecného preferenčního systému – zvláštního pobídkového režimu pro udržitelný rozvoj a výkonnou státní správu (GSP+). GSP+ umožňuje prakticky bezcelní vstup 6200 celních položek na evropskounijní trhy. Limit GSP+ činí 6,5 mld. EUR. Umožnění využívání režimu GSP+ má však i druhou stranu mince, což jsou podmínky EU spojené s dodržováním lidských práv a svobod stanovených v Universal Periodic Review Mongolia z roku 2015, se kterými se Mongolsko musí postupně vypořádat.

Mongolsko je také částečným příjemcem grantu, který EK v roce 2015 přidělila Mezinárodní organizaci práce (ILO) na dvouletý pilotní program na posílení kapacity veřejných správ, aby mohly dostát svým povinnostem vyplývajících z konvencí ILO, jakožto fundamentálních pracovních principů a práv. Asistence Mongolsku spočívá v technické pomoci, workshopech, školeních a zvyšování všeobecného povědomí. Delegace ILO navštívila Mongolsko v květnu 2018 a vzhledem k relativně uspokojivému vývoji bude nadále Mongolsko podporovat.

V Mongolsku rovněž od roku 2006 působí Evropská banka pro obnovu a rozvoj (EBRD), což přispělo nemalým dílem k růstu ekonomické spolupráce mezi evropskými zeměmi a Mongolskem. V Mongolsku je z EU zastoupeno na úrovni rezidentního velvyslanectví 7 ČS:

Adresy rezidentních diplomatických misí členských států EU v Mongolsku:

- Česká republika: Embassy Street 9, Ulaanbaatar
- Spolková republika Německo: Baga Toiruu-2, Negdsen Undestnii Gudamj 16, 14201 Ulaanbaatar
- Francie: Peace avenue 3, 1st District, Ulaanbaatar
- Velká Británie: Peace Avenue 30, Ulaanbaatar 13381
- Maďarsko: Blue Mon Building, 6th floor, Sambuu Street, Ulaanbaatar
- Bulharsko: Embassy Street 8, Ulaanbaatar
- Itálie: Jamiyan gun str. 9, ICC Tower, 14th floor, Ulaanbaatar
- Delegace EU – Jamiyn gun str. 9, ICC Tower, 14th floor, Ulaanbaatar

3.2 Obchodní vztahy země s EU

V tis. USD	2014	2015	2016	2017	2018
Obrat	982 019	776 152	1 018 873	1 199 252	828 710,3
Vývoz (EU)	478 509	372 601	373 305	472 089	575 751,5
Dovoz (EU)	503 510	403 551	645 568	727 163	252 958,8

Saldo	-25 001	-30 950	-272 263	-255 074	322 792,7
-------	---------	---------	----------	----------	-----------

Zdroj: Mongolský celní úřad

V roce 2018 dosáhl podle mongolských statistik obrat zahraničního obchodu s EU 828,7 mil. USD, z toho mongolský vývoz do EU představoval 252,9 mil. USD a EU vývozy do Mongolska dosáhly objemu 575,8 mil. USD. Po dlouhé době tak vzájemná obchodní bilance vykázala kladné saldo pro EU ve výši téměř 323 mil. USD.

Nejvíce ze zemí EU do Mongolska v r. 2018 exportovalo Německo (168 mil. USD), Polsko (58 mil. USD), Itálie (54,7 mil. USD), Velká Británie (31,9 mil. USD), Švédsko (39,1 mil. USD), Francie (39,1 mil. USD), Slovinsko (23,2 mil. USD), Nizozemsko (22,5 mil. USD), Dánsko (19,3 mil. USD), Finsko (17,7 mil. USD), Španělsko (17,6 mil. USD), Maďarsko (11,9 mil. USD) a ČR (9,4 mil. USD). Ovšem české statistiky se liší a vykazují hodnotu exportu do Mongolska ve výši 13 mil. USD.

V opačném směru, tj. do zemí EU z Mongolska směřovalo zboží nejvíce do UK (172 mil. USD), Itálie (54 mil. USD), Německa (12,3 mil. USD), Francie (5,4 mil. USD), Rakouska (4,4 mil. USD) a Nizozemska (1,3 mil. USD). Z Mongolska se do ČR vyvezlo zboží v hodnotě 274 tis. USD, české statistiky však registrují 803 tis. USD.

V roce 2018 se obchodní obrat s EU na celkovém mongolském obratu podílel 6,8 %. EU tak byla v roce 2018 opět druhým největším obchodním partnerem po Číně. Ze 70 % se na celkovém obratu podílela obchodní výměna s Velkou Británií, Itálií a Německem. Hlavními položkami mongolského exportu jsou surové materiály a textilie (zejména vlna kašmírských koz), střívkva, kožené výrobky, drahé kovy, mongolské jurty. Evropská unie do Mongolska vyváží stroje a zařízení, léky, zdravotnická zařízení, kosmetické přípravky, chemikálie a potraviny.

Klíčové exportní položky významných obchodních partnerů Mongolska ze zemí EU (rok 2018)

Komodity	tis.USD
SRN	
Léky	12 261,1
Motorová osobní vozidla	14 328,9
Ostatní	142 188,9
POLSKO	
Vepřové maso	3 325,1
Konzervovaná zelenina, oříšky	4 630,5

Ovoce a oříšky připravené ostatními metody	4 146,0
Ostatní	45 925,5
ITÁLIE	
Potraviny	4 289,9
Obuv	2 898,9
Ostatní	47 537,8

3.3 Poskytování rozvojových fondů a nástrojů EU

ZRS poskytovaná Evropskou unií:

V r. 2014 byl přijat Multiannual Indicative Programme (MIP) pro Mongolsko na období 2014-2020. V rámci MIP byly identifikovány 2 směry zaměření rozvojové spolupráce:

- 1. Zlepšení správy nad příjmy (generované hlavně těžebním průmyslem) pro udržitelný růst. Pro tuto oblast bylo předběžně alokováno 34 mil. EUR (52,3%)
- 2. Podpora v lepším uplatnění na trhu práce. Alokováno 30 mil. EUR (46,1%)

Pro podpurná opatření je přidělena částka 1 mil. EUR (1,6%). Mongolsko spadá i do programů regionální spolupráce EU a programů celosvětových, např. SWITCH Asia, EIDHR, Non State Actors a Investing in People. Existují i další programy zaměřené např. na jadernou bezpečnost. Pro období 2014-2020 zdvojnásobila EU objem své finanční rozvojové pomoci pro Mongolsko, a to na 65 mil. EUR. Vzájemné vztahy včetně rozvojové spolupráce se od roku 1996 opíraly o Dohodu o spolupráci mezi Evropskou komisí a Mongolskem. K rozvojové spolupráci byly využívány tyto programy:

- 2002-2006 TACIS National Indicative Programme for Mongolia – EUR 15 mil.
- 2007-2013 DCI Country Strategy Paper – EUR 29 mil.
- 2014-2020 Multi Indicative Programme – EUR 65 mil.

V posledním právě probíhajícím programu se EU snaží Mongolsku pomáhat se stabilizací jeho demokratického systému a podporovat udržitelný rozvoj a ekonomickou diverzitu, cílem je Mongolsku pomoci s jeho ambicí stát se do roku 2021 středně příjmovou zemí - middle income country (MIC) za využití postupně přijímaných relevantních evropských norem a standardů. Ve světle obrovského nerostného bohatství země a její ekonomické závislosti na těžebním sektoru se EU ve své pomoci soustředí hlavně na:

- „zlepšení správy příjmů pro zajištění inkluzivního a udržitelného růstu“
- „zlepšení pracovních příležitostí vytvářením odborných pracovních míst a zajištění slušné práce mimo důlní sektor“

Z další podpory lze uvést 5 mil. EUR na podporu regionální integrace v Mongolsku, podporu přes Asian Investment Facility (AIF) poskytovanou malým a středním podnikům pomocí grantu 9,2 mil. EUR Evropské bance pro obnovu a rozvoj. EBRD pak poskytne úvěr místním komerčním bankám a malým a středním podnikům až do výše 100 mil. EUR.

EU, která v Ulánbátaru oficiálně otevřela svou misi (DEU – Delegation EU) a její vedoucí Train Hristea, má titul velvyslanec

EU, rozhodla od roku 2019 o uvolnění dalších 50 mil. EUR, z nichž 25 mil. EUR bude přímá rozpočtová podpora určená zejména na „Capacity building“ programy a na 25 mil. EUR budou vypsány programové tendry EU zaměřené zejména na vytváření pracovních míst a podporu malých a středních podniků.

EBRD má v zemi rezidentní zástupkyni, vedoucí mise Irinu Kravchenko. EBRD je jednou z nejdynamičtějších rozvojových bank v Mongolsku, působící na trhu více než 10 let s řadou úspěšně realizovaných projektů. Největším právě realizovaným projektem je podpora budování infrastruktury mongolského největšího dolu Oyu Tolgoi poskytnutím syndikovaného úvěru 4,3 miliardy USD. V roce 2019 se však EBRD dostala do korupčních skandálů s poskytováním zvýhodněných úvěrů mongolským malým a středním podnikatelským subjektům (SME- Small and Medium Enterprises) . Z Mongolské strany došlo k účelovým podvodům, kdy byly úvěry poskytnuty nikoliv malým a středním podnikům, ale spíše příbuzným a známým mongolských ministrů a politiků. Tato aféra samozřejmě negativně ovlivnila plánování dalších projektů EBRD v teritoriu. EIB (Evropská Investiční banka) v Mongolsku zatím zastoupení nemá, Mongolsko tak spadá pod zastoupení EIB v Pekingu. Její zástupci do Mongolska nepravidelně dojíždějí a mají zájem podporovat investiční projekty s výhodnými úvěry až na 30 let zaměřených na diverzifikaci ekonomiky v oblasti vodohospodářských, lesnických a zemědělských projektů. Obdobné projekty podporují i v Číně. ČR je členem jak EBRD, tak i EIB.

V oblasti vědy a výzkumu se Mongolsko může účastnit EU programu Horizon 2020 (hodnota programu v celosvětovém měřítku činí 80 mld. EUR), a to ve všech oblastech a zaměřeních. Program je otevřený univerzitám, výzkumným ústavům, firmám i dalším institucím.

4. Obchodní a ekonomická spolupráce s ČR

Viz subkapitoly 4.1 až 4.6

Podkapitoly:

- 4.1. Bilance vzájemné obchodní výměny za posledních 5 let
- 4.2. 10 nejvýznamnějších položek českého vývozu/dovozu
- 4.3. Vzájemná výměna v oblasti služeb
- 4.4. České investice v teritoriu: Firmy a joint-ventures ve vzájemném obchodu a v ostatních oblastech ekonomické spolupráce
- 4.5. Smluvní základna mezi oběma státy
- 4.6. Zahraniční rozvojová spolupráce

4.1 Bilance vzájemné obchodní výměny za posledních 5 let

V tis. USD	2014	2015	2016	2017	2018
Obrat	10 660	11 714	12 690	15 996	13 829
Vývoz	10 418	11 477	12 420	14 520	13 026
Dovoz	242	237	270	1 476	803
Saldo	10 176	11 240	12 150	13 044	12 223

Zdroj: Český statistický úřad

V tis. USD	2014	2015	2016	2017	2018
Obrat	10 391	7 745	8 700	10 946	9 695
Vývoz	10 259	7 546	8 495	10 724	9421
Dovoz	132	199	205	222	274
Saldo	10 127	7 347	8 290	10 520	9147

Zdroj: Mongolský národní statistický úřad

Podle údajů Českého statistického úřadu zaznamenal po předchozích narůstech v letech 2016 a 2017 objem zahraničního

obchodu s Mongolskem mírný pokles o cca 2 mil USD. Hodnota českého vývozu v roce 2018 dosáhla cca 13 mil. USD, hodnota mongolského vývozu cca 800 tis. USD, s přetrvávající výraznou disproporcí ve prospěch ČR (saldo cca 12,2 mil. USD). Ztrátu z roku 2018 se však již podařilo rychle zahradit v prvním čtvrtletí letošního roku, kdy české vývozy dosáhly již více jak 3 mil. USD a rok 2019 tak slibuje dosažení nového vývozního maxima. Mongolské vývozy v roce 2019 zatím kopírují hodnoty roku 2018.

4.2 10 nejvýznamnějších položek českého vývozu/dovozu

Struktura vzájemného obchodu zůstává obdobná jako v roce 2017, v českém exportu převládají výrobky tříd 5, 6, 7, a 8, tzn. chemikálie, stroje a přepravní zařízení, průmyslové výrobky, zdravotnické výrobky, v dovozu pak výrobky třídy 2 a 6, tj. suroviny, kůže, kožené a textilní výrobky.

Nejvýznamnější položky českého vývozu/dovozu v roce 2018

Kód zboží	Název zboží / vývoz	Statistická hodnota (v tis. USD)
961900	Hygienické pleny a podobné hygienické vložky a tampony, dětské výrobky	1 818
901210	Mikroskopy (ne optické), difratografy	1 641
852610	Přístroje radiolokační, radiosondážní (radary)	945
330590	Přípravky na vlasy ost, ne šampon, lak, trvalá ondulace	731
330510	Šampony	672
841989	Stroje, a ostatní zařízení. k vaření, pražení, chlazení ap	563
340111	Mýdlo ap, papír aj pokryté mýdlem pro toal. užití	524
851762	Zařízení pro příjem, konverzi, vysílání, regeneraci hlasu, dat	510

841720	Pece pekárenské vč pecí na výr.sušenek	446
330610	Pasty,prášky,vody zubní	348
870120	Silniční návěsové tahače	321
950300	Tříkolky,koloběžky.;kočárkypro panenky;hračky ost;modely;puzzle	274
Kód zboží	Název zboží /dovoz	Statistická hodnota (v tis. USD)
732189	Kotle, krby apod., vč.na pevná paliva, ze železa,oceli	378
871200	Kola jízdní i bez motoru (vč.dodatkových tříkolek)	311
940510	Svítlidla stropní,nástěnná,ne venk.veř.osvětł.	263
392330	Demižony,láhve, flakony ap výrobky z plastů	191
611012	Svetry, pulovry apod. z kašmírové vlny	105
050400	Střeva, měchýře, žaludky, celé, části, ne z ryb	30
410621	Kůže z koz vyčiněné, mokré	18
620211	Svrchníky, kabáty aj dámské ap z vlny, chlupů	17

Zdroj: Český statistický úřad

4.3 Vzájemná výměna v oblasti služeb

Statistická data vzájemné výměny služeb nejsou dostupná. Aktivně v Mongolsku provozují činnost např. Bohemia Muller (servisní služby v uhelných elektrárnách), cestovní kancelář Ingol (rybolov, adventure), společnost Geomin v hydrogeologii a geologii, Argo Bohemia a EGT Express v přepravních službách, architektonická studia v územním plánování. V rámci

vládních programů Česká republika poskytuje expertní služby a poradenství k údržbě nového mezinárodního letiště u Ulánbátaru, k rozvoji civilního letectví v Mongolsku, ke zlepšení infrastruktury důležitých čistíren odpadních vod, k evidenci a značkování hospodářských zvířat, k průzkumům nových uhelných nalezišť.

4.4 České investice v teritoriu: Firmy a joint-ventures ve vzájemném obchodu a v ostatních oblastech ekonomické spolupráce

V zemi nepůsobí mnoho stálých zástupců českých firem. Některé firmy mají mongolské představitele nebo jejich čeští zástupci do Mongolska dojíždějí. Vzhledem k poměrně složitým podmínkám na mongolském trhu obstarávají většinu vzájemného obchodu mongolští partneři.

K úspěšným českým firmám v teritoriu patří Khaanzaa s.r.o., Finep Zlíchov, ZPA Smart Energy, J4, Bohemia Müller, Enelex, Jika, AlphaCon, Geomin. Svého zástupce či dealera mají Budějovický Budvar, Korado, Agromont Vimperk, Tescoma, Tonak, Evektor, Emco, Dermacol, Botanicus a další. O místním zastoupení jedná Škoda Auto a Plzeňský Prazdroj. Příležitost v důlním sektoru chtějí v Mongolsku využít i české firmy T-Machinery, Ferrit, ENELEX, TRANSROLL CZ, Urdiamant, INCO Engineering, RPS Ostrava a PERMON.

Developerská společnost Finep realizuje výstavbu 2000 rezidenčních bytů v Erdenetu. V návaznosti na tento projekt by dále mohla získat zakázku na stavbu masokombinátu v Erdenetu.

O realizaci velkého energetického projektu pro distribuční síť elektřiny se v Mongolsku uchází dodavatel chytrých elektroměrů a softwaru ZPA Smart Energy, s mongolskými partnery jedná o založení společného joint-venture. Rovněž se zajímá o účast v projektu Světové banky Second Energy Sector Project (Mongolia). Proniknout na mongolský trh s technologiemi na zpracování mléka a mléčných výrobků se dlouhodobě snaží B.G.M. Export.

4.5 Smluvní základna mezi oběma státy

První dohody zasahující do hospodářské oblasti představovaly: Dohoda o vědecko-technické spolupráci z r. 1956, Smlouva o přátelství a kultuře z r. 1957 (stanovovala mj. mechanismus výměny zboží a plateb), Dohoda o hospodářské spolupráci z r. 1960, která se obnovovala v následujících „pětiletkách“ až do r. 1990.

V současnosti platné a významné jsou: Dohoda o hospodářské spolupráci, Smlouva o zamezení dvojího zdanění a zabránění daňovému úniku v oboru daní z příjmu a majetku, Dohoda o podpoře a ochraně investic (v přípravě je její renegociace ve smyslu kompatibility s předpisy EU).

Název smluvního dokumentu	Platnost od
Dohoda mezi vládou Československé socialistické republiky a vládou Mongolské lidové republiky o poskytnutí úvěru na provedení komplexního geologického mapování a vyhledávacího geologického průzkumu	18.6.1963
Dohoda mezi vládou Československé socialistické republiky a vládou Mongolské lidové republiky o	29.3.1971

poskytnutí hospodářské a technické pomoci Československou socialistickou republikou Mongolské lidové republiky v letech 1971 - 1975	
Protokol o některých změnách Dohody mezi vládou Československé socialistické republiky a vládou Mongolské lidové republiky o poskytnutí hospodářské a technické pomoci Československou socialistickou republikou Mongolské lidové republiky na léta 1971 - 1975 ze dne 29. března 1971	19.9.1974
Dohoda mezi vládou Československé socialistické republiky a vládou Mongolské lidové republiky o hospodářské spolupráci v letech 1976 – 1980	7.10.1975
Druhý protokol o některých změnách Dohody mezi vládou Československé socialistické republiky a vládou Mongolské lidové republiky o poskytnutí hospodářské a technické pomoci Československou socialistickou republikou Mongolské lidové republiky na léta 1971 - 1975 ze dne 29. března 1971	7.10.1975
Protokol mezi vládou ČSSR a vládou MoLR o doplnění Dohody mezi vládou ČSSR a vládou MoLR o hospodářské spolupráci v letech 1976-1980 ze dne 7.10.1975	25.6.1977
První protokol o některých změnách Dohody mezi vládou Československé socialistické republiky a vládou Mongolské lidové republiky o hospodářské spolupráci v letech 1976 - 1980 ze dne 7. října 1975	29.1.1979
Třetí protokol o některých změnách Dohody mezi vládou Československé socialistické republiky a vládou Mongolské lidové republiky o poskytnutí hospodářské a technické pomoci Československou socialistickou republikou Mongolské lidové republiky v letech 1971 - 1975 ze dne 29. března 1971	29.1.1979
Rámcová dohoda mezi vládou ČSSR a vládou MoLR o spolupráci při provádění geologicko-průzkumných prací, těžbě a úpravě nerostných surovin v MoLR	1.9.1979
Dohoda mezi vládou ČSSR a vládou MoLR o zřízení československo-mongolského podniku k provádění geologicko-průzkumných prací, těžbě a úpravě	1.9.1979

jednotlivých druhů nerostných surovin v MoLR	
Dohoda mezi vládou Československé socialistické republiky a vládou Mongolské lidové republiky o poskytnutí doplňkového úvěru na období 1976 - 1980	1.9.1979
Dohoda mezi vládou Československé socialistické republiky a vládou Mongolské lidové republiky o hospodářské spolupráci na období 1981 - 1985	22.9.1981
Čtvrtý protokol o některých změnách Dohody mezi vládou Československé socialistické republiky a vládou Mongolské lidové republiky o poskytnutí hospodářské a technické pomoci Československou socialistickou republikou Mongolské lidové republice v letech 1971 - 1975 ze dne 29. března 1971	22.9.1981
Ujednání mezi Ministerstvem financí ČSSR a Ministerstvem financí MoLR o způsobu přepočtu národních měn na převoditelné ruble pro zúčtování výstavby objektů velvyslanectví ČSSR v Ulánbátaru a velvyslanectví MoLR v Praze	1.3.1984
Dohoda mezi vládou Československé socialistické republiky a vládou Mongolské lidové republiky o hospodářské spolupráci na období 1986 - 1990	28.4.1986
Smlouva mezi vládou ČR a vládou Mongolska o zamezení dvojího zdanění a zabránění daňovému úniku v oboru daní z příjmu.	27.2.1997
Dohoda mezi vládou České republiky a vládou Mongolska o podpoře a vzájemné ochraně investic	13.2.1998
Dohoda mezi vládou České republiky a vládou Mongolska o spolupráci a vzájemné pomoci v celních otázkách	13.11.1998
Dohoda o hlavních směrech spolupráce v oblasti životního prostředí mezi Ministerstvem životního prostředí České republiky a Ministerstvem přírody a životního prostředí Mongolska	19.11.2001
Dohoda o rozvoji spolupráce v oblasti cestovního ruchu mezi Ministerstvem pro místní rozvoj České republiky a Ministerstvem infrastruktury Mongolska	16.4.2002

Dohoda o hospodářské spolupráci mezi vládou České republiky a vládou Mongolska	24.1.2005
Dohoda mezi vládou ČR a vládou Mongolska o leteckých službách	25.5.2017 (v platnosti od května 2018)
(Readmisní dohoda) Dohoda mezi vládou České republiky a vládou Mongolska o zpětném přebírání osob s neoprávněným pobytem (včetně Prováděcího protokolu)	Slavnostní podpis během návštěvy min. zahr. věcí MNG D. Tsogtbaatara v Praze dne 20.5.2019 (čeká na verifikaci)
(Sociální dohoda) Dohoda o sociálním zabezpečení mezi ČR a Mongolskem	Slavnostní podpis během návštěvy min. zahr. věcí MNG D. Tsogtbaatara v Praze dne 20.5.2019 (čeká na verifikaci)
Dohoda o spolupráci ve školství a vědě mezi MŠMT ČR a Ministerstvem školství, vědy a sportu Mongolska	Slavnostní podpis během návštěvy min. zahr. věcí MNG D. Tsogtbaatara v Praze dne 20.5.2019 (čeká na verifikaci)
Ujednání o kulturní spolupráci mezi Ministerstvem kultury ČR a Ministerstvem školství, kultury, kultury, vědy a sportu Mongolska	Slavnostní podpis během návštěvy min. zahr. věcí MNG D. Tsogtbaatara v Praze dne 20.5.2019 (čeká na verifikaci)

Dohodou o hospodářské spolupráci byla zřízena platforma česko-mongolského Smíšeného výboru. Jedná se o instrument na podporu převážně obchodně-ekonomických zájmů. V jeho rámci se řeší konkrétní náměty na spolupráci. Předsedou Smíšeného výboru je za českou stranu vždy náměstek ministra průmyslu a obchodu a za mongolskou stranu jím byli ministr stavebnictví a městského rozvoje, od r. 2016 ministr vzdělání, kultury, vědy a sportu a od roku 2018 ministryně zdravotnictví pí. Sarangerel. Předposlední VI. zasedání česko-mongolského Smíšeného výboru bylo organizováno mongolskou stranou a uskutečnilo se ve dnech 21.-23. 9. 2015 v Ulánbátaru

Zatím poslední VII. zasedání česko-mongolského Smíšeného výboru pořádalo MPO ČR a uskutečnilo se v Praze ve dnech 9. a 10.4.2018. Spolu s vládní delegací, kterou do ČR vedla ministryně zdravotnictví Sarangerel, přicestovala i mise mongolských podnikatelů.

4.6 Zahraniční rozvojová spolupráce

Mongolsko je tradičním příjemcem zahraniční rozvojové pomoci/spolupráce (ZRS) od celé řady dárců z mnoha zemí. V objemech poskytnuté pomoci patří k největším dárcům sousední země, především Japonsko a Jižní Korea prostřednictvím svých rozvojových agentur JAICA a KOICA. Velké projekty jsou financovány World Bank Group (včetně International Finance Corporation), ADB (Asijskou rozvojovou bankou) a Asia Foundation, Obrovské množství prostředků investuje do rozvojové pomoci prostřednictvím poskytnutých měkkých úvěrů na infrastrukturní projekty Čína a Indie. Významně přispívá USA v rámci svých programů US Aid, Mercy Corps a Millenium Challenge I a II. Nemalé prostředky rozvojové pomoci uvolňují i arabské země, zejména SAE (Spojené arabské emiráty) a Kuvajt. Rusko je stále významným rozvojovým a obchodním partnerem Mongolska deklarujícím připravenost zahájit velké infrastrukturní projekty (výstavba elektráren, rekonstrukce železnice...atd.), ale žádné opravdu velké projekty zatím neprobíhají. Významnou pomoc poskytuje v rámci dodávek veterinárních přípravků a léčiv. Z evropských zemí jde kromě samotné EU nejvýznamnější podpora od SRN

prostřednictvím německých vládních rozvojových programů a německé rozvojové agentury GIZ. Státy jako Rakousko, Maďarsko či Polsko podepsali s Mongolskem dohody o poskytnutí měkkých úvěrů ve výši 50 mil. USD. Řada projektů, zejména v rámci stanovených SDG's 2030 (udržitelných cílů OSN do roku 2030), jsou financovány prostřednictvím agencí OSN. Mongolsko patří stále mezi největší příjemce zahraniční pomoci na obyvatele. Rozvojová pomoc ve formě zvýhodněných úvěrů (již převažující forma) a nenávratné pomoci směřuje zejména do sektorů energetiky, výstavby bytů, infrastruktury (silniční síť, železnice, letiště, doprava), zemědělství, průmyslu, zdravotnictví a sociálního sektoru. Česká republika, i přes utlumení, stále ještě patří mezi významné donory. Rozvojová pomoc se postupně v rámci „phase-out“ mění v komerční spolupráci.

Bilaterální rozvojová spolupráce

Mongolsko patřilo v souladu s Konceptí zahraniční rozvojové České republiky na období 2010-2017, kterou vláda ČR schválila v květnu 2010, mezi prioritní partnerské země ČR s programem spolupráce. Rozvojová spolupráce se soustředila především do oblastí energetiky, zásobování vodou a sanitace, zemědělství a lesnictví.

Usnesením vlády ČR č. 631 z 11. července 2016 bylo rozhodnuto, že Mongolsko počínaje dnem 1. ledna 2018 přešlo do dvouletého přechodného „phase-out“ období 2018–2020, resp. přestalo být prioritní zemí české ZRS.

ČR poskytla Mongolsku v období 1996 – 2017 rozvojovou pomoc ve výši téměř **50 mil. USD**, což řadí ČR mezi nejvýznamnější donory.

Garantem poskytované ZRS je od roku 2010 Česká rozvojová agentura (ČRA).

ZRS poskytovaná Mongolsku Českou republikou (mil. USD)					
2012	2013	2014	2015	2016	2017
4,06	3,82	2,73	1,62	2,15	0,670

EU instituce (mil. USD)	2012	2013	2014	2015	2016	2017
	3,51	4,2	4,93	6,93	13,32	13,6

Ačkoliv se od r. 2018 v Mongolsku již nerealizují velké (několikaleté) bilaterální rozvojové projekty, ostatní instrumenty/programy zůstávají nadále v platnosti.

Od roku 2016 se začaly ve větší míře využívat další projektové nástroje MZV (ČRA) např. projekty na podporu ekonomické diplomacie PROPED (ve spolupráci s ostatními ministerstvy, Hospodářskou komorou ČR), projekty B2B, vysílání expertů a učitelů, multilaterální projekty v rámci Switch Asia, či EU a dále nástroje ostatních sektorových ministerstev např. „Aid for Trade“ (MPaO ČR), a projekty technické asistence transformační a finanční spolupráce (MF ČR). Významnou součástí pomoci jsou i realizované Malé lokální projekty (MLP) realizované v gesci ZÚ Ulánbátar. ZÚ se v posledních letech snaží MLP synergicky navázat na jakékoliv z výše zmíněných projektů. K výše zmíněným projektům pokračuje poskytování

vládních stipendií na veřejných vysokých školách v celkovém počtu 12 studentů (od r.2019-2020 navýšeno z původního počtu 5) bakalářského, či magisterského studia ročně v gesci MŠMT ČR. Pozn. Odhaduje se, že je v Mongolsku celkem přibližně 25 tis. absolventů československých a českých vysokých škol, převážně z 80 – 90. let hovořících ve většině do dnešní doby obzvláště češtinou. V současné době studuje na českých státních a soukromých vysokých školách cca 74 studentů.

Předpokládané ukončení česko-mongolských bilaterálních projektů ZRS bylo do konce roku 2017. Na základě žádosti mongolské strany, souhlasu realizátorů, výsledků evaluací z roku 2017 a schválení ČRA byly do roku 2018 prodlouženy projekty:

- „Rozvoj lesů a genofondu místních ekotypů lesních dřevin v Mongolsku“ realizovaný Ústavem pro hospodářskou úpravu lesů Brandýs n. Labem. V rámci prodloužení projektu došlo k vypracování dlouhodobého lesnického hospodářského plánu pro vybranou oblast Sharyngol jako pilotního hospodářského plánu pro celé Mongolsko, proškolení lesnických odborníků a ve spolupráci MZV-MZe ČR- Ministerstva životního prostředí a cestovního ruchu Mongolska a FAO byl v září 2018 zorganizován pod hlavičkou a z finančních prostředků FAO mezinárodní lesnický workshop na platformě „Workshopu států Křtinské deklarace“ na téma trvale udržitelného rozvoje lesů. Workshopu se zúčastnilo celkem 8 států, signatářů Křtinské deklarace, zástupci MZe ČR, zástupci mezinárodních organizací v teritoriu, zástupce centrály FAO v Ulánbátaru, zástupci Min. živ. prostředí a Ministerstva zemědělství Mongolska a zástupci ZÚ Ulánbátar. Projekt je velice kladně hodnocen jak z mongolské strany, tak i ze strany mezinárodních partnerů. Projekt byl ukončen na konci roku 2018. V červnu roku 2019 proběhne jednání o možnostech budoucího multilaterálního lesnického projektu v Mongolsku, které bude spojené s promítnutím dokumentárního filmu o českém lesnickém projektu a dalších synergických aktivitách v lesnickém sektoru.
- Realizace návrhu vzešlého z projektu „Přenos know-how na odstraňování ekologických zátěží II. fáze“, realizovaný společností Dekonta, došlo k dekontaminaci oblasti bývalé sklárny v Nalaikh. Další dva navržené projekty (zejména dekontaminace bývalé továrny na pesticidy v Bulganu) by mohly být realizovány v rámci projektů UNDP a nebo na komerčním základě s participací zainteresovaných mongolských ajmagů.

V gesci Ministerstva zahraničních věcí, respektive České rozvojové agentury (ČRA) jsou i projekty Programu rozvojově-ekonomického partnerství (B2B projekty). V r. 2014 realizovala společnost Geomin s.r.o. v rámci tohoto programu projekt "Přenos know-how ve využití větrných čepadel při rekonstrukci lokálních vodních zdrojů v Mongolsku" v hodnotě 98 tis. Kč. V r. 2015 realizovala společnost Vodní zdroje a.s. "Úvodní hydrogeologický průzkum na třech vybraných ložiscích v Mongolsku" ve spolupráci s místním partnerem, vlastníkem těžebních licencí v těchto lokalitách.

V r. 2017 byly realizovány v rámci programu čtyři projekty – „Vytvoření sítě poradců pro šlechtění a reprodukci skotu“ (Natural s.r.o.), „Masozávod Erdenet (Ingens Real a.s., ABP Consulting a.s.), „Analýza potenciálu pro zpracování energetických studií uhelných elektráren“ (Empress o.p.s.) a „Rozšíření podnikatelských aktivit AGROMONT VIMPERK spol. s r.o. v Mongolsku“ (AGROMONT VIMPERK s.r.o.).

V r. 2018 byly realizovány projekty B2B firmy MISEKO Group „Přenesení know-how do oblastí energetických úspor v Mongolsku, a studie proveditelnosti „ Hokejový stadion Ulánbátar, Mongolsko“. Aktivity firmy MISEKO pokračují i v roce 2019. Studie proveditelnosti na stavbu zimního stadionu v Ulánbátaru možná najde uplatnění ve druhém největším městě Mongolska, v Erdenetu.

V letech předchozích byly dokončeny následující projekty:

- 2012 - Bohemia Müller s.r.o. jeden projekt s tehdejší Energetickým úřadem Mongolska (Podpora rozvoje obchodu v oblasti energetiky a důlního průmyslu předáním českého know-how) a Hospodářská komora ČR druhý projekt s tehdejší Agenturou na podporu zahraničních investic a zahraničního obchodu (Podpora sektoru MSP v Mongolsku prostřednictvím prezentace českých zkušeností a know-how).

- 2013 - firma Grandera dva projekty s Tepelnou elektrárnou Erdenet.
- 2014 - projekt české zastoupení Mezinárodní obchodní komory s cílem přenosu zkušeností v oblasti zvyšování konkurenceschopnosti země.
- 2015 - společnost Agromont Vimperk projekt zaměřený na rozvoj minimlékáren a obecně na budování kapacit v produkci a zpracování mléka v Mongolsku. Společnost Transcon Electronic Systems, spol. s r.o. projekt s cílem přenosu know-how v oblasti poskytování letištních služeb. 2016 - Argo Bohemia, s.r.o. realizovala projekt s cílem zlepšení regulačního rámce autodopravy v Mongolsku.
- 2017 - Rozvoj vodovodního systému ve městě Murun, Khuvsgul Province“.
- 2017 - Modernizace zauhlování na elektrárně č. 3 v Ulánbátaru
- 2017 Rozvoj lesů a genofondu místních ekotypů lesních dřevin v Mongolsku“ s dobou realizace 2015 – 2017.
- 2017 Přenos know-how v přístupu k odstraňování ekologických zátěží
- 2017 Podnikatelský plán: Masozávod Erdenet – Mongolsko, ABP Consulting a.s.
- 2017 Studie proveditelnosti: Vytvoření sítě poradců pro šlechtění a reprodukci skotu, NATURAL, s.r.o.
- 2017 Podnikatelský plán: Rozšíření podnikatelských aktivit společnosti AGROMONT VIMPERK spol. s r.o. v Mongolsku
- 2018 - Čínsko-český letecký spolek projekt „Pomoc při rozvoji malého civilního letectví v Mongolsku“.
- 2018 MISEKO Group – Přenesení know-how do oblasti energetických úspor v Mongolsku
- 2018 FINEP Zlíchov – studie proveditelnosti výstavby hokejového stadionu v Ulánbátaru

Vedle projektů ZRS jsou mongolským občanům nadále poskytována stipendia ke studiu na českých vysokých školách (pro rok 2013/2014 bylo uděleno 5 stipendií, pro rok 2014/2015 3 stipendia, 2015/2016 3 stipendia, pro rok 2016/2017 5 stipendií, 2017/2018 5 stipendií a 2018/2019 celkem 5 stipendií, 2019/2020 celkem 13 stipendií.

Multilaterální rozvojová spolupráce

Česká republika se průběžně podílí na práci agencí OSN, brettonwoodských institucí i orgánů EU. Účastní se diskusí o rozvoji prostřednictvím příslušných pracovních skupin a platform EU, OSN i OECD, přispívá finančně na činnost těchto institucí a dbá na implementaci přijímaných závazků, a to zejména ve vztahu k Pařížské deklaraci (2005) a Akční agendě z Akkry (2008). Naplňování závazků bude vycházet z celkového objemu české rozvojové spolupráce a z možností a stavu českého rozvojového systému.

Evropská unie je kolektivně největším světovým poskytovatelem rozvojové pomoci. Podle Lisabonské smlouvy náleží rozvojová spolupráce do oblasti sdílených pravomocí, kdy se aktivity EU a členských zemí mají vzájemně doplňovat a posilovat. Otevření Delegace EU v Mongolsku bezesporu přispívá k lepší spolupráci EU institucí s jednotlivými členskými zeměmi v oblasti a umožňuje, aby se spolupodílely na multilaterálních rozvojových projektech Evropské Komise DCI (Development Cooperation Instruments). DEU byla předána informace, že ČRA je Evropskou komisí oprávněná realizovat projekty DCI.

Řada multilaterálních projektů se vztahuje k dosažení stanovených Cílů udržitelného rozvoje OSN schválených v New Yorku v roce 2015 (SDG's 2030), ke kterým se Mongolsko přihlásilo ve všech 17 bodech a schválilo Akční plán vlády na období 2016 – 2020 a udržitelný rozvoj do roku 2030. Řada cílů také vychází z Pařížské klimatické dohody (COP 21), kterou Mongolsko ratifikovalo 22.dubna 2016.

Mongolsko si stanovilo vlastní redukční příspěvek (INDC – Intended Nationally Determined Contribution of Mongolia) v rámci Národního příspěvku Mongolska k dosažení snížení emisí, zmírnění klimatických změn a zvýšení adaptability prostředí do roku 2030.

Již nyní je snaha využít nadnárodních fondů, finančních mechanismů a multilaterální spolupráce k dosažení cílů

stanovených v Akčním plánu vlády.

Česká republika nechce zůstat stranou a nabízí spolupráci v multilaterálních projektech v mnoha sektorech hospodářství, kde doposud realizovala množství úspěšných rozvojových projektů. Šance jsou například v hydrogeologii, vodohospodářství, sanitaci-dekontaminaci, lesnictví, zemědělství, energetice, letectví a dalších. Podporu hledá i u mezinárodních institucí typu Green Climate Fund (GCF), Green Environment Facility (GEF) nebo jiných finančních mechanismů.

V současnosti realizované projekty (financování ze zdrojů EU a ČR):

- Improving resource-efficiency and cleaner production in the Mongolian construction sector through materials recovery (Charita ČR), do roku 2020
- Strengthening CSOs-Las partnership in the agriculture sector in Khentii Province (Charita ČR) do roku 2019.
- Empowered People – Improved Livelihoods (Člověk v tísni) do roku 2019
- Right to breathe (Člověk v tísni) 2019 – 2020

5. Mapa oborových příležitostí - perspektivní položky českého exportu

Příležitosti pro český export:

Investice do zatím netěžených přírodních zdrojů

Netěžené přírodní zdroje mají velký investiční potenciál. Uplatnit se lze v geologickém průzkumu, dodávkách zařízení a technologií pro těžební průmysl, dodávkách těžké dopravní techniky. Vláda mapuje nová těžařská naleziště a připravuje založení průmyslových/residenčních/obchodních center v těchto lokalitách. Investiční projekty na rozvoj měst, silnic (zahájena stavba silnice do Nalaikhu a na nové mezinárodní letiště), veřejné služby, sociální věci, hospodářství, životní prostředí a státní služby jsou financovány ze státního rozpočtu, rozpočtu hl. města, regionálního rozvojového fondu a rozvojového financování (silnici do Nalaikhu kofinancuje čínský investor).

Investice do turismu

Jsou hodnoceny jako jedny z nejzajímavějších. V Mongolsku chybí a je třeba vystavět turistická centra, přistávací letištní plochy, ubytovací kapacity, sportovní zařízení, koupaliště, atp.

Investice do e-commerce

55% podíl mladé generace do 30 let na celkové mongolské populaci přímo souvisí s rostoucím zájmem o nové trendy, světové novinky a západní životní styl. E-commerce se v Mongolsku rychle rozšiřuje, v budoucnu jistě osloví nejednoho investora. Nákupy online umožní masový pohyb zboží. Narážejí zatím na problém s dopravou, resp. na nedostatečnou kapacitu silniční sítě v hlavním městě, a na stále ještě ne zcela saturovaný trh. V současné situaci by příležitost mohli využít dodavatelé elektrických kol pro alternativní dopravu zboží k zákazníkům.

Automobilový průmysl

Mongolové mají kladný vztah k české automobilové produkci, zajímají se o dodávky osobních vozů v řadu 20–30 kusů ročně, autobusů, motocyklů nižší kubatury, nákladních vozů pro vojenské účely a pro potřeby v důlním sektoru, elektrokol. V danou chvíli na trhu žádné české vozy reprezentaci nemají, o svém zastoupení jedná Škoda Auto. Z evropských vozů má v Mongolsku zastoupení Volkswagen, Mercedes Benz a Land Rover, BMW. Mongolové projevují zájem i o automatické mycí linky vozů.

Civilní letecký průmysl

V zemi je jedno mezinárodní letiště v hlavním městě Ulánbátaru, 22 regionálních letišť a aerodromů v provinciích. Před zahájením je provoz nového mezinárodního letiště cca 50 km od Ulánbátaru s přepravní kapacitou 3 miliony pasažérů ročně. V leteckém průmyslu by se české firmy mohly uplatnit při dodávkách mobilních, modulárních letišť a moderních letištních systémů pro regionální letiště a při dodávkách menších letounů. Současná regionální letiště jsou zastaralá, nevyhovují požadavkům na spojení mezi hlavním městem, vzdálenými regiony a těžebními oblastmi. V regionech se navíc počítá se zakládáním nových průmyslových center. Země není dostatečně propojena silniční a železniční sítí. V Mongolsku není řešena ani záchranná nebo požární letecká služba, chybí vrtulníky a heliporty. Taktéž se začíná rozvíjet i segment malého civilního letectví s cílem komerční dopravy i amatérského létání. Očekává se významný růst poptávky po získání pilotních licencí, malých letounech a příslušných servisních službách, a to i pro geologický sektor, včetně geologického mapování. Česká republika poskytuje Mongolsku pomoc s rozvojem civilního letectví a s optimalizací infrastruktury a údržby na novém mezinárodním letišti, díky níž se české firmy mohou v tomto segmentu lépe zviditelnit.

Důlní, těžební a ropný průmysl

Těžba surovin je pro ekonomiku klíčová, je hlavním zdrojem příjmu země, podílí se 25 % na HDP a 80 % na celkovém exportu. Ve střednědobé perspektivě je proto cílem zvýšit přidanou hodnotu v sektoru zpracováním vytěžených surovin a zaměřit se i na zatím netěžené surovinové zdroje. Příležitosti pro český export skýtají tzv. megaprojekty v oblasti těžebního průmyslu – projekty Oyu Tolgoi a Tavan Tolgoi, ale i menší projekty zaměřené na těžbu a zpracování např. nerudných surovin. V únoru r. 2017 schválila vláda implementaci projektu GOLD-2, který usiluje o pravidelný nárůst těžby zlata o 2–3 t ročně s cílem dosažení roční produkce na úrovni 25 t v r. 2020. Nutné zvýšení efektivity povrchové těžby společnosti Erdenet Mining Corporation–GOK může přinést obchodní příležitosti – např. změnu z horizontální na vertikální způsob přepravy. Nicméně společnost se potýká s majetkovými problémy. Zavádění moderních postupů těžby a zpracování nerostných surovin a automatizační a řídicí systémy jsou příležitostí pro české firmy. Sektor poptává i těžkou dopravní a nákladní techniku. Významnou zahraniční investicí je indická miliardová investice do stavby první mongolské ropné rafinerie v Jižní Dornogovi. Ačkoliv se ve světovém měřítku jedná o malou rafinerii, na zahájení její stavby v červnu 2018 je nahlíženo jako na konec závislosti na ruské ropě. Rafinerie bude schopna zpracovat 1,5 mil. tun surové ropy ročně, vyprodukuje 30 tisíc barelů denně. Nová rafinerie, jejíž dostavba je plánována na 2022, by měla pokrýt celonárodní poptávku po PHM (benzín, nafta), leteckém benzínu a LPG. Příležitosti mohou využít firmy dodávající stavební materiály, čističky, stojany LPG, a další. Spolu se stavbou rafinerie bude postavena i nová 20 km železnice a silnice, která rafinerii propojí s energetickými zdroji a městem Sainshand.

Elektrotechnika

V Mongolsku se očekává růst poptávky po široké škále elektrotechnických výrobků s využitím pro vytápění obytných a kancelářských prostor, k měření spotřeby el.energie domácností i velkoobdětelů, zajištění vzduchotechniky, klimatizace apod. Bude se rozvíjet i segment zabezpečovacích zařízení. V neposlední řadě se očekává poptávka po transformátorech pro segment výroby a distribuce elektrické energie. Mongolské firmy poptávají i elektrické zařízení, součástky a materiál, elektrokola.

Energetický průmysl

Naprostá většina elektrické a tepelné energie v zemi se vyrábí v tepelných elektrárnách. V malé míře jsou využívány vodní, větrné či solární zdroje. Celková instalovaná kapacita elektráren v Mongolsku je 1 200 MW (srpen 2018), z nichž reálně lze kvůli zastaralosti tepelných elektráren využít jen cca 900 MW. Poptávka převyšuje produkční schopnosti země o 30 %. S očekávaným růstem těžebního průmyslu je třeba významně navýšit produkci elektrické energie. Poptávka v r. 2020 dle odhadu bude činit 2300 MW. V současné době se pracuje na mnoha projektech, které by umožnily energetickou soběstačnost Mongolska. Plánuje se výstavba 700 MW tepelné elektrárny v Baganuuru, 450 MW elektrárny v Oyu Tolgoi a gigantické 5,2 GWh uhelné elektrárny v pánvi Shivee Ovoo. Byla podepsána dohoda o výstavbě 300 MW tepelné elektrárny v uhelné pánvi Tavan Tolgoi. Kromě dominantní výroby elektrické energie z mongolského hnědého uhlí se bude rozvíjet i výroba z obnovitelných zdrojů. Zprovozněn byl větrný park 55 MW Sainshand Wind Farm, je plánován 50 MW větrný park Tsetsii Wind Farm v Jižní Gobi. Dokončuje se 15 MW solární elektrárna poblíž nového mezinárodního letiště. Populární je vize zapojení Mongolska (exportem energie ze solárních elektráren v gobijských oblastech Mongolska do ČR) do tzv. východoasijského gridu. Díky 300 slunečným dnům v roce a intenzitě slunečního záření 4,3–4,7 kWh/m²/den má země výrobní potenciál až 11 GW z tohoto zdroje. Severní a západní oblasti země mají odhadovaný potenciál k výrobě až 6,4 GW elektrické energie z vodních zdrojů. Vládní dokument Státní energetická politika z roku 2015 určuje energetickou politiku země do r. 2030. Zaměřuje se na tři klíčové priority, a to bezpečnost, účinnost a ochranu životního prostředí. Čeští dodavatelé by při výstavbě uhelné elektrárny v Tavan Tolgoi mohli nabídnout např. technologie na využití odpadního tepla.

Obranný průmysl

V kontextu potřeb mongolských ozbrojených sil lze jako perspektivní pro český obranný průmysl uvést export ručních zbraní, obranné techniky a materiálu pro pozemní i leteckou divizi, vybavení pro balistickou ochranu, dodávky nafukovacích stanů, padáků, atp. Rovněž lze nabídnout údržbu a modernizaci používané obranné techniky, včetně sovětské. K uskutečnění obchodu pomůže názorná prezentace výrobků české provenience v místě.

Stavební průmysl

S cílem zlepšit životní podmínky obyvatelstva a stav infrastruktury vyhlásila mongolská vláda v rámci SDG's Mongolia 2030 strategický plán, jenž zahrnuje změnu systému osídlení a decentralizaci obyvatel, vytvoření nových průmyslových, obchodních a residenčních center, satelitních měst, přestěhování chudého obyvatelstva z jurtovišť. Celkově je snaha budovat tzv. green centra napojená na zdroje obnovitelné energie. Další rozvoj urbanistiky se musí opírat o databáze s topografickými mapami, s podzemními a pozemními inženýrskými sítěmi, s geologickými a environmentálními daty. Nezbytná je katastrální databáze. Při těchto projektech by mohly asistovat české firmy.

Investiční projekty hlavního města budou směřovány do budování oblastních center v Bayankhoshuu, Denjiin a Dambadarjaa. Zajímavým projektem je vybudování industriálně technologického parku v Nalaikhu, kde by na 120 hektarech mělo být vytvořeno 1 500 nových pracovních míst. V Ulánbátaru se připravuje 8 projektů na zajištění dostupného ubytování, rekonstrukci a infrastrukturu jurtovišť, výstavbu bytů k pronájmu a efektivnějšího vyhřívání u současných domů. V neposlední řadě je třeba zmínit nezbytné investice do stavby silnic, zajištění bezpečnosti v okolí škol a budování parkovišť. Uplatnění českých firem by mohlo být při dodávkách stavebního materiálu, zařízení, či při samotné realizaci staveb. V návaznosti na realizované rozvojové projekty lze uplatnit i naši znalost s energeticky úspornými stavbami, zateplováním fasád, používáním izolačních materiálů a energeticky úsporných topných systémů.

Vodohospodářský a odpadní průmysl

Nové zdroje pitné vody, jejich ochrana a příslušná infrastruktura pro rychle rostoucí Ulánbátar jako i pro řadu míst v provinciích jsou důležitou prioritou vlády i regionálních správ. Jurtoviště na okraji hlavního města, kde žijí statisíce obyvatel, nejsou připojena na centrální vodovodní a kanalizační systém. Americká Millenium Challenge Corporation v rámci kompaktního programu na snížení chudoby a zajištění růstu vytypovala pro Ulánbátar dva hlavní vodohospodářské projekty, na něž vyčlenila 350 mil. USD. V rámci projektů budou vystaveny zásobárny vody, které zamezí vysychání řeky Tuul a zajistí zdroj pitné vody (pro Ulánbátar) z této řeky i v obdobích sucha, dojde k navýšení počtu studničních celků (wellfields) a zavede se recyklace vody pro zásobování elektráren (č. 3 a 4) tak, aby používaly místo pitné vodu užitkovou/recyklovanou.

Hlavní město potřebuje další čističky vod. Téměř neřešené je odpadové hospodářství (sběr, svoz, třídění a následná utilizace). Týká se tuhých komunálních odpadů, ale i nebezpečných odpadů (např. generovaných těžebním průmyslem). Příležitostmi mohou být nejen velké, centrální projekty, ale i investice z řad soukromých malých a středních průmyslových podniků, které nebudou nadále napojeny pouze na centrální čističky, ale od května 2019 musí mít svou vlastní menší čističku (mimořádná komerční příležitost). Do Mongolska lze dodávat i mobilní protipovodňové zábrany.

Zdravotnický a farmaceutický průmysl

Převážná většina místních zdravotnických zařízení je nedostatečně vybavena zdravotnickou technikou, a to téměř na všech úrovních péče. V Mongolsku se rozvoj zdravotnictví podporuje i z dárcovských zdrojů a jedním z projektů je např. i zajištění základní péče rodinám ze vzdálených oblastí. Kromě standardní lékařské techniky a vybavení nemocnic se budou rozvíjet služby spojené s využitím moderních technologií pro přenos dat o aktuální zdravotní kondici pacienta. Díky velkým vzdálenostem a malé hustotě osídlení budou zajímavá mobilní řešení zdravotnické péče. Místní dovozci

spolupracují již také s českými producenty léčiv a farmaceutických výrobků a poptávka po rozšíření této škály stále trvá, časté jsou i tendry na zdravotnické nástroje a menší přístroje.

Zemědělský a potravinářský průmysl

V zemědělském sektoru je zaměstnáno téměř 30 % ekonomicky aktivního obyvatelstva Mongolska a na HDP se podílí cca 14 %. Živočišná výroba tvoří zhruba 70 % celkové produkce sektoru. Ovce a kozy tvoří 90 % z celkového množství. Mongolsko se snaží o zvýšení exportu masa. Od 1.června 2018 platí zákon o genetickém původu a zdraví zvířat. V Mongolsku se produkuje velmi omezené množství kravského mléka, což je způsobeno extenzivní formou chovu (pastevectvím) skotu. Nově se diskutuje potřeba snížit enormní počty skotu z důvodu klimatických změn, i to je důvod, proč by mongolští pasteveci měli přecházet k chovu intenzivnímu, zvyšovat mléčnou produkci. Velké místní společnosti, často s podporou státu, se začínají zaměřovat na rozvoj intenzivní produkce mléka formou ustájení chovů a zakládání farem. Příležitostí pro české společnosti je budování uzavřených chovů pro mléčný a masný skot, mlékáren, zpracování krmných plodin a směsí, investice do veterinárně schválených výroben s kvalitními dojícími či porážecími a porcovacími technologiemi, investice do zařízení na výrobu mléčných či masných výrobků, do udíren a balících technologií. Rozvíjet se bude i výstavba masokombinátů, chladiřenských a mraziřenských skladů. Mongolsko má zájem o dovoz zemědělské techniky pro prvovýrobu, např. o traktory, a to jak pro zemědělství, tak lesnictví.

Vláda chce zlepšit využití zemědělské půdy a určit regiony vhodné pro intenzivní chov. Podporuje stavbu skladů, sýpek, hospodářských kapacit. Centrální region projevil zájem o naše zkušenosti a techniku v bramborářství. Ve všech těchto segmentech by české firmy mohly nalézt exportní příležitosti. Další příležitosti jsou i v zavádění sanitárních, fyto-sanitárních a veterinárních opatření. Díky předaným zkušenostem se zalesňováním a údržbou lesa lze nabízet českou lesnickou techniku. V neposlední řadě i maloobchodní trh potravin a nápojů není zdaleka saturovaný a je zájem o české výrobky.

Podkapitoly:

- 5.1. [Nejperspektivnější položky pro český export, odvětví pro investice, privatizační a rozvojové projekty](#)
- 5.2. [Kalendář akcí](#)

5.1 Nejperspektivnější položky pro český export, odvětví pro investice, privatizační a rozvojové projekty

Energetický průmysl	Celková instalovaná kapacita elektráren v Mongolsku je 1 200 MW (srpen 2018), z nichž reálně lze kvůli zastaralosti tepelných elektráren využít jen cca 900 MW. Poptávka převyšuje produkční schopnosti země o 30 %. S očekávaným růstem těžebního průmyslu je třeba významně navýšit produkci elektrické energie. Poptávka v r. 2020 dle odhadu bude činit 2300 MW. V současné době se pracuje na mnoha projektech, které by umožnily energetickou soběstačnost Mongolska. Plánuje se výstavba 700 MW tepelné elektrárny v Baganuuru, 450 MW elektrárny v Oyu Tolgoi a gigantické 5,2 GWh uhelné elektrárny v pánvi Shivee Ovoo. Byla podepsána dohoda o výstavbě 300 MW tepelné elektrárny v uhelné pánvi Tavan Tolgoi Kromě dominantní výroby elektrické energie z mongolského hnědého uhlí se bude rozvíjet i výroba z obnovitelných zdrojů. Zprovozněn byl větrný park 55 MW Sainshand Wind Farm, je plánován 50 MW větrný park Tsetsii Wind
---------------------	---

	<p>Farm v Jižní Gobi. Dokončuje se 15 MW solární elektrárna poblíž nového mezinárodního letiště. Populární je vize zapojení Mongolska (exportem energie ze solárních elektráren v gobijských oblastech Mongolska do ČLR) do tzv. východoasijského gridu. Díky 300 slunečným dnům v roce a intenzitě slunečního záření 4,3–4,7 kWh/m²/den má země výrobní potenciál až 11 GW z tohoto zdroje. Severní a západní oblasti země mají odhadovaný potenciál k výrobě až 6,4 GW elektrické energie z vodních zdrojů. Vládní dokument Státní energetická politika z roku 2015 určuje energetickou politiku země do r. 2030. Zaměřuje se na tři klíčové priority, a to bezpečnost, účinnost a ochranu životního prostředí. Čeští dodavatelé by při výstavbě uhelné elektrárny v Tavan Tolgoi mohli nabídnout např. technologie na využití odpadního tepla.</p> <p>Vláda se snaží zamezit i energetickým ztrátám instalací chytrých elektroměrů a softwarového zařízení v elektrických sítích, v domácnostech i výrobních a institucích.</p> <p>Vládní dokument Státní energetická politika z roku 2015 určuje energetickou politiku země do r. 2030. Zaměřuje se na tři klíčové priority, a to bezpečnost, účinnost a ochranu životního prostředí. Cíle budou realizovány ve dvou fázích: 1) do r. 2023 má být zdvojnásobena instalovaná kapacita výroby elektrické energie, budou vytvořeny podmínky pro intenzivní rozvoj výroby energie z obnovitelných zdrojů s podílem min. 10% vodních elektráren na energetickém mixu. Do roku 2023 se zvýší výroba elektřiny z obnovitelných zdrojů ze současných 7 procent na 20 procent. Bude nastavena cenotvorba (tarify) reflektující reálné náklady sektoru tak, aby tento sektor byl přitažlivý pro investory. 2) Do r. 2030 dosáhne bezpečnostní energetická rezerva nejméně 20 % produkce. Podíl obnovitelných zdrojů energie na celkové instalované kapacitě bude činit 30%. Regiony budou propojeny vysokokapacitní přenosovou soustavou vysokého napětí. Distribuční sítě budou plně privatizovány a energetický sektor bude fungovat v konkurenčním prostředí. Mongolsko bude propojeno se sousedními zeměmi (RF, Čína) vysokokapacitní přenosovou soustavou, kterou bude využívat k exportu elektrické energie</p>
Elektrotechnika	V Mongolsku se očekává růst poptávky po široké škále elektrotechnických výrobků s využitím pro zajištění

	<p>vytápění obytných a kancelářských prostor, k měření spotřeby el. energie domácností i velkooběratelů, zajištění vzduchotechniky, klimatizace apod. Bude se rozvíjet i segment zabezpečovacích zařízení.</p> <p>V neposlední řadě se očekává poptávka po transformátorech pro segment výroby a distribuce elektrické energie. Mongolské firmy z České republiky poptávají i elektrické zařízení, součástky a materiál.</p>
<p>Důlní, těžební a ropný průmysl</p>	<p>Těžba surovin je pro ekonomiku klíčová, je hlavním zdrojem příjmu země, podílí se 25 % na HDP a 80 % na celkovém exportu. Ve střednědobé perspektivě je proto cílem zvýšit přidanou hodnotu v sektoru zpracování vytěžených surovin a zaměřit se i na zatím netěžené surovinové zdroje. Příležitosti pro český export skýtají tzv. megaprojekty v oblasti těžebního průmyslu – projekty Oyu Tolgoi a Tavan Tolgoi, ale i menší projekty zaměřené na těžbu a zpracování např. nerudných surovin. V únoru r. 2017 schválila vláda implementaci projektu GOLD-2, který usiluje o pravidelný nárůst těžby zlata o 2–3 t ročně s cílem dosažení roční produkce na úrovni 25 t v r. 2020. Nutné zvýšení efektivity povrchové těžby společnosti Erdenet Mining Corporation–GOK může přinést obchodní příležitosti – např. změnu z horizontální na vertikální způsob přepravy. Nicméně společnost se potýká s majetkovými problémy. Zavádění moderních postupů těžby a zpracování nerostných surovin a automatizační a řídicí systémy jsou příležitostí pro české firmy. Sektor poptává i těžkou dopravní a nákladní techniku. Významnou zahraniční investicí je indická miliardová investice do stavby první mongolské ropné rafinerie v Jižní Dornogovi. Ačkoliv se ve světovém měřítku jedná o malou rafinerii, na zahájení její stavby v červnu 2018 je nahlíženo jako na konec závislosti na ruské ropě. Rafinerie bude schopna zpracovat 1,5 mil. tun surové ropy ročně, vyprodukuje 30 tisíc barelů denně. Nová rafinerie, jejíž dostavba je plánována na 2022, by měla pokrýt celonárodní poptávku po PHM (benzín, nafta), leteckém benzínu a LPG. Příležitosti mohou využít firmy dodávající stavební materiály, čističky, stojany LPG, a další. Spolu se stavbou rafinerie bude postavena i nová 20 km železnice a silnice, která rafinerii propojí s energetickými zdroji a městem Sainshand.</p> <p>Rozsáhlé zásoby řady vzácných minerálních prvků zůstanou nevyužity bez masivních přímých zahraničních investic (FDI). Geologové zahraničních firem, které v</p>

Mongolsku provádí průzkumné práce se shodují v tom, že země disponuje velmi atraktivními nerostnými zdroji. Prokázané zásoby např. uhlí v MNG jsou ve výši 26,8 mld. tun a celkové zásoby se odhadují až na 162 mld. tun (1/3 koksovatelné).

Na těžbě nerostů a jejich exportu je Mongolsko závislé. Ve střednědobé perspektivě je cílem zvýšit přidanou hodnotu v těžebním sektoru. Od května 2019 je v platnosti zákaz vytápění surovým uhlím. Vláda opatření přijala kvůli alarmujícímu znečištění ovzduší v hlavním městě. Domácnostem bude za cenu surového uhlí poskytovat brikety, které mají větší výhřevnost a produkují méně polutantů. Opatření má zajistit 50% snížení emisí v hlavním městě.

Příležitosti pro český export mohou skýtat tzv. megaprojekty v oblasti těžebního průmyslu – projekty Oyu Tolgoi a Tavan Tolgoi. V květnu 2015 byla uzavřena složitě sjednávaná dohoda o rozvoji druhé fáze gigantického těžebního projektu v podobě „Oyu Tolgoi Underground Mine Development and Financing Plan“. Příprava naleziště mědi, zlata a dalších cenných kovů k hlubinné těžbě (na rozdíl od první fáze, která je povrchová) se odhaduje na sedm let s nutnými investičními náklady ve výši 7 mld. USD. V prosinci 2015 byla uzavřena dohoda s konsorciem dvacítky mezinárodních bank o financování 70% hodnoty celého projektu, 30% bude financováno z vlastních zdrojů Oyu Tolgoi /společný podnik mongolské vlády (34% podíl) a struktury ovládané těžebním, zejména britsko-australským gigantom Rio Tinto/. Realizace výstavby veškeré infrastruktury pro hlubinnou těžbu se předpokládá v letech 2016-2022. Doba samotné těžby může velmi pravděpodobně přesáhnout horizont roku 2100, s očekávanými celkovými ročními objemy produkce a prodeje koncentrátu ve výši 1,8 mil. tun (65% podíl bude mít hlubinná těžba, 35% podíl v současnosti již prováděná těžba povrchová). Oyu Tolgoi tak bude aspirovat na místo třetího největšího těžaře mědi na světě.

Druhý megaprojekt - 4 mld. USD investice do rozvoje těžby černého uhlí v pávi Tavan Tolgoi prostřednictvím licencí, které vlastní státní společnost Erdenes Tavan Tolgoi.

V Mongolsku je však řada dalších velkých a středně

	<p>velkých společností, které se zabývají těžbou nerostných surovin. Uplatnění mohou najít nabídky těžební a pomocné techniky, technologií čištění odpadních vod, odpadového hospodářství, ale i služeb v oblastech geologie a hydrogeologie.</p> <p>Diskutují se i projekty zplyňování a zkapalňování hnědého uhlí a následná výroba paliv (zejména nafta). Mongolsko se svými uhelnými zásobami a geografickou blízkostí Číny, Koreje a Japonska, tedy ekonomik závislých na importu energetických surovin, má konkurenční výhodu a může se v horizontu několika let stát významným exportérem paliv.</p>
Vodohospodářský a odpadní průmysl	<p>Nové zdroje pitné vody, jejich ochrana a příslušná infrastruktura pro rychle rostoucí Ulánbátar jako i pro řadu míst v provinciích jsou důležitou prioritou centrální vlády i regionálních správ. Jurtoviště na okraji hlavního města, kde žijí statisíce obyvatel, nejsou připojena na centrální vodovodní a kanalizační systém. Americká Millenium Challenge Corporation v rámci kompaktního programu na snížení chudoby a zajištění růstu vytipovala pro Ulánbátar dva hlavní vodohospodářské projekty, na něž vyčlenila 350 mil. USD. V rámci projektů budou vystaveny zásobárny vody, které zamezí vysychání řeky Tuul a zajistí zdroj pitné vody (pro Ulánbátar) z této řeky i v obdobích sucha, dojde k navýšení počtu studničních celků (well fields) a zavede se recyklace vody pro zásobování elektráren (č. 3 a 4), aby používaly místo pitné vodu užitečnou/recyklovanou.</p> <p>Hlavní město potřebuje další čističky vod. Téměř neřešené je odpadové hospodářství (sběr, svoz, třídění a následná utilizace). Týká se tuhých komunálních odpadů, ale i nebezpečných odpadů (např. generovaných těžebním průmyslem, těžkých kovů ze zpracovatelských průmyslů). Příležitostmi mohou být nejen velké, centrální projekty, ale i investice z řad soukromých malých a středních průmyslových podniků, které nebudou nadále napojeny pouze na centrální čističky, ale od května 2019 musí mít svou vlastní menší čističku. Připravován je čínský projekt na stavbu velké čističky pro Ulánbátar s termínem dokončení do dvou let. K provozu čističky bude používaná předčistěná voda, bude poptávka až po 240 menších čističkách. Vzhledem ke zkušenostem českých firem s vodohospodářstvím a odpadním hospodářstvím se v</p>

	realizaci malých čističek pro průmyslové podniky pro ně naskýtá zajímavá komerční příležitost.
Železniční a kolejová doprava	<p>Pro rozvoj mongolské ekonomiky je klíčová železniční infrastruktura. Mongolská železniční síť má délku 1 815 km a bude se rozšiřovat v několika fázích, celkově má jít až o 5 tis. km. Mongolsko má ambici dosažení 200 % nárůstu ročních objemů přepraveného nákladu, jako tranzitní země mezi RF a ČLR, do r. 2030. Výstavba nových železničních tras je v zájmu především těžařských společností, které také v řadě případů budou vystupovat jako koncesionáři/investoři. V roce 2019 bude zahájena výstavba 542 km dlouhé železniční trasy Erdenet-Ovoot mine. Na investici v celkové výši 1,25 mld. USD se bude podílet Northern Railways LLC a Gezhouba Group International Company of China. Železnice bude propojená s železnicemi RF a ČLR a stane se částí ekonomického koridoru, propojujícího Asii s Evropou. Aktuálními projekty, řešenými státní Mongolskou železnicí ve spolupráci se zahraničními partnery, je rovněž budování železničního spojení mezi Tavan Tolgoi (uhelná pánev) a Gashuun Sukhait (hranice s ČLR) v délce 267 km a trasy Khuut – Bichigt (230 km). Jedná se i o projektu železniční trasy Dalanzadgad – Sainshand (456 km).</p> <p>Ulánbátarská železnice, společný mongolsko-ruský státní podnik, připravuje investiční plány v hodnotě až 4 mld. USD, které se týkají elektrifikace stávající a výstavby nové, paralelní koleje na trase Altanbulag – Zамын-Ууд. Tyto projekty jsou příležitostmi pro uplatnění české produkce a služeb – automatika, telematika, subdodávky pro budování tratí či plánovanou výrobu vagónů a servis lokomotiv, ale také související segmenty jako osvětlovací zařízení (včetně podílu na jejich místní výrobě).</p>
Zemědělský a potravinářský průmysl	<p>V zemědělském sektoru je zaměstnáno téměř 30 % ekonomicky aktivního obyvatelstva Mongolska a na HDP se podílí cca 14 %. Živočišná výroba tvoří zhruba 70 % celkové produkce sektoru. Počty hospodářských zvířat dosahují 69 mil. kusů. Ovce a kozy tvoří 90 % z celkového množství. Mongolsko se snaží o zvýšení exportu masa a proto se snaží se vytvořit potřebné veterinární podmínky k chovu a evidenci zvířat. V Mongolsku se produkuje velmi omezené množství kravského mléka, což je způsobeno extenzivní formou chovu skotu. Velké místní společnosti, často s podporou</p>

	<p>státu, se začínají zaměřovat na rozvoj intenzivní produkce mléka formou ustájení chovů a zakládání farem. Příležitostí pro české společnosti je budování uzavřených chovů pro mléčný a masný skot, budování mlékáren, zajištění krmných plodin a směsí, investice do veterinárně schválených výroben s kvalitními dojícími či porážecími a porcovacími technologiemi, investice do zařízení na výrobu mléčných či masných výrobků, do udíren či následně balících technologií. Rozvíjet se bude i výstavba masokombinátů, chladírenských a mrazírenských skladů.</p> <p>Mongolsko má zájem o dovoz zemědělské techniky pro prvovýrobu, např. o traktory, a to jak pro zemědělství, tak lesnictví. Zemědělská technika užívaná v Mongolsku je z 20 % zastaralá, z 55 % běžná a z 25 % moderní. Cílem vlády je pořídit novou techniku tak, aby byla do roku 2020 z 60 % běžná a ze 40 % moderní.</p> <p>Vláda také v rámci akčního plánu 2016-2020 naplánovala rozvoj pěstitelství. Chce zlepšit využití zemědělské půdy a určit regiony vhodné pro intenzivní chov, zajistit 100% soběstačnost v produkci krmiv, zvýšit produkci ovoce, zlepšit úrodnost půdy, zlepšit kvalitu zrn, zamezit půdní erozi a znehodnocení, zavést moderní zavlažovací systém a v neposlední řadě podporovat dovozy moderních zemědělských technologií, zařízení, hnojiv a ochranných chemikálií pro rostliny. Také podporuje stavbu skladů, sýpek, hospodářských kapacit. Ve všech těchto segmentech by české firmy mohly nalézt vhodné exportní a investiční příležitosti.</p> <p>Nové příležitosti pro uplatnění české techniky a know-how se od r. 2015 vyvíjejí díky rozvojovému projektu v oblasti lesního hospodářství, komplementárnímu k dosavadním dílčím mongolským a zahraničním iniciativám v tomto sektoru.</p> <p>V neposlední řadě i maloobchodní trh potravin a nápojů není zdaleka saturovaný. Z české produkce je zájem zejména o trvanlivé uzeniny, pivo, cukrovinky, cereální výrobky a konzervované výrobky.</p>
Civilní letecký průmysl	Mongolsko se rozkládá na ploše 1 566 000 km ² . V zemi je jedno mezinárodní letiště v hlavním městě Ulánbátaru a 22 regionálních letišť a aerodromů v provinciích. Je dostaveno nové mezinárodní letiště s přepravní

	<p>kapacitou 3 mil. pasažerů ročně, ovšem provoz je odložen pravděpodobně až na rok 2020.</p> <p>V leteckém průmyslu by se české firmy mohly uplatnit při dodávkách mobilních, modulárních letišť a moderních letištních systémů pro regionální letiště a při dodávkách menších letounů.</p> <p>Současná regionální letiště jsou zastaralá, nevyhovují požadavkům na spojení mezi hlavním městem, vzdálenými regiony a těžebními oblastmi. V regionech se navíc počítá se zakládáním nových průmyslových center. Země není dostatečně propojena silniční a železniční sítí. Tyto a další důvody vedly vládu k vypracování koncepce, která zajistí rozvoj civilního letectví. Spojení hlavního města Ulánbátaru s regionálními „uzly“ (jeden na západě země, druhý na východě) bude velkými dopravními letadly zajišťovat státní dopravce MIAT. Propojení uzlů s okolními provinciemi pak menšími letouny zajistí soukromí dopravci. V Mongolsku není řešena ani záchranná nebo požární letecká služba, chybí vrtulníky a heliporty. Taktéž se začíná rozvíjet i segment malého civilního letectví s cílem komerční dopravy i amatérského létání (sportovní či rekreační účely). Očekává se významný růst poptávky po získání pilotních licencí, malých letounech a příslušných servisních službách, a to i pro geologický sektor včetně geologického mapování.</p>
Zdravotnický a farmaceutický průmysl	<p>Převážná většina místních zdravotnických zařízení je nedostatečně vybavena zdravotnickou technikou a to téměř na všech úrovních péče. V Mongolsku je rozvoj zdravotnictví podporován i z dárcovských zdrojů a jedním z projektů je např. i zajištění základní péče rodinám ze vzdálených oblastí. Kromě standardní lékařské techniky a vybavení nemocnic se budou rozvíjet služby spojené s využitím moderních technologií pro přenos dat o aktuální zdravotní kondici pacienta. Díky velkým vzdálenostem a malé hustotě osídlení budou zajímavá mobilní řešení zdravotnické péče. Místní dovozci spolupracují již také s českými producenty léčiv a farmaceutických výrobků a poptávka po rozšíření této škály stále trvá. Příležitostmi pro české dovozce by mohly být chirurgické nástroje a materiál, nemocniční lůžka, diagnostické přístroje, atp. Mongolská vláda se zajímá o zkušenosti zahraničních zdravotních pojišťoven a poptává výměnu expertů.</p>

Obranný průmysl	<p>V kontextu potřeb mongolských ozbrojených sil lze jako perspektivní oblasti pro český obranný průmysl uvést export ručních zbraní, obranné techniky a materiálu pro pozemní i leteckou divizi, vybavení pro balistickou ochranu, dodávky nafukovacích stanů, padáků, atp. Rovněž lze nabídnout údržbu a modernizaci používané obranné techniky, včetně sovětské. Česká strana by mohla zvážit i opětovnou účast českých vojáků na mezinárodním cvičení Khaan Quest. Připravována je prezentace produkce obranné techniky českých firem pro Ministerstvo obrany, Úřad pro ochranu vnějších hranic, Úřad pro mimořádné události, policii, SWAT.</p>
Stavební průmysl	<p>S cílem zlepšit životní podmínky obyvatelstva a stav infrastruktury vyhlásila mongolská vláda v rámci SDG's Mongolia 2030 strategický plán, jenž zahrnuje změnu systému osídlení a decentralizaci obyvatel, zavedení územních plánů a katastrů, vytvoření nových průmyslových, obchodních a residenčních center, satelitních měst, přestěhování chudého obyvatelstva z <i>jurtovišť</i> (tábořišť stanových jurt bez sociálního zařízení) do státem pronajímaných bytových bloků a zefektivnění zásobování městských oblastí vodou, teplem a elektřinou.</p> <p>Mongolsko je rozděleno do tří sektorů, hlavní město Ulánbátar s převahou služeb, oblasti nalezišť strategických nerostných surovin s rozvinutějším průmyslem a venkov s převládajícím zemědělstvím. Vláda si stanovila za cíl zmapovat potenciální těžbařská naleziště a zakládat zde nová průmyslová/obchodní/residenční centra. Pokračuje v tvorbě plánů územního rozvoje. V hlavním městě je nutné zajistit decentralizaci a naplánovat systém satelitních měst. Již teď se očekává vznik nového sub-centra v místě stavby nového mezinárodního letiště 50 km od Ulánbátaru (Khushugtiin Khundii). Celkově je snaha budovat tzv. green centra napojená na zdroje obnovitelné energie. Další rozvoj urbanistiky se musí opírat o databáze s topografickými mapami, s podzemními a pozemními inženýrskými sítěmi, s geologickými a environmentálními daty, nezbytná je katastrální databáze. Při těchto projektech by mohly asistovat české firmy.</p> <p>Z pohledu investic se v infrastruktuře a stavebnictví dá v nadcházejících letech očekávat značný <i>boom</i>. Neutěšený stav infrastruktury, nedostatek pitné vody,</p>

	<p>znečištěné ovzduší a složité životní podmínky v jurtovištích v Ulánbátaru vedou mezinárodní instituce k rozsáhlým úvěrům do mongolské ekonomiky. Např. Asijská rozvojová banky financuje projekt rozvoje městských služeb v Ulánbátaru, výstavbu 10 000 ekologických bytových jednotek, rekonstrukci 100 hektarů jurtovišť, zajištění přístupu k infrastruktuře a veřejným službám v krajích Omnogovi, Dornogovi, Arkhangai a Ugurkhangai, projekt managementu odpadních vod v Darchanu. Millenium Challenge Corporation zajišťuje dva hlavní vodohospodářské projekty v Ulánbátaru, zavádí pilotní projekt - stavbu zásobáren vody, které zamezí vysychání řeky Tuul a zajistí zdroj pitné vody (pro Ulánbátar) z této řeky i v obdobích sucha, chce navýšit počet studničních celků (well fields) a recyklovat vodu pro zásobování elektráren (č. 3 a 4), aby tyto nemusely používat vodu pitnou, nýbrž užitkovou/recyklovanou.</p> <p>Investiční projekty hlavního města budou směřovány do budování oblastních center v Bayankhoshuu, Denjiin a Dambadarjaa. Zajímavým projektem je vybudování industriálně technologického parku v Nalaikhu, kde by na 120 hektarech mělo být vytvořeno 1500 nových pracovních míst. V Ulánbátaru se dále hovoří o 8 projektech na zajištění dostupného ubytování, rekonstrukci a infrastrukturu jurtovišť, výstavbu bytů k pronájmu a efektivnějšího vyhřívání u současných domů. V neposlední řadě byly zmíněny nezbytné investice do stavby silnic, vnitřního spojení v jurtovištích, silničních služeb, zajištění bezpečnosti v okolí škol a budování parkovišť.</p> <p>České firmy by se mohly uplatnit při dodávkách stavebního materiálu, zařízení, či při samotné realizaci staveb.</p>
Automobilový průmysl	<p>Mongolští představitelé, firmy, ale i občané mají kladný vztah k české automobilové produkci a pravidelně opakují zájem o dodávky osobních, autobusů, motocyklů nižší kubatury a také nákladních vozů pro vojenské účely a pro těžbu. V danou chvíli na trhu žádné české vozy reprezentaci nemají. Z evropských vozů má v Mongolsku zastoupení Volkswagen, Mercedes Benz, Land Rover, BMW, Audi a Porsche. Prodávají vozy v desítkách kusů. Výsadní postavení na trhu mají japonské značky následované vozy korejskými. V jednání je zastoupení Škody Auto.</p>

Dobrý investiční potenciál vykazuje i turismus, ekoturismus, telekomunikace, IT technika. Další oborové příležitosti pro všechny země naleznete v [Mapě oborových příležitostí na portálu BusinessInfo.cz](#) (www.businessinfo.cz/mop).

5.2 Kalendář akcí

Informace o veletrzích, výstavách a významných konferencích konaných v Mongolsku v r. 2019 je uvedena v kapitole 6.4.

Aktuality jsou uveřejňovány na internetových stránkách Velvyslanectví ČR v Ulánbátaru.

Nejvýznamnějšími veletrhy jsou "Mongolia Mining " zaměřený na oblast těžebního průmyslu, který se konal v dubnu 2019 (více info na <http://www.mongolia-mining.org/>) a multisektorový veletrh "Expo Mongolia", který se bude konat 9.-11.10.2019 v Ulánbátaru (více info na <http://www.expomongolia.com/>). Zájem roste o výstavu/konferenci Coal Mongolia, jejíž 9. ročník se bude konat 5.-6. září 2019. Velvyslanectví ČR v Ulánbátaru předpokládá účast českých subjektů na některé ze zmíněných akcích.

6. Základní podmínky pro uplatnění českého zboží na trhu

Viz podkapitoly 6.1 až 6.11

Podkapitoly:

- 6.1. Vstup na trh: distribuční a prodejní kanály, využívání místních zástupců, další faktory ovlivňující prodej
- 6.2. Dovozní podmínky a dokumenty, celní systém, kontrola vývozu, ochrana domácího trhu
- 6.3. Podmínky pro zřízení kanceláře, reprezentace, společného podniku
- 6.4. Požadavky na propagaci, marketing, reklamu (využití HSP), významné veletrhy a výstavy v teritoriu
- 6.5. Problematika ochrany duševního vlastnictví
- 6.6. Trh veřejných zakázek
- 6.7. Způsoby řešení obchodních sporů, rizika místního trhu a investování v teritoriu, obvyklé platební podmínky, platební morálka
- 6.8. Místní zvyklosti důležité pro obchodní kontakty, úřední a používaný jazyk(y), státní svátky, pracovní a prodejní doba
- 6.9. Víza, poplatky, specifické podmínky cestování do teritoria (oblasti se zvýšeným rizikem pro cizince)
- 6.10. Podmínky pro zaměstnávání občanů z ČR
- 6.11. Podmínky využívání místní zdravotní péče českými občany a občany EU

6.1 Vstup na trh: distribuční a prodejní kanály, využívání místních zástupců, další faktory ovlivňující prodej

Většinu dovozů z ČR realizují mongolské firmy, které jsou obvykle i prodejci dovezeného zboží. Vzhledem ke specifickým mongolského trhu je pro české subjekty obtížné podnikat na něm bez mongolského partnera (jazykové i kulturní bariéry). V oblasti obchodu často celou fázi procesu obsluhují mongolské firmy, v případě kapitálových účastí či výrobní a jiné kooperace většinou české firmy spolupracují s místními subjekty, kdy je v podstatě kontinuální přítomnost českého zástupce vzhledem k místním specifickým žádoucí až nutná.

Právní aspekty/formy vstupu na mongolský trh jsou blíže uvedeny v kapitole 6.3. Nejvíce užívanou formou (vyjma standartních exportně-importních operací) je založení společnosti s ručením omezeným. Daňové aspekty jsou předmětem kapitoly 1.7.

Pro informaci:

Mzdové náklady: v únoru 2019 dosahovala průměrná měsíční hrubá mzda v Mongolsku 1 120 300 MNT (cca 380 EUR).

Další odvody za zaměstnance:

- zvýšení sazby pojistného na sociální zabezpečení (platné od 1. 1. 2018) – Povinné odvody zaměstnavatelů i zaměstnanců progresivně vzrostou na roční bázi v letech 2018-2020. Příspěvky na důchodové pojištění vzrostly v roce 2018 o 1 %, 2019 o 0,5 % a 2020 o 1 % u zaměstnavatele i u zaměstnance, tzn. celkově v letech 2018-2020 u zaměstnavatele činí 12-14 % v roce 2018, 12,5-14,5 % v roce 2019 a 13,5-15,5 % v roce 2020 a u zaměstnance 11 % v roce 2018, 11,5 % v roce 2019 a 12,5 % v roce 2020
- zavedení daně z příjmu fyzických osob u nerezidentů (platné od 1. 1. 2018) - ve 20% výši u příjmu z mongolského zdroje.

Nájem kancelářských prostor: v centru Ulánbátaru činí nájem prostor kategorie A 35 000 - 40 000 MNT/m²/měs. (cca 11 - 13 EUR). Mimo centrum přibližně 28 000 MNT/m²/měs (cca 10 EUR). V etablování se na mongolském trhu může pomoci: Mongolská národní obchodní a průmyslová komora ([MNCCI](#)) a [Platforma](#) (Mongolian Business Database) Základní služby této komerční aktivity jsou bezplatné.

~~6.2 Dovozní podmínky a dokumenty, celní systém, kontrola vývozu, ochrana domácího trhu~~

Informaci o celních procedurách lze získat na www.customs.gov.mn/en/. Dovožní tarify lze konzultovat na Market Access Database <http://madb.europa.eu/madb/indexPubli.htm>.

Hlavním legislativním předpisem je Celní zákon z r. 1996. V r. 1997 Mongolsko vstoupilo do Světové celní organizace. Od r. 2003 užívá Mongolsko osmiúrovňový harmonizovaný systém označování produktů (HS 2002). Vzhledem ke svému členství ve WTO je uplatňována doložka nejvyšších výhod.

Po přijetí mongolskou vládou zásad ES o lidských právech a svobodách v lednu r. 1991 bylo Mongolsko zahrnuto do GSP tedy tzv. systému všeobecných celních preferencí EU. Prostřednictvím tohoto nástroje EU snižuje, nebo odstraňuje cla a kvóty na dovoz z rozvojových zemí. Mongolsko bylo jako vůbec první země ze států střední Asie zařazeno do GSP+ (zvláštní pobídkový režim pro udržitelný rozvoj a řádnou správu věcí veřejných). Hlavním rozdílem od základního režimu je rámec a objem umožňující partnerským státům více se prosadit na trhu EU. Celkem se zvýhodněný celní přístup vztahuje na cca 6200 druhů výrobků.

Dovozy do Mongolska nepodléhají speciálním povolením. Importér však musí být registrován při daňovém úřadu a státním registračním úřadu (State Registry Office). Dovozy nejsou ani předmětem žádných restrikcí, vyjma několika položek, na které se vztahují dovozní licence (např. chemické prostředky, lidská krev a orgány, výbušniny a zbraně). Licence jsou vystavovány příslušným resortním ministerstvem.

Cl: plošné celní tarify ve výši 5% se aplikují na většinu importní produkce. Nulová celní sazba se týká např. živých zvířat určených pro chov, koní, ovcí, prasat, krav a koz, zařízení pro šíření informací včetně náhradních dílů, zdravotnického zařízení apod. Sezónní 15% clo se uvaluje na mouku a zeleninu k ochraně domácích výrobců/pěstitelů v období 1.8. - 1.4. Mimo toto období je sazba ve výši 5%. Na podzim r.2015 a ve druhém kole na jaře 2016 byla na více než 100 položek uvalena importní cla ve výši 15-20%. Týká se převážně potravinářské produkce a některých stavebních materiálů včetně surovin.

Doplňkové dovozní clo (dle mongolského zvláštního daňového zákona ze dne 26.06.2006) je zavedeno na dopravní prostředky podle stáří (500 USD 0-3 let, 1000 USD 4-19 let, 2000 USD nad 10 let) a na alkohol a tabák.

Zvýšení spotřební daně u alkoholu (platnost od 1. 1. 2018) - zvýšení o 10% v roce 2018, 5 % v roce 2019 a 5 % v roce 2020. Vyjádřeno v místní měně se u litru čistého alkoholu zakoupeného od výrobce zvýší daň ze stávajících 1450 MNT na 1595 MNT v roce 2018, 1670 MNT v roce 2019 a 1740 MNT v roce 2020. Výše daně u spotřebního zboží je určena druhem a množstvím alkoholu, např. u vodky a likérů od 25 do 40 % alkoholu dojde ke zvýšení ze současných 5800 MNT na 6380 MNT v roce 2018, 6670 MNT v roce 2019 a 6960 MNT v roce 2020, u koňaku, whisky, rumu a ginu (25-40%) ke zvýšení ze současných 14500 MNT na 15950 MNT v roce 2018, 16700 MNT v roce 2019 a 17400 MNT v roce 2020. 1 litr vína pod 35 % alkoholu bude zdaněn místo původních 727 MNT 800 MNT v roce 2018, 835 MNT v roce 2019 a 870 MNT v roce 2020, daň u 1 litru piva vzroste ze současných 291 MNT na 320 MNT v roce 2018, 335 MNT v roce 2019 a 350 MNT v roce 2020.

Zvýšení spotřební daně u tabáku (platnost od 1. 1. 2018) - zvýšení o 10 % v roce 2018, 5 % v roce 2019 a 5 % v roce 2020. U 100 ks cigaret se současná daň 3482 MNT zvýší na 3830 MNT v roce 2018, 4000 MNT v roce 2019 a 4180 MNT v roce 2020. 1 kg tabáku se zdaněním 2609 MNT v roce 2017, bude v následujících letech zdaněn 2870 MNT (2018), 3000 MNT (2019), resp. 3130 MNT (2020)

Zavedení cla u dováženého tabáku - (platnost od 1. 7. 2017) – po dohodě s WTO je zavedena maximální sazba této mezinárodní organizace, zvýšeno z původních 5 % na 20-30 % podle klasifikace

Zavedení spotřební daně u domácí produkce pohonných hmot (platné od 1. 1. 2018) – na 1 tunu je u benzínu

s oktanovým číslem nižším než 90 zavedena daň 0-20 350 MNT, s číslem vyšším než 90 daň 25 700 MNT, u nafty 0-21 750 MNT. Tyto hodnoty platí pro celé období 2017-2020.

Úprava spotřební daně u dovážených vozů (platnost od 1. 7. 2017) – osvobození od daně se nadále nevztahuje na hybridní, LPG a elektrické vozy, je pouze možné vyžádat vrácení 50 % zaplacené daně. Výše daně je ovlivněna stářím a objemem vozu, může dosahovat u objemu 1-1,5L 750 tis. MNT u nového vozu a 10 mil. MNT u vozu 10 a více let starého. U obsahu 2,5-3,5 L 3,05 mil. MNT u nového vozu a 13,3 mil MNT u vozu 10 let starého. U obsahu 3,5-4,5L pak 6,85 mil. MNT u nového vozu a 17,500 mil MNT u vozu 10 let starého.

Dočasné celní úlevy: celní zákon umožňuje dočasné celní úlevy, které se mohou týkat strojírenské produkce a zařízení, která je dovážena pro účel výstav a veletrhů a bude re-exportována do 1 roku. Importér musí obdržet povolení pro dočasný dovoz osvobozený od cla.

Osvobození od cla: ze zákona jsou některé položky osvobozeny od cla, např.:

- pomůcky pro speciální užití zdravotně postiženými lidmi,
- produkce pro humanitární pomoc a dárcovství,
- zařízení, vybavení, materiál, benzín, nafta pro ropný průzkum a těžbu atd.

Velké celní úřady se snaží uplatňovat "one-stop" služby, tedy vyřízení všech celních náležitostí na jednom místě. Od r.2001 Mongolsko užívá Automatický systém pro řízení celních informací (GAMAS), který umožňuje celní odbavení a platbu celních poplatků a daní v online režimu. Dovozy také mohou využívat služeb celních brokerů. Celní dokumenty mohou být předloženy v cizím jazyce (angličtina, ruština). Je však na zvážení celního úředníka, zda takové dokumenty přijme. Pokud jsou předloženy dokumenty v cizím jazyce shledány jako nečitelné, či neadekvátní, je vyžadován mongolský překlad.

Může být vyžadováno, aby z důvodu přípravy řádné dokumentace a zaplacení cla a daní byla dovážená produkce umístěna do celního skladu v Mongolsku. V takovém skladu je možno uchovat produkci dva roky. Existují i dočasné celní sklady pro uskladnění zboží, které nebylo do 3 dní procleno. V těchto skladech se může uchovat produkce do 2 měsíců.

Na export z Mongolska se vztahují restrikce omezeně, a to exportním clem na vývoz kašmíru, velbloudí vlny, kozí kůže, dřevo, železný a hliníkový odpad. Některé položky podléhají plnému zákazu vývozu (narkotika, pornografie, chráněná zvířata a rostliny, zboží dovezené jako rozvojová pomoc) či udělení licence (předměty historické a kulturní hodnoty, archeologické a paleontologické nálezy, drahé kovy, železné a neželezné kovy, zbraně aj.).

Dokumenty potřebné pro celní odbavení:

- smlouva, která zahrnuje popis zboží, frekvenci nákupu, dobu trvání obchodu a podmínky Incoterms
- účtenka/stvrzenka
- faktura
- balicí list
- doklad o pojištění
- certifikát o původu zboží
- další relevantní dokumenty jako např. certifikát Státní potravinářské inspekce u potravin.

6.3 Podmínky pro zřízení kanceláře, reprezentace, společného podniku

Ekonomické a obchodní aktivity jsou v Mongolsku regulovány různými zákony, např. Zákonem o obchodních

společnostech (Company Law) z r. 2011, Občanským zákoníkem z r. 2002, Investičním zákonem z r. 2013.

Dle Zákona o obchodních společnostech a Investičního zákona je v Mongolsku možné založit společnost bez zahraniční investice (BENFI), nebo společnost se zahraniční investicí (BEFI). BEFI je definována jako společnost s aktivy, které jsou minimálně z 25% vlastněny zahraničními investory a investice každého ze zahraničních investorů je v hodnotě min. 100 000 USD. Před registrací musí být tento kapitál uložen na mongolský bankovní účet, po registraci ale může být vybrán. Projekt, který splňuje určité požadavky, může být adepty na zvýhodněný daňový režim, a to až po dobu 27 let.

Mongolská legislativa umožňuje zřízení podnikatelských subjektů několika forem:

Limited Liability Company (LLC), která může mít až 50 akcionářů, nebo jen jednoho vlastníka, Joint Stock Company (JSC), která musí mít mít 10 milionový (MNT) kapitál vedený na mongolské burze a jedna třetina představenstva nemohou být akcionáři. Zastoupení a pobočky, které nemohou vést obchodní aktivity, partnerships, které mohou realizovat aktivity generující zisk. Nejvíce užívanou právní formou (80-90%) mongolských společností je společnost s ručením omezeným (LLC). Akciová společnost: může být otevřeného nebo uzavřeného typu. K registraci u Státního registračního úřadu (General Authority for State Registration, <http://burtgel.gov.mn/eng/>) je třeba předložit následující dokumenty:

- Vyplněnou žádost společně s doprovodným dopisem
- Stanovy (notářsky ověřené)
- Dokument potvrzující adresu sídla společnosti
- Zápis z jednání zakladatelů společnosti
- Dokumentace potvrzující identitu zakladatelů společnosti a potvrzující platbu registračního poplatku
- Písemný souhlas z FRC (Financial Regulatory Commission)

Společnost s ručením omezeným: Počáteční vklad je poskytnut společníky a může mít formu peněžní či jiných aktiv (příslušně oceněných v peněžní hodnotě). Může mít jednoho či více společníků (fyzické či právnické osoby). Minimální základní vklad společnosti pro společnost se zahraniční investicí (BEFI) je 100 000 USD. Vklad musí být splacen před registrací společnosti. Pro společnosti bez zahraniční investice (BENFI) není stanovena minimální výše základního vkladu. K registraci u Státního registračního úřadu (State Registration Office) je třeba předložit následující dokumenty:

- Vyplněnou žádost společně s doprovodným dopisem
- Stanovy
- Dokument potvrzující adresu sídla společnosti
- Společenská smlouva či zakladatelská listina
- Dokumentace potvrzující identitu zakladatelů společnosti a potvrzující platbu registračního poplatku

Obsahem stanov by mělo být: plný a zkrácený název společnosti, určení podílu každého společníka, počet jednatelů a způsob jejich jednání, počet členů představenstva (nepovinné - s.r.o. nemusí mít představenstvo), procedurální záležitosti spojené s valnou hromadou, apod.

Partnerství (Partnership): Zákon o partnerství (Law on Partnership) definuje tři typy této právní formy podnikání:

- Neomezené (unlimited) partnership: partneři společně ručí za závazky partnerství
- Omezené partnerství s některými partnery s neomezeným ručením
- Omezené partnerství (limited): dvě nebo více fyzických osob s profesionální licencí mohou ustanovit tuto formu partnerství, kde jsou závazky partnerů limitovány výší jejich podílů na kapitálu.

Partnerství je třeba registrovat na Státním registračním úřadu (State Registration Office).

Zastupitelská kancelář (Representative Office): dle Investičního zákona (Law on Investment), zahraniční právnické osoby

mohou v Mongolsku zřídit zastupitelskou kancelář, která nemá vlastní právní subjektivitu. Zastupitelská kancelář vykonává pouze zastupitelské funkce - hájí zájmy svého zřizovatele. Registrační procedura je podobná ostatním právním formám podnikání v Mongolsku.

Mongolsko má relativně nekomplikovaný proces registrace podniku, který nově probíhá pouze na Státním registračním úřadě. Certifikát vydaný novým společností je nutné každoročně prodlužovat. Společnost musí být zaregistrována u příslušné pobočky daňového úřadu (příslušnost dle zaregistrované adresy společnosti).

DPH ve výši 10 % je stanovena na zboží, služby a dovozy do Mongolska. Pokud je obrat společnosti vyšší než 10 mil. MNT je nutné se registrovat u Daňové kanceláře a získat status plátce daně.

Také je možné se registrovat dobrovolně, pokud zdanitelný obrat dosáhne 8 mil. MNT nebo pokud byly v Mongolsku investovány 2 mil. USD, případně více.

Korporátní daň – daň z příjmů právnických osob je 10 % pro firmy s ročním příjmem do 3 mld. MNT (cca 100 tis. Usd) a 25 % pro firmy s příjmem vyšším.

Daňové úlevy – mongolská vláda občas uděluje daňové výjimky včetně povinnosti platit DPH u dovozů základních paliv a potravinových produktů a u dovozů v sektorech podporujících růst, např. zemědělství.

10% daňový úvěr může být poskytnut případ od případu u investic v tak důležitých oborech, jako je těžba, zemědělství nebo infrastruktura.

6.4 Požadavky na propagaci, marketing, reklamu (využití HSP), významné veletrhy a výstavy v teritoriu

Pro běžného mongolského spotřebitele je klíčová cena zboží. V širokém sortimentu spotřebního zboží se prosazuje zejména dovoz z ČLR, v menší míře z RF, J.Koreji a Turecka. Spotřebitelské chování zejména ve městech stále více ovlivňuje reklama. Nové druhy zboží se prakticky bez reklamy neobejdou. Největší účinek mají reklamní kampaně v televizi a tisku /Pro info: cena celostránkové barevné reklamy v prestižním společenském časopise se pohybuje v rozmezí 500-1000 EUR/. Velmi intenzivně (až rušivě) je využívána reklama formou SMS. V hlavním městě se hojně využívají velkoplošné billboardy.

Firmy, domácí i zahraniční, se prezentují na výstavách či konferencích, kterých je během roku v Ulánbátaru velké množství a jsou rovněž mediálně propagovány.

Mongolská národní obchodní a průmyslová komora ([MNCCI](#)) podporuje ze své podstaty ekonomické a obchodní vztahy.

MNCCI nabízí služby svým členům i zahraničním firmám. Pořádá i různé výstavy a veletrhy. Pomáhá při organizaci českých podnikatelských misí.

	Název výstavy	Kde	Kdy	Zaměření	Organizátor
1.	Domácí mongolské výrobky	Misheel Expo Center, Ulánbátar	8.-11.1.2019	všeobecné	Misheel group www.misheelgroup.mn

2.	Stavební materiály, nová technologie - 2019	Misheel Expo Center, Ulánbátar	15.- 18. března 2019	stavebnictví	Misheel group www.misheelgroup.mn
3.	Bytové domy a plánování města	Misheel Expo Center, Ulánbátar	22.-25. března 2019	urbanismus	Misheel group www.misheelgroup.mn
4.	Mongolia Mining Expo - 2019	Buyant Ukhaa Sports Palace	10-12. dubna 2019	těžební průmysl	Minex Mongolia Co., Ltd www.mongolia-mining.org
5.	"SME products and service technology" 2019 International Trade Fair	Misheel Expo Center, Ulánbátar	16.-19. května 2019	malé a střední podniky	Ministerstvo potravinářství, zemědělství a lehkého průmyslu Mongolská národní obchodní a průmyslová komora
6	Coal Mongolia 2019	Misheel Expo Center, Ulánbátar	05.-06. září 2019	těžba uhlí	Shangri-La, Ulánbátar
7.	Ulánbátar partnerství 2019	Misheel Expo Center, Ulánbátar	12.-15. září 2019	obchodní partnerství	Mongolská národní obchodní a průmyslová komora Úřad primátora hlavního města event@mongolchamber.mn Tel: 70109090
8.	Expo Mongolia -2019	Misheel Expo Center, Ulánbátar	9.-11. října 2019	všeobecné	JV Consult Mongolia LLC, JV Consult Messemanagement and Planetfair

					Group www.expomongolia.com
--	--	--	--	--	---

6.5 Problematika ochrany duševního vlastnictví

Mongolsko je členem Světové organizace duševního vlastnictví (WIPO) a podepsalo a ratifikovalo většinu dohod a konvencí, včetně WTO TRIPS.

V Mongolsku je Úřad duševního vlastnictví, Mongolský celní úřad, Národní policie a Úřad kontroly autorských práv, kteří chrání práva duševního vlastnictví. Činnost Úřadu pro kontrolu autorských práv však daleko zaostává za standardy, jaké známe z ČR. Falzifikáty lze potkat v oblasti knižních publikací, hudebních a filmových nosičů. Mongolská ekonomika nedisponuje kapacitami pro možnost „kopírování“ průmyslových či obdobných statků.

6.6 Trh veřejných zakázek

Vyhlašování veřejných zakázek je v podstatě decentralizované. Zpravidla se publikují v HSP či nově na www.tender.gov.mn, www.ub-procurement.mn. V březnu 2019 došlo ke změně zákona o veřejných zakázkách. Vládní ministerstva nově stojí mimo proces výběrových řízení. Ministerstvo má být pouze zodpovědné za jeho interní výběrové aktivity. Všechny ostatní výběrové aktivity musí být vyřizovány nezávislou agenturou. Rovněž budou podporováni domácí výrobci. Priorita bude dána domácím produktům, které splňují mezinárodní standardy a kvalitu. Zahraniční dodavatelé se nebudou moci zúčastnit v tendrech na dodávku zboží, kterou může zabezpečit domácí výrobce. Vzroste transparentnost. Nabídka zájemce o tendr bude zpřístupněna dalším zájemcům. Zájemci budou mít kontrolu nad výběrovým řízením. Bude zřízena černá listina. Seznam subjektů na černé listině bude pro potřeby tenderů evidován. Ti, co porušili pravidla, se nebudou moci zúčastnit výběrových řízení. Zavedou se předvýběrové aktivity pro projekty mezinárodních organizací.

Za dané výběrové řízení odpovídá vyhlášovatel soutěže.

Výběrová řízení na realizátory projektů rovněž vyhláší mnozí donoři – ADB (Asian Development Bank), WB (World Bank), JICA (japonská rozvojová agentura).

Velvyslanectví vyřizuje dotazy českých firem ohledně možnosti prodeje zboží či nabídky dodávek zařízení z ČR a zprostředkovává v rámci svých možností vzájemné kontakty. Mongolské poptávky jsou vkládány na portál BusinessInfo.cz (státní tendry jsou však většinou pouze v mongolštině a je poměrně krátký termín pro předložení nabídek).

Odkazy na informační zdroje o tendrech:

- [Government procurement agency of Mongolia](#) (Government implementation agency)
- [Procurement agency of the capital city](#) (Ulaanbaatar)
- [Vodní elektrárna Shuren, Rviver bassein Orchon](#)
- [Těžba mědi a zlata v Oyu Tolgoj](#)
- [Tendry ohledně stavby železnice](#)
- [Vodní elektrárna na řece EG](#)
- [Elektrárna Tavan Tolgoj](#)

Ministerstva vyhláší tendry i na svých webových stránkách (většinou pouze v mongolštině) - viz. kapitola 7.4

6.7 Způsoby řešení obchodních sporů, rizika místního trhu a investování v teritoriu, obvyklé platební podmínky, platební morálka

Všeobecně přijatým principem je snaha o řešení obchodních sporů dohodou. V případě, že to není možné, řeší se spory soudně, což ovšem pro cizí subjekt není nic jednoduchého. Pokud je ve smlouvě rozhodčí doložka, pak se spory řeší pomocí arbitrážních soudů; je-li žalobcem mongolská strana, je příslušnost k Arbitrážnímu soudu Mongolské národní obchodní a průmyslové komory, je-li žalobcem zahraniční účastník, obrací se k arbitrážnímu soudu dané země (není-li ve smlouvě dohodnuto jinak). Rozhodnutí je konečné.

Řešením sporů dohodou se v Mongolsku zabývá Rada mongolské vlády na ochranu investic (Investment Protection Council Government of Mongolia) založená 3.8.2016 vládou a schválená nařízením předsedy vlády č. 136 22.12.2016. Nařízením 353 ze dne 28.12.2016 byly stanoveny principy fungování, jak přijímat žádosti a stížnosti investorů, atp. Chrání práva a zájmy investorů, její předseda je poslanec L. Oyun-Erdene. Prioritou vlády je ochrana potřeb a práv investorů, zajištění stabilních právních rámců, spolupráce a zdravého prostředí pro zahraniční investory, pomoc s implementací mezinárodních smluv, domácího práva a nařízení. Rada se snaží navázat s investory úzkou spolupráci a udržovat pevný vztah. Rada má předsedu, 16 členů a sekretáře. Povinnosti Rady: příprava podkladů a prognóz pro případ týkající se zahraniční investice, který se bude řešit na zasedání vlády, ochrana práv zahraničních investorů, analýza a návrh řešení jejich stížností (kromě případů u arbitrážního soudu), zlepšení právního systému pro investice, odstranění duplicit a nedostatků v právu, vytváření návrhů provádění práv a rezolucí spojených s investicemi a jejich předkládání vládnímu kabinetu.

Dne 04.09.2009 bylo podepsáno memorandum o spolupráci mezi rozhodčími soudy ČR (HK a Agrární komora) a Mongolska (MNCCI).

Odkup pohledávek prozatím v Mongolsku není rozšířen.

Mongolská ekonomika prodělala v posledních deseti letech významný rozvoj, nadále má však svá specifika. Vzhledem k malému počtu obyvatel a velké rozloze země je jedinou koncentrovanou oblastí s rozvinutým tržním prostředím hlavní město Ulánbátar. Je nutné počítat s tím, že téměř každý proto zná každého.

Obchody je nutné zajišťovat a v žádném případě nespoléhat na „dobré slovo“. Bez dlouhodobé osobní přítomnosti je podnikání v místě téměř nemožné.

Mongolští partneři často při jednáních přikývnu téměř na všechno, i když realita může být jiná (viz kapitola 1 k místním zvyklostem). Dobré je pamatovat i na to, že vykazovaná pohostinnost se nemusí vždy rovnat čestným úmyslům.

Problematická je doprava zboží do Mongolska, která trvá z ČR vlakem přes RF několik týdnů /Nyní je možné využívat kontejnerové přepravy po železnici. Speciální vlak jezdí 3x měs. na trase Polsko-Bělorusko-Ulánbátar, časově 8-15 dní/. Letecky lze zasílat omezený objem. Přestože je v Mongolsku více než 80 tisíc podniků, je obchodní síť v zemi méně rozvinutá. Čeští kamionoví přepravci, např. firmy ARGO Bohemia, s.r.o., EGT Express CZ s.r.o.

Mongolský bankovní systém doznává každým rokem určitého zlepšení a rozšiřuje své produkty (ve vedení většiny velkých bank jsou zahraniční pracovníci).

Vzhledem k rizikovosti trhu (6. skupina dle OECD - rozhodnuto o zhoršení o jednu kategorii v červnu 2014) je obtížnější a dražší získávání garancí na úvěrování dovozu/vývozu. Při větších dodávkách je nutné konkurovat podmínkám nabízeným

firmami z Japonska, Korejské republiky, SRN, USA apod., které umožňují odklad splátek a jiné zvýhodněné formy prodeje.

Obchody je nutné zajišťovat a v žádném případě nespolehat na „dobré slovo“. Platební morálka je rozdílná, některé firmy dokonce hradí 90 % zakázky předem, což lze doporučit jako v podstatě jediný vhodný způsob, není-li platba jinak zajištěna.

Dne 25.2.2019 bylo otevřeno poradenské centrum pro investory s názvem Invest in Mongolia "One Stop Service Center".

6.8 Místní zvyklosti důležité pro obchodní kontakty, úřední a používaný jazyk(y), státní svátky, pracovní a prodejní doba

Úřední jazyk: chalch mongolština

Ze světových jazyků se nejčastěji používá angličtina a ruština, někteří umí i čínsky (a korejsky, japonsky či německy). Oceňována je u cizinců znalost mongolštiny.

Oficiální svátky v Mongolsku jsou:

- 1. leden – Nový rok
- 3 dny koncem ledna nebo v únoru – tradiční Nový rok „Tsagaan sar“ (lunární)
- 8. březen – MDŽ
- 1. červen – Den dětí
- 11.-15. červenec – tradiční svátek Naadam
- listopad - Narozneniny Čingischána - pohyblivý svátek (26. listopad – Den samostatnosti republiky)
- 29. prosinec – Den nezávislosti.

Pracovní doba na úřadech je obvykle pondělí až pátek od 8:30 hod. do 17:30 s hodinovou přestávkou na oběd (12:30-13:30); o sobotách, nedělích a svátcích je volno. Prodejní doba je podobná, existují obchody s 24 hodinovou pracovní dobou, mnohé obchody jsou otevřeny i v sobotu, řada z nich pak i v neděli.

Vhodná doba k jednání není ničím limitována, spíše však až po 10. hodině ranní. Je příznivě hodnoceno, když cizinec pozve svého mongolského partnera k jednání na pracovní oběd nebo večeři. Vizitky bývají standardního typu, obsahují jméno, funkci a podnik s adresou včetně e-mailu. Pozornosti a dárky jsou přijímány s úctou, podávají se a přijímají pravou rukou, nebo oběma rukama současně.

Bývá pravidlem, že smluvený čas schůzky se nedodrží a zpoždění i nad 30 minut nikoho neznepekojí. Východní mentalita, ta sporná jinakost obyvatel Asie, je ale v Mongolsku asi nejzřetelnější, pokud si s někým dáte schůzku. Možná dorazí, možná nedorazí. Také na úřadě můžete čekat třeba celý den. Čas se tu neměří na minuty, ale má časové jednotky odlišného charakteru – poněkud protaženější, pomalejší a s neohrazeným okrajem. Známe „maňána“ se ve stejném praktickém významu v mongolštině řekne „margaš“. Říká se, že čas a prostor nemají v Mongolsku cenu. Asi proto, že obojího mají Mongolové nadmíru. Na druhou stranu již je mnoho Mongolů zvyklých na dodržování domluvených schůzek na čas vzhledem ke svému pracovnímu vytížení. Problematická je v Ulánbátaru doprava - propustnost silnic zdaleka nedostačuje počtu vozidel. S tím je tedy potřeba počítat při plánování nutného času k dostavení se na příslušné místo.

Mongolové, podobně jako další obyvatelé Asie, ve snaze nevést protistranu do nepříjemné situace, neumí příliš říkat „ne“, ačkoli není vždy v jejich silách slíbené zařídít. Vytáčky a určitá hra na schovávanou už by měly Evropanovi naznačit, že Mongolský partner nechce nebo nemůže říci „ano“. Pokud jej ale k „ano“ přimějeme, je nutné být na uvedeném

připraven a informace ověřovat z několika zdrojů.

K novinkám posledních let patří velmi přísný zákaz kouření ve všech restauračních a veřejných zařízeních, ale i v okolí např. škol (ovšem míst pro kuřáky označených je na veřejných prostranstvích stále málo). Také každý první den kalendářního měsíce je v restauracích i obchodech dnem bez alkoholu – což je dobré brát v úvahu při pořádání společenských akcí, i při nákupu.

Prezident Battulga zavedl po nástupu do funkce celoroční letní čas.

6.9 Víza, poplatky, specifické podmínky cestování do teritoria (oblasti se zvýšeným rizikem pro cizince)

Podrobné informace lze nalézt na webových stránkách Velvyslanectví ČR v Mongolsku www.mzv.cz/ulaanbaatar, v sekci *Konzulární agenda*.

Doklady:

Požadovaným dokladem při cestě občana ČR do Mongolska je cestovní pas, jehož platnost musí přesahovat dobu předpokládaného posledního dne pobytu na území Mongolska minimálně o 6 měsíců.

Jednostranné zrušení vízové povinnosti pro držitele všech typů pasů z České republiky jakož i dalších 41 států světa cestujících do Mongolska, stanovené na základě nařízení vlády Mongolska č. 186 z 12. června 2014, bylo přechodně platné do 31. prosince 2015.

Občané České republiky s výjimkou držitelů diplomatických pasů musí při cestě do Mongolska zažádat zavčas o vízum na příslušném zastupitelském úřadě Mongolska (ZÚ Mongolska v Praze).

Mezi ČR a Mongolskem je od roku 1992 uplatňována bezvízová dohoda pro diplomatické a služební pasy (vyhlášeno pod 509/1992 Sb.) s tím, že bezvízový styk pro služební pasy byl vzájemně vypovězen s účinností od 1. září 2011. Držitelé diplomatických pasů mohou vstoupit na území druhé smluvní strany a pobývat zde nadále tři měsíce bez víza.

Vstup na území

	Přechody		A. Letecká doprava	
			Polední přestávka na oběd	

1	Mezinárodní	Buyant - Ukhaa	Letiště	24 hod. denně Otevřen v souladu s plánem mezinárodních letů	-	Ulaanbaatar
2		Choibalsan	Letiště	Otevřen v souladu s plánem mezinárodních letů		Let do Mandžuska, ČLR (v současné době nelítá)
3		Ulgii	Letiště	Otevřen v souladu s plánem mezinárodních letů		Let do Astana, Kazachstán (v současné době nelítá)
4		Khovd	Letiště	Otevřen v souladu s plánem mezinárodních letů		Let do Urumči, ČLR (v současné době nelítá)
		Přechody B. Mongolsko – Čínská Lidová Republika				

1	Mezinárodní	Zamiin-Uud - Ereen	Silniční	Denně 08.00-18.00	-	Zamiin-Uud, provincie Dornogobi
2			Železniční	24 hod. denně V souladu s plánem mezinárodní železniční dopravy	-	
3		Bulgan (Yarant) - Takashiken	Silniční	Pondělí - Pátek 09.00-18.00	13.00-14.00	Bulgan, provincie Khovd
4		Bichigt - Zuun khataavch	Silniční	Pondělí – Pátek 09.00-17.00	12.00-14.00	Uvsa provincie Sukhbaatar
5		Sumber - Rashaan	Silniční Mezinárodní dočasný	Pondělí – Pátek 08.00 - 17.00 od 2. dubna do 30. listopadu 2018	12.00-14.00	Ulaan provincie Dornod

6	Bilaterální (Pouze pro občany Mongolska a ČLR)	Otevřen celoročně	Shiveekh - Sekhee	Silniční	Pondělí – Pátek 08.00-17.00	12.00-14.00	Govvantes, provincie Umnugobi
7			Khangai - Mandal	Silniční	Pondělí – Pátek 08.00-17.00	12.00-14.00	Otanbulag, provincie Dornogobi
8			Gashuun - Ganqimadu	Silniční	Pondělí – Pátek 08.00-17.00	12.00-14.00	Yanbogd, provincie Umnugobi
9		Otevřen přechodně	Dayan - Khunshanzuyi	Silniční	Denně 11.00-18.00 Bude pracovat od: 01.06-20.06 26.06-10.07 16.07-09.08 15.08-25.09	13.00-15.00	Sogtai, provincie Ulgii
10			Baitag - Uliastai	Silniční Dočasný oboustranní	Denně 10:00 - 19:00 hodin, od 16. do 30. března, května a září	-	Bulgan, provincie Khovd
11			Burgasta - Laoyomyao	Silniční	Denně 10:00 – 20:00 hodin, Pracuje v měsících duben, květen, červen, červenec, srpen, září a říjnu.	13.00-15.00	Altai, provincie Gobi-Altai
12			Bayankh - Uvdug	Silniční Dočasný oboustranní	Pondělí – Pátek 08.00-17.00	12.00-14.00	Khalkhol, provincie Dornod
13			Khavirga - Ar Khashaai	Silniční Dočasný	Pondělí – Pátek 08.00-17.00	12.00-14.00	Boibalsan, provincie Dornod

		oboustranní					
		Přechody C. Mongolsko – Republika Ruská Federace					
1	Mezinárodní	Sukhbaatar - Naushki	Železniční	24 hod. denně	-	Sukhbaatar, provincie Selenge	
2		Altanbulag - Kyakhta	Silniční	Denně 09.00-20.00	-	Altanbulag, provincie Selenge	
3		Tsagaan - Tashanta	Silniční	Pondělí - Sobota 09.00-18.00	13.00-14.00	Uvsgoonuur, provincie Bayan-Ulgii	
4		Ereentsa - Solovyosk	Silniční	Pondělí - Neděle 08.00-17.00	12.00-13.00	Uvulunhoroot, provincie Dornod	

5	Bilaterální Otevřen celoročně (Pouze pro občany Mongolska a RF)	Ereentsav - Solovyosk	Železniční	24 hod. denně	-	Chuluunkhoroot, provincie Dornod
6		Borshoo - Khandgai	Silniční	Pondělí - Sobota 08.00-18.00	12.00-14.00	Sogjil, provincie Uvs
7		Artssuur - Tsagaan Tolgoi	Silniční	Pondělí - Sobota 09.00-18.00	13.00-15.00	De, provincie Zavkhan
8		Tes - Sharsuuri	Silniční	Pondělí - Sobota 08.00-17.00	12.00-14.00	De, provincie Uvs
9		Khankh - Mondii	Silniční	Pondělí-Pátek 10.00-18.00 (od 1.5-30.11.2018 Pondělí-Neděle)	-	Khankh, provincie Khuvsgul
10		Ulikhan - Deed Ulikhan	Silniční	Pondělí-Pátek 09.00-17.00	12.00-13.00	Bayan-Uul, provincie Dornod

Zdroj: <http://bpo.gov.mn/news/dailynews/1805030001/detail>

Kromě mezinárodního letiště "Čingis Chán" v Ulánbátaru a jen velmi omezeně v Choilbalsanu, lze používat pouze dva železniční hraniční přechody, a to Sukhbaatar/Naushki (s RF) a Zamiin Uud/Ereen (s ČLR) a dále s RF tři přechody silniční – Altanbulag/Kyakhta, Tsagaannuur/Tashanta a Ereentsav/Solovyosk a 4 silniční přechody s ČLR Zamiin Uud/Ereen, Bulgan-Yarant/Takashiken, Bichigt/Zuun-khatavch a Sumber/Rsahann (s ČLR). Pracovní doba na jednotlivých přechodech se liší. Před výběrem/použitím silničního přechodu doporučujeme ověřit aktuální otevírací dobu hraničního přechodu prostřednictvím Velvyslanectví České republiky v Ulánbátaru nebo Velvyslanectví Mongolska v Praze.

Vjezd motorovým vozidlem s jinou SPZ, než je jeden z hraničních států, lze uskutečnit jen na mezinárodních hraničních přechodech a je pro něj třeba zvláštní povolení, které je nutné obstarat předem na velvyslanectví Ruské federace, resp. Čínské lidové republiky v příslušné třetí zemi, nikoliv až na území Mongolska.

Při příjezdu motorovým vozidlem označí pracovník pasové služby cestovní pas majitele vozidla a jeho hraniční průvodku razítkem "vstupuje dočasně" a poté celní orgán vozidlo propustí. Vozidlo musí opustit území Mongolska do 6 měsíců. Hlavní celní správa Mongolska může tuto dobu prodloužit o dalších 6 měsíců, prodloužení je však možné pouze jedenkrát. Mezinárodní řidičský průkaz není v Mongolsku uznáván – při krátkodobém pobytu postačuje český ŘP a při dlouhodobém pobytu je třeba zažádat o vystavení mongolského ŘP. Dálniční poplatky na většině komunikací zatím

neexistují.

Přestože v Mongolsku není dálniční síť, na některých místech extrémně řídké dálniční infrastruktury se platí za vozidlo silniční poplatek (mýtné) v zanedbatelné výši. To se týká i vjezdu do větších měst včetně metropole Ulánbátaru.

Vyřízení ruského tranzitního víza na Velvyslanectví Ruské federace v Ulánbátaru je spojeno se značnými obtížemi. Doporučuje se proto opatřit si ruské oboustranné tranzitní vízum už před odjezdem v ČR. Je třeba též věnovat pozornost vyplňování ruského celního prohlášení už při vstupu do Ruska. Vyřízení čínského víza na velvyslanectví ČLR je prakticky nemožné, protože čínské velvyslanectví nepřijímá žádosti od osob, které nemají povolený trvalý nebo dlouhodobý pobyt na území MNG. Doporučujeme proto opatřit si čínské vstupní vízum na velvyslanectví ČLR v Praze před odjezdem.

Adresa Velvyslanectví Mongolska v Praze:

Na Marně 5, 160 00 Praha 6 tel: (+420) 224 311 198, 224 325 760 fax: (+420) 224 314 827 e-mail: prague@emongolia.eu webová stránka: <http://www.praha.mfa.gov.mn> nebo <http://www.praha.mfa.gov.mn/Úřední hodiny konzulárního oddělení: pondělí - pátek 10,00 - 16,00>

Z evropských zemí má Mongolsko dále velvyslanectví v Budapešti, Vídni, Berlíně, Paříži, Varšavě, Bruselu, Londýně, Moskvě, Římě, Stockholmu a Sofii a konzuláty v Minsku, Kyjevě a několika městech evropské části Ruské federace.

Zvláštní upozornění:

V Mongolsku existují území s omezeným režimem vstupu cizinců, a to jednak národní parky (zvláštní povolení je třeba vyřídit na Ministerstvu životního prostředí a turistiky Mongolska – Odbor administrativy území s chráněnými oblastmi) a příhraniční zóny (povolení vyřizuje Oddělení hraniční služby Hlavního úřadu pro bezpečnost státních hranic Mongolska).

Ministerstvo zahraničních věcí České republiky doporučuje, aby si čeští občané před cestou ověřili u zastupitelského úřadu navštěvovaného státu, zda se podmínky pro cestování aktuálně nezměnily.

Informace k vízové problematice pro mongolské žadatele směřující do ČR jsou dostupné na webové stránce velvyslanectví www.mzv.cz/ulaanbaatar v příslušných subkapitolách ke krátkodobým (schengenským/jednotným) vízům, registračnímu systému pro podávání vízových a pobytových žádostí a k vládnímu program Režim Mongolsko.

Celní a devizové předpisy:

Celní předpisy vyžadují registraci dovážených předmětů zvláštní hodnoty i při průvozu. Jedná se především o elektroniku, šperky, výrobky ze vzácných kovů, alkohol (limit 3 litry lihovin, z toho 1 litr tvrdého alkoholu a 2 litry vína a dále 3 litry piva) a cigarety (limit 1 karton). Je zakázán dovoz a převážení narkotik, omamných látek, jedů, střelných zbraní bez povolení příslušných úřadů a pornografie. Rovněž je zakázáno vyvážet lovecké trofeje a starožitnosti bez příslušných povolení.

Pro dovoz koček a psů platí, že zvíře musí mít svůj pas s vyznačením povinných očkování ne starší 1 roku a s vyznačením prohlídky ne starší 3 dnů před odletem. S těmito potvrzeními je třeba obstarat bezplatné potvrzení na Městské veterinární správě, které se odevzdává na mongolské hranici. Pro dovoz nebo vývoz rostlin a jiných zvířat, než je kočka či pes, je povinná licence, kterou udělují odpovídající ministerstva.

Značně složitý je také systém udělování licencí k lovu a rybolovu – a to i sportovnímu – striktně aplikovaný na zahraniční turisty (ale mnohem méně již na místní náruživé lovce). Nelze zcela zaručit, že i cestovní kanceláře nabízející mj. rybolov, opravdu znají přesná pravidla jejich vydávání – každopádně ale mají větší šanci „domluvit“ se s místními ochránci přírody na místě, než samotní cizinci.

Není nutné prokazovat zajištění finančních prostředků pro pobyt a neexistuje povinná směna valut. Jako minimální denní částka se doporučuje 100,- USD. Místní měna je mongolský tugrik /MNT/. Směnu valut se doporučuje uskutečnit v hlavním městě. Platební a kreditní karty (např. je možné použít v hotelech a mnohých obchodech v Ulánbátaru, různé banky mají na mnoha místech hlavního města také bankomaty (ATM), z nichž většina vydává hotovost i ze zahraničních karet, byť někdy jen v omezených částkách (nejvýše 800 tisíc MNT na jeden den).

Cestovní rizika

Vzhledem k velmi řídké a ve vzdálenějších oblastech od hlavního města neexistující infrastruktuře nelze, rovněž s ohledem na absenci mobilního signálu, spoléhat v případě nehody na rychlou pomoc!!!

Mongolsko postihují nákazy slintavky a kulhavky. Možné konzumaci jídel ze sviště se doporučuje vyhnout (úředně je i zakázáno) kvůli možnému přenosu dýmějového moru (v posledních letech se mor vyskytuje vzácněji). Pokud se v takovém případě nepodají příslušná ATB do 5 dnů od nákazy, úmrtnost je velmi vysoká a nezřídka činí 100 %. Během možných epidemií vyhláší úřady v postižených regionech karanténu a nelze do nich cestovat. Osoby nacházející se v postižené oblasti (cizince nevyjímaje) ji nesmějí opouštět, a to i několik týdnů. Značný je výskyt hepatitidy - dle statistik až 750 000 lidí (25% populace) trpí některou z forem tohoto onemocnění.

Za zvláště ledových zim dochází k hromadným úhynům dobytka (tzv. dzud). Mrtvá zvířata nejsou obvykle dostupná a poté zůstávají dlouho ve stepích, takže mohou být zdrojem nákazy. Doporučuje se k nim nepřiblížovat. Většinu území Mongolska tvoří pastviny. Z hygienických důvodů se doporučuje zvláštní opatrnost především při odběru vody.

Krádeže a s nimi spojená násilná kriminalita (omezená většinou spíše na zbití bez použití zbraní) je zaznamenávána zejména v Ulánbátaru, byť se frekvence nijak nevymyká i mnohým jiným městům ve světě či Evropě. Kapsáři se vyskytují zejména na turistických místech, přelidněných prostranstvích či obchodech a autobusech. V žádném případě se nedoporučuje návštěva chudinských jurtových čtvrtí okolo Ulánbátaru – tamější obyvatelé vnímají takové turisty jako provokatéry a chovají se k nim obvykle velmi agresivně.

Upozorňujeme, že v Mongolsku není legální nošení a použití pepřového spreje či nože jakékoli velikosti! Pokud by k takovému případu byla přivolána policie (na policejním telefonním čísle 102 by měla být služba schopná domluvy v angličtině), patrně by byl vyměřen postih např. nositeli nože, byť by byl použit v sebeobraně.

Mongolsko od začátku 21. století zaznamenalo jistý nárůst neonacistického hnutí, jehož pozornost byla v uplynulých dekádách směřována především proti občanům Číny (pozor – ne vždy je správné spojovat místní vyobrazení svastiky s nacistickým symbolem. Opačný hákový kříž je tradičním asijským symbolem slunce s mnohem dávnější historií, kterou se symbolika nacistického Německa inspirovala).

V posledních letech – s příchodem těžebního boomu, migrací z venkova do měst(a) i zvyšováním sociálních nerovností se ale množí i případy fyzického napadení turistů, a to bez konkrétní finanční motivace a za bílého dne. „Agresivitu často vyvolává pohled na společnost mongolských dívek ve společnosti bílých mužů – která přitom ve skutečnosti nemusí být nijak intimní (a nelze ani zaručit, že útočníci dokáží rozpoznat Mongolku třeba i od Korejky nebo Japonky).

V Mongolsku nebyl dosud zaznamenán žádný teroristický útok, riziko terorismu v zemi je mizivé.

Problém pro řidiče i chodce představuje silniční doprava, především v Ulánbátaru. Místní řidiči – často nevyklí městskému provozu - zpravidla ignorují veškeré dopravní předpisy a jezdí nepřiměřenou rychlostí. Přednost chodců na přechodu je v pravidlech podmíněna, „pokud nenarušuje plynulost provozu“ – takže v praxi na ni nelze spoléhat raději ani na přechodech se světelnou signalizací.

Rizikovým faktorem jsou i extrémní klimatické podmínky v zemi: značné nejen roční, ale i denní výkyvy teplot, nízká vlhkost vzduchu (kolem 25 %), řidší vzduch díky vysoké nadmořské výšce převážné části území (průměrná nadmořská výška v zemi odpovídá výšce vrcholu Sněžky, Ulánbátar je v nadmořské výšce 1300 m n.m.) a prudké změny počasí, a to i v letních měsících. Pro turistické cesty do Mongolska je proto velmi důležité kvalitní vybavení a ošacení.

Velkou překážkou pro turisty v Mongolsku je řídká a mnohde krajně nekvalitní dopravní infrastruktura. Samostatným problémem je obtížná orientace v krajině. Téměř na všech rozcestích, kterých je v případě nebezpečných cest v zemi bezpočet, chybí jakékoli směrové ukazatele a i mongolského řidiče nutí postupovat obvykle intuitivně s vysokým rizikem pochybení. Přitom je třeba mít na zřeteli, že síť čerpadel pohonných hmot je mimo hlavní město a nepočetná osídlenější centra řídká, v některých odlehlých oblastech prakticky žádná. Řidiči naftových vozidel by měli mít na zřeteli, že drtivá většina vozidel jezdí v Mongolsku s ohledem na velmi nízké teploty v zimním období s vozidly na benzín. Zejména v odlehlých oblastech se může stát obstarání nafty tvrdým oříškem, a s evropským naftovým motorem není možné v Mongolsku zakoupit tzv. Ad Blue aditivum.

Zdravotnictví

V Mongolsku je sice na 500 zdravotnických zařízení, jejich odborná i hygienická úroveň je však až na řídké výjimky v hlavním městě velmi nízká. Využití zdravotnických zařízení lze doporučit jen v nutných případech. Zásobování specifickými léky je slabé, základní zásobu užívaných léků je proto vhodné dovézt z ČR.

Zdravotnická zařízení jsou v Mongolsku jak státní, tak i soukromá. Za ošetření je třeba vždy platit v hotovosti, cestovní pojištění pro případné proplacení v ČR je proto žádoucí a je jednou z podmínek pro udělení mongolského víza.

Evakuace těžce zraněných nebo nemocných osob z Mongolska do země s vyšší úrovní lékařské péče je velmi složitou a nákladnou záležitostí.

Očkování nejsou pro cestu do Mongolska povinná, doporučit lze vakcinaci proti TBC, žloutence, břišnímu tyfu a dětským chorobám, případně proti vzteklině.

Některá zdravotnická zařízení v Ulánbátaru:

SOS Medica Mongolia UB International Clinic – tel.: +976 11 464327, +97691913122, <http://www.sosmedica.mn>

Ulaanbaatar Songdo Hospital – tel.: +976 75752727, www.songdo.mn

Nemocnice č.1 – tel.: +976 11 323372, +976 11 311544, <http://ukte.moh.gov.mn/>

Nemocnice č.2 – tel.: +976 70150235, +976 70150255, <http://www.sgh.gov.mn/>

Nemocnice č.3 – tel.: +976 70184049, <http://cardiocenter.telemedicine.mn/show/20>

Dětská nemocnice – tel.: +976 11 362676, 362515 <http://www.ehemut.mn/>

Úrazová nemocnice – tel.: +976 70180136 <http://www.ntorc.mn/>

Železniční nemocnice – tel.: +976 244969, +976 242822 <http://emneleg.mn/baiguullaga/589>

Onkologické centrum – tel.: +976 451143, <http://www.cancer-center.gov.mn/>

Intermed Hospital – tel.: +976 77000103, <http://www.intermed.mn/>

Grand Med Hospital – tel.: +976 77000066, www.grandmed.mn

Orbita oční klinika- tel.: +976 11 316358, www.orbita.mn

Další důležitá telefonní čísla:

- Hasiči - 101
- Policie - 102
- Lékařská záchranná služba - 103
- Úřad pro mimořádné situace - 105
- Informace - letiště - 19001980

Podrobnosti k uvedenému textu a další informace jsou uvedeny na webových stránkách Velvyslanectví ČR v Mongolsku.

6.10 Podmínky pro zaměstnávání občanů z ČR

Pracovní vztahy reguluje Zákoník práce (Labor Law of Mongolia) z 14. 5. 1999. Standardní pracovní týden činí 40 hodin s výjimkami pro sezónní práce. Minimální mzda je určena legislativně, od 1. ledna 2017 činí 240 000 MNT/měs. (cca 92 EUR). Odvod na sociální zabezpečení (včetně zdravotního) je 11 % pro zaměstnance (s měsíčním stropem ve výši 240 000 MNT) a 12-14 % pro zaměstnavatele (rozdíl je ve výši pojištění proti úrazům a nemocem z povolání, jež se stanovuje dle odvětví).

Mzdové náklady: v prosinci 2018 dosahovala průměrná měsíční hrubá mzda v Mongolsku 1 038 900 MNT (cca 370 EUR).

Další odvody za zaměstnance:

- zvýšení sazby pojistného na sociální zabezpečení (platné od 1. 1. 2018) – Povinné odvody zaměstnavatelů i

zaměstnanců progresivně vzrostou na roční bázi v letech 2018-2020. Příspěvky na důchodové pojištění vzrostou roce 2018 o 1 %, 2019 o 0,5 % a 2020 o 1 % u zaměstnavatele i u zaměstnance, tzn. celkově budou v letech 2018-2020 u zaměstnavatele činit 12-14 % v roce 2018, 12,5-14,5 % v roce 2019 a 13,5-15,5 % v roce 2020 a u zaměstnance 11 % v roce 2018, 11,5 % v roce 2019 a 12,5 % v roce 2020

- zavedení daně z příjmu fyzických osob u nerezidentů (platné od 1. 1. 2018) - ve 20% výši u příjmu z mongolského zdroje.

Dle mongolského zákona o Provádění vyrovnání v národní měně z 9.7. 2009 musí být všichni zahraniční pracovníci, až na výjimky (např. diplomatické mise), vyplaceni v mongolské měně (MNT) převodem na MNT bankovní účet v Mongolsku. Mzda zahraničních pracovníků se může převádět do zahraniční bez dodatečných srážek.

Pracovní povolení je vyžadováno pro všechny zahraniční zaměstnance firem a zastupitelských kanceláří. Jeho získání může být časově náročné - až 4 týdny před odjezdem do Mongolska a 2 týdny v Mongolsku. Před vycestováním je nutné si zařídit pracovní vízum na některé mongolské ambasádě (např. v ČR v Praze). Po vstupu se pracovník musí do 7 pracovních dnů zaregistrovat na Imigračním úřadu, jinak mu hrozí pokuta až 1 mil. MNT (cca 450 EUR). Samotné pracovní povolení vydává Ministerstvo práce a sociálních věcí, na Služebním centru pracovního úřadu se podají potřebné dokumenty a předem se platí poplatek 384 tis. MNT za každý měsíc pracovního povolení. Hradí se rovněž jednorázové poplatky za služby (žádost o povolení k zaměstnání - 1 osoba 15 000 MNT, průkaz povolení k zaměstnání - 2000 MNT). Jakmile je získáno pracovní povolení, je nutné si zařídit dlouhodobé pracovní vízum. Rovněž je nutné si na Imigračním úřadu návazně zařídit dlouhodobé povolení k pobytu.

Mongolská vláda stanovuje kvóty pro zaměstnávání zahraničních pracovníků. A to pro společnosti bez i se zahraniční investicí. Dle sektoru, výše investice a počtu zaměstnanců společnosti se kvóty pohybují v rozmezí 5% - 80%. Společnosti zabývající se zahraničním obchodem mají kvótu 5% (ve firmě musí být zaměstnáno alespoň 20 zaměstnanců, aby mohla zaměstnat jednoho cizince). Společnosti vlastníci průzkumné či těžební licence na nerostné suroviny mají kvótu 10% a firmy těžící ropu či přírodní plyn až 80%.

6.11 Podmínky využívání místní zdravotní péče českými občany a občany EU

Lékařská péče v Mongolsku je slabá a zejména pro rodiny s dětmi se jedná o značně rizikovou destinaci. S ohledem na poměrně vysokou nadmořskou výšku (hlavní město cca 1300 m.n.m.) je pobyt v Mongolsku rizikový také pro osoby s kardiovaskulárními problémy. S ohledem na trvalý výskyt vztekliny (dnes spíše v odlehlejších oblastech u lesních zvířat) a poměrně drastické vakcíny podávané v případě kousnutí, se doporučuje před odjezdem postupné naočkování („emergency“ dávku stejného přípravku lze v chladícím boxu mít buď s sebou - a dát si ji vpíchnout v případě pokousání, nebo je k dostání v SOS klinice).

Pro všechny lékaře v Mongolsku platí, že běžně ordinují i v sobotu. Stejně jako u jiných služeb neexistují dlouhé objednací lhůty - v Ulánbátaru je převis nabídky nad poptávkou. Je velkou výhodou, že se pacientovi bez problému dostane ošetření prakticky ihned.

V Ulánbátaru je několik nemocnic, cizincům se doporučují nemocnice privátní, mnohdy již přístrojově dobře vybavené, v případě několika nejnovějších pak i špičkově vybavené (ovšem úrazy stále řeší pouze traumatologické centrum ve státní úrazové nemocnici). Při hospitalizaci zajišťují stravu a léky pro pacienty rodinní příslušníci, záchranky přijíždějí k případům

v rámci Ulánbátaru někdy i po několika hodinách. Lékaři někdy ordinují léky, které jsou v Evropě zakázány.

Původně korejská, dnes mongolská nemocnice Songdo v centru města má relativně slušný standard. Jedná se však prioritně o diagnostické centrum - lůžková část je malá a lékaři ambulantní části obvykle nemají stálé pacienty, jde tedy charakterem spíše o kliniku, která zajišťuje velmi přesnou a rychlou diagnostiku, kterou si pacienti dále nosí k posouzení svým ošetřujícím lékařům. Je zde možné bez objednání absolvovat celou škálu vyšetření včetně CT, sona, krevních testů, vyšetření trávicího traktu atd. Databáze výsledků vyšetření je plně digitalizovaná - snímky jsou na vyžádání poskytnuty elektronicky s anglickými popisy. V této nemocnici je možné navštěvovat také gynekologii - lékaři se zde často domluví anglicky nebo rusky.

Nové privátní zařízení Grand Med Hospital, zatím nadále s většinovým korejským personálem a exkluzivním přístrojovým vybavením, bylo v r. 2014 otevřeno na jižním okraji města v luxusní čtvrti Zaisan.

Soukromé zdravotnické zařízení Intermed Hospital, situované rovněž v jižní části města (vedle muzea – paláce Bogdgegéna) a otevřené na jaře 2014, je s 91 lůžky, 6 lůžky v rámci ARO (z toho 2 izolovanými pro pacienty s přenosnými nemocemi), 2 MGR (magnetickými rezonancemi), několika CT, sonografií a širokou škálou dalšího nejmodernějšího diagnostického zařízení je nejlépe vybaveným zdravotnickým zařízením v zemi. Náklady za diagnostiku, ošetření či hospitalizaci je třeba platit předem platební kartou či v hotovosti, pojišťovací karty toto zařízení – alespoň zatím – nepřijímá.

Z projektu WHO byla v r. 2014 uvedena ve státní nemocnici č. 3 do provozu moderně vybavená kardiologická jednotka (která by měla – oproti ostatním ve městě pracovat 24 hodin denně).

V posledním roce se zlepšily reference na soukromé oční kliniky (opět s korejsky vzdělaným personálem) a novou porodnici – resp. centrum pro matku a dítě.

Cizinci se dosud ponejvíce spoléhají na ulánbátarskou pobočku mezinárodní sítě zdravotnických zařízení v zemích třetího světa SOS International (jedná se pouze o pracoviště s ambulantní péčí a pohotovostí), která zaměstnává anglicky hovořící lékaře, avšak poplatky jsou tam neúnosně vysoké. V závažných případech zajišťuje SOS klinika leteckou evakuaci do Hongkongu, ale vzhledem k tomu, že letadlo – je-li k dispozici – je v hangáru v Pekingu, nejedná se o okamžitou pomoc.

U vážných úrazů a zhoršených chronických stavů se nadále doporučuje léčba v Pekingu, Soulu nebo nejlépe přímo v ČR.

Hospitalizace v Ulánbátaru se doporučuje využívat jen v nevyhnutelných případech.

Sortiment léčiv je celkově menší než v ČR, základní léky včetně některých antibiotik, kortikoidů a dalších medikamentů nelze od roku 2018 sehnat bez lékařského předpisu. Sortiment léčiv mimo Ulánbátar je až na výjimky v několika větších městech podstatně užší. Léky se obvykle prodávají jednotlivě (je možné zakoupit například jednu pilulku aspirinu) či po platičkách - nikoli po krabičkách. K lékům tak nejsou žádné popisky, nelze najít datum výroby – v mnoha případech jde o dovoz padělků z ČLR. Proto se doporučuje vybavit se dostatečně všemi druhy léků z ČR a mongolská léčiva dokupovat jen v případech nouze.

Mongolové a mongolští lékaři jsou navíc pověstní zbytečným nadužíváním léků, včetně antibiotik bez dodržení zásad aplikace (dávky pro dospělé dětem, bez ohledu na diabetes pacienta atd.).

Při neakutních problémech je v Mongolsku také možné využít tradiční mongolskou medicínu, kterou praktikují lámové v

buddhistických klášterech či centra tradiční medicíny (včetně léčebných a nápravných masáží) a která se v mnohých rysech podobá tradiční čínské nebo tibetské medicíně. Jedná se o diagnostiku z tepu a z jazyka, léčbu mongolskými bylinami, akupunkturou, či baňkováním, specifické jsou masáže při otřesu mozku – ovšem léčitel musí být zkušený.

Hygienické podmínky a návyky jsou v Mongolsku obecně stále relativně špatné – i když městská elita žije způsobem již zcela srovnatelným se světovými standardy. Silný mráz zbavuje zemi každoročně epidemií, avšak v létě se nákazy šíří především ve školních zařízeních, prostředcích hromadné dopravy nebo na veřejných místech velmi rychle. Ačkoli v Ulánbátaru je voda pitná, doporučuje se dodržovat zásadu pití vody pouze převařené či balené. Do Mongolska se doporučuje očkování proti žlutonce, vzteklině a pro cestování mimo Ulánbátar rovněž proti břišnímu tyfu. Platné očkování proti TBC je nutnou samozřejmostí.

Nejdůležitější zdravotnická zařízení (Ulánbátar):

- pohotovost (sanita): 103
- pohotovost dětská: (11)-350 793

Nemocnice:

Intermed Hospital – tel.: +976 77000103, <http://www.intermed.mn/> (privátní, nově otevřená, moderní nemocnice)

Nemocnice č.1 – tel.: +976 11 323372, +976 11 311544, <http://ukte.moh.gov.mn/>

Nemocnice č.2 – tel.: +976 70150235, +976 70150255, <http://www.sgh.gov.mn/>

Nemocnice č.3 – tel.: +976 70184049, <http://cardiocenter.telemedicine.mn/show/20> nemocnice č.1 („česká“): (+976-11) 323372 (česky hovořící lékař 99011452)

Grand Med Hospital (nová „korejská“, na Zaisanu), prac. doba: 8:30-16:30, tel: +97677000066, tel:+976-99901235

24 hod pohotovost (mong): +976-91913122

Zubní klinika Dental Group, Chingeltei obvod (dúreg), 1. čtvrť (choró): 325731

Zubní klinika Enerel Dent, v areálu nemocnice č. 2: 45884

SOS Medica Mongolia UB International Clinic – tel.: +976 11 464327, +97691913122, <http://www.sosmedica.mn>

Ulaanbaatar Songdo Hospital – tel.: +976 75752727, www.songdo.mn

Dětská nemocnice – tel.: +976 11 362676, 362515 <http://www.ehemut.mn/>

Úrazová nemocnice – tel.: +976 70180136 <http://www.ntorc.mn/>

Železniční nemocnice – tel.: +976 244969, +976 242822 <http://emneleg.mn/baiguullaga/589>

Onkologické centrum – tel.: +976 451143, <http://www.cancer-center.gov.mn/>

Grand Med Hospital – tel.: +976 77000066, www.grandmed.mn

Orbita oční klinika- tel.: +976 11 316358, www.orbita.mn

Odborná i hygienická úroveň zdravotnických zařízení je často poměrně nízká. Využití zdravotnických zařízení lze doporučit jen v nutných případech. Zásobování specifickými léky je slabé, základní zásobu užívaných léků je proto vhodné dovézt z ČR. Zdravotnická zařízení jsou v Mongolsku jak státní, tak i soukromá. Za ošetření je třeba vždy platit v hotovosti, cestovní pojištění pro případné proplacení v ČR je proto žádoucí a je jednou z podmínek pro udělení mongolského víza. Evakuace těžce zraněných nebo nemocných osob z Mongolska do země s vyšší úrovní lékařské péče je velmi složitou a nákladnou záležitostí.

Očkování nejsou pro cestu do Mongolska povinná, doporučit lze vakcinaci proti TBC, žloutence, břišnímu tyfu a dětským chorobám, případně proti vzteklině.

Další důležitá telefonní čísla:

- Hasiči - 101
- Policie - 102
- Lékařská záchranná služba - 103
- Úřad pro mimořádné situace - 105
- Informace - letiště - 19001980

Podrobnosti k uvedenému textu a další informace jsou uvedeny na webových stránkách Velvyslanectví ČR v Mongolsku.

7. Kontakty

viz subkapitoly

Podkapitoly:

- 7.1. Kontakty na zastupitelské úřady ČR v teritoriu
- 7.2. Kontakty na teritoriální odbory na MZV ČR a na MPO ČR, zastoupení ostatních českých institucí v teritoriu (CzechTrade, CzechInvest, CzechTourism, Česká centra)
- 7.3. Praktická telefonní čísla v teritoriu (záchranka, dopravní policie, požárníci, infolinky apod.)
- 7.4. Internetové informační zdroje

7.1 Kontakty na zastupitelské úřady ČR v teritoriu

Velvyslanectví ČR v Ulánbátaru, Embassy Street 9, P.O.Box: 665 Tel.: 00976-11-321 886, 00976-11-311 053, fax: 00976-11-323 791, 00976-11-326 661 E-mail: ulaanbaatar@embassy.mzv.cz

Obchodně-ekonomický úsek: commerce_ulaanbaatar@mzv.cz

Konzulární úsek: consular_ulaanbaatar@embassy.mzv.cz, mobilní telefon konzulární pohotovosti: (+976) 9902 1880, úřední hodiny: Po-Pá: 8:15 – 16:45 (časové pásmo: SEČ +6 hod.) Generální ani honorární konzulát ČR v Mongolsku není. Při vícedenním pobytu je vhodné uložit své kontaktní údaje do databáze DROZD na [webové stránce velvyslanectví](#) a mít číslo konzulární pohotovosti uloženo v mobilním telefonu.

Na velvyslanectví lze z letiště dojet taxíkem za cca 30.000 MNT (1 EUR = 2900 mongolských tugrů MNT).

Z centra města je spojení jednoduché – velvyslanectví se nachází asi 500 m jižně od hlavního náměstí resp. Ministerstva zahraničních vztahů a je poblíž hotelu Shangri-la a Velvyslanectví Japonska.

7.2 Kontakty na teritoriální odbory na MZV ČR a na MPO ČR, zastoupení ostatních českých institucí v teritoriu (CzechTrade, CzechInvest, CzechTourism, Česká centra)

Ministerstvo zahraničních věcí ČR

Loretánské náměstí 5, 118 00 Praha 1 - Hradčany

tel: +420 224 181 111

Podrobnější informaci naleznete na <http://www.mzv.cz/jnp/cz/kontakty.html>.

Zastupitelský úřad ČR v Mongolsku je teritoriálně příslušen Oboru ASIE MZV ČR.

Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR

Na Františku 32, 110 15 Praha 1

tel.: +420 224 851 111

Obchodně-ekonomickou problematiku Mongolska má v gesci Oddělení Afriky, Asie a Austrálie na adrese Politických vězňů 20, 112 49 Praha 1 tel.: +420 224 851 111

V Mongolsku kromě velvyslanectví nepůsobí žádné české agentury.

7.3 Praktická telefonní čísla v teritoriu (záchranka, dopravní policie, požárníci, infolinky apod.)

Mezinárodní telefonní předvolba Mongolska: +976

- Požární služba: 101
- Policejní správa: 102
- Pohotovostní služba: 103
- Mimořádná událost: 105
- Informace o místních telefonních číslech: 18001109
- Informace železnice: 19001949
- Informace letiště: 19001980
- Mezinárodní železniční pokladna: 21-24139
- Vnitřní železniční pokladna: 21-24137
- Dopravní policie: 70112100
- Pokladna pro mezinárodní letenky: 18001900 (Airtrans)
- Pokladna na vnitrostátní letenky: 333311, 330373
- Ministerstvo zahraničních věcí Mongolska: hot-line 9191 2424
- Taxislužba: 19001991; VIP taxi:19001199, Noyon taxi: 19001950

7.4 Internetové informační zdroje

MONGOLSKÉ STÁTNÍ INSTITUCE

- President office of Mongolia: www.president.mn/
- State Great Khural of Mongolia (parlament): www.parliament.mn/
- Government of Mongolia: <https://zasag.mn/en>
- National Security Council of Mongolia: www.nsc.gov.mn/?q=en
- Investment Protection Council of Mongolia <http://ipc.gov.mn/?lang=en>
- Ministry of Foreign Relations: www.mfa.gov.mn/
- Ministry of Finance: www.mof.gov.mn/
- Ministry of Food, agriculture and light industry: www.mofa.gov.mn
- Ministry of health: www.mohs.mn
- Ministry of Road and Transport Development: <http://mrt.d.gov.mn/eng/>
- Ministry of Energy: <http://energy.gov.mn/>
- Ministry of Construction and Urban Development: www.mhud.gov.mn/
- Ministry of Education, Culture, Science and Sports: <https://mecss.gov.mn/>
- Ministry of Nature, Environment and Tourism: <https://www.mne.mn/>
- Ministry of Labour and Social Protection: <http://www.mlsp.gov.mn/>
- Ministry of Justice and Home Affairs: <http://mojha.gov.mn/>
- Ministry of Defence: www.mod.gov.mn/
- Ministry of Mining and Heavy Industry: <http://www.mmhi.gov.mn/>
- Central Bank of Mongolia: www.mongolbank.mn
- National Statistical office of Mongolia: www.nso.mn
- National Development Agency (plní i agendu bývalé agentury Invest Mongolia): www.nda.gov.mnt
- Mineral Resources and Petroleum Authority: <https://mrpam.gov.mn/>

Další instituce (ekonomika, obchod)

-

Mongolian National Chamber of Commerce and Industry: <http://en.mongolchamber.mn/>

- Mongolian Business Database: www.mongolianbusinessdatabase.com/
- Mongolian Academy of Management Development and Administration: www.aom.edu.mn
- Czech Mongolian Chamber of Commerce in Prague: cemok.org